

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2496, 2494 in 2050

SCOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava, Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Naša največja sila

V tako hudih časih, kakor jih preživlja evropski človek danes, je potreba po dobrem časopisu posebno velika. Nikoli se ne čuti blagoslov poštenega tiska, ki pogumno zagovarja pravico in preganja temo, tako močno, kakor v dobah, ko vladata socialni kaos in splošna desorientacija v najosnovnejših vprašanjih življenja. V tako strašno razvrzanem času kakor je sedanj, ko na poti človeštva ugašajo začne zvezde, bi bilo treba — da se poslužimo zna- nega reka — dober dnevnik ustvariti, ako bi ga ne bilo. Moč in čar pisane besede iz peresa spretnega, z vsemi vlakenci svojega bitja z življenjem okolice zvezanega in iz ideje črpa- jočega časnika presega vsako silo na svetu. Aktualnost in ustvarjalnost ter predvidevalna sila izobraženega časnika ima neprimerno večji vpliv na usmeritev duha nego znanstveno strokovničarstvo, ki je večkrat slepo za tvorne sile življenja. Globokega etosa prešinjena vr- stica dobrega dnevnika, ki si šteje v dolžnost, da čitatelja vzgaja, premore več ko moralni pouk, ki se podeljuje po obveznem naročilu, ker je za pravega žurnalista samo po sebi umevno, da daje svoji besedi umetniško obli- ko, ki dušo nagiha k dobremu in vrednemu po svoji lepoti. Ko so opovedovali meči branivcem najvišjih dobrin naroda in so poklicni držav- niki izčrpali vsa svoja sredstva, je uvodničar dnevnika navdušil ves narod za nove žrtve in zopet zbudil njegovo odprno silo. Duhovito pero svobodoljubnega Görresa je Napoleonu več škodovalo nego mraz sneženih ruskih po- ljan, kar je tiran na sveti Heleni sam priznal.

Naj bodo časi še tako kritični, socialne stiske še tako ostre, duhovna zmeda še tako velika, dokler razpolaga narod z dobrim časo- pisjem, s pogumnimi kulturnimi delavci, ki so se posvetili častnemu poslu novinarstva, tako dolgo še ni izgubljen. Vsaka doba nove zgo- dovine nam to dokazuje ob vsakem narodu. Nepodkupljiv dnevnik ohranja čut za poštenje sredi najhujše korupcije; neustrašen časnika- r je jez, ki ga ne more podreti nobeno nasilje; časnika, ki ga vodijo in pišejo možje visoke moralne kulture, ustavi val še tako velike po- kvarjenosti, da ne razje narodu duše. Nobena sila ne more potlačiti glasu časopisja, ki brani pravično stvar in čuva temeljne vrednote člo- veškega in državnega občestva. Zakaj na goli besedi ni ničesar ležeče, ampak na duhu, ki veje, kjer hoče, ki si na deva lahko tisoč oblik in se ne da vjeti ter pronicuje ljudsko dušo že po najrahljšem dotiku. Načeln časopis je taka sila, da ga neobhodno potrebuje tudi tisti, ki se, recimo, z njega politično ali versko smerjo povsem ali deloma ne strinja, ki mu je časopis sicer napoti, ker uresničenje nje- gove politične ali kulturne zamisli več ali manj ovira. Zakaj? Zato, ker predstavlja moralen faktor, ki se ne sme prezreti, ako nečemo pri- zati škodo splošnemu blagru, zato ker je prštena opozicija, ki se poslužuje v borbi 'fair play', neobhodno potrebna za korekturo vsa- kega mišljenja in ravnanja, ker je vsaka eti- čno utemeljena kritika pozitiven faktor jav- nega življenja, kar so najkulturnejši narodi Evrope vedno razumeli. Časopis pa, ki se vsa- kemu položaju prilagodi, ki danes načeloma opravičuje, kar je včeraj istotako 'načeloma' zmetel, ki mu vodilo ni neizpremenljiva mo- ralna norma, ampak kakikoližne interes, le izpodkopa zdravo narodno življenje.

Zato je treba blagovati narod, ki ima do- bro časopisje. Kakšno neizmerno korist ima na primer od svoje dnevne publicistike angle- šk ali francoski narod! Čeprav so danes tudi v teh dveh državah, ki sta kljub naglemu raz- voju industrializma po nekem čudovitem kon- servativizmu ohranili od vseh evropskih držav največ smisla in čuta za vrednote tradicije, časopisi po večini v rokah velfinancijskih kon- cernov, je vendar spoštovanje Angleža in Francoza pred besedo visoko kulturnega pu- blicista, ki predstavlja premoč duha nad čas- nim gmotnim interesom in nujnimi cilji te ali one politične smeri, tako globoko, da vedno najde odlično mesto v vsakem dnevniku in v vsaki stranki in si izsilil veljavo. Zasluga te žurnalistike je, da sta angleški in francoski narod kljub navalu novodobnega materializma, ki ljudi zaslužuje, očuvala svoje tradicionalno svobodoljubje, značajnega naroda in spoštova- nje takó lepih form življenja kakor moralnih idealov narodne duše. In zato novinar v fran- coski in angleški družbi zavzema tudi tak odli- čen položaj in se njegovo delo ceni, ker je oblikovalec, tvorec in vodja, ne pa rokodel- ec in orodje v službi kakšne interesne skupine, ker zna čuvati svojo svobodo v kakikoližni razmerah in pod vladno katekolski stranke.

Kar se tiče tiska sloverskega katoliškega ljudstva, se moremo ponašati z njim pred vsem kulturnim svetom. Letos bo minulo šest- deset let, odkar je izšla prva številka našega dnevnika. Vsako človeško prikadevanje se mora prebrati k resnici po napakah, zmotah in stranpotih, toda, če je prizadevanje pošteno, če je zrastle iz ljudske duše in se od njenih etičnih globin ne loči, bo vedno zopet našlo pravo pot. Naša katoliška žurnalistika, kateri so posvečale svoj trud vedno le najboljše moči našega pokreta, v odločni in neprestani borbi zoper zmote in blodnje, ki jih je zanašal v naš narod tvoj časa, ni samo varovala osebnih vred- not in vrlin nasprotnika, ampak je tudi znala ceniti istino, ki se skriva na dnu vsake zmote, in se je umno okoriščala z vsako pozitivno

Belgija na poti k federalizmu

F. amščini enakopravnost zagotovljena - Dvojezičnost v državni upravi

Bruselj, 12. marca. fr. Razprava o jezikovni uredbi je bila v poslanski zbornici zaključena. Zbornica je sprejela zakon, ki uveljavlja popolno enakopravnost flamske in francoske in javnih uradih in predstavlja pravo revolucijo državne bi- rokracije. Poslanska zbornica šteje 88 Flamcev, 73 Valoncev in 26 poslancev iz Bruslja, kjer prevla- duje francoščina. Glasovanja se je udeležilo 165 poslancev, in sicer je 122 poslancev glasovalo za zakonski predlog in samo 19 poslancev proti. Ze iz dejstva, da je bilo za predlog oddanih toliko gla- sov, je razvidno, da je jezikovni boj med Flamci in Valonci že skoro ponehal in da je zmaga tudi pri Valoncih struja, ki je za to, da se flamsčini podeli popolna enakopravnost v javnosti. Tudi raz- prave v zbornici so bile dokaj mirne. V političnih krogih pričakujejo, da bo senat na intervencijo mi- nistrskega predsednika Renkina sprejel zakon brez vsake korekture.

V smislu zakona se bo Belgija razdelila v tri upravna področja, in sicer v Flamsko, kjer bo ura- di jezik flamsčina, v Valonsko s francoščino in v Bruselj, kjer bosta v rabi oba jezika. Po novem zakonu ima vsak državljan pravico napraviti vloge na državne urade v materinščini in vsak državni

urad, vstevši ministrstva, je dolžan odgovoriti na vlogo v jeziku, v katerem je bila sestavljena. Radi tega se bodo osrednji državni uradi delili v dva ve- lika oddelka, in sicer v francoskega in flamskega. To je tudi potrebno zato, ker je zmago načelo, da niso višji funkcionarji več dolžni znati oba je- zika; za karijero v državni službi do najvišje stop- nje zadostuje znanje enega jezika. Prav glede tega vprašanja, ali naj se zahteva za višje uradnike zna- nje obeh jezikov, je bila razprava zelo živahna. Bivši ministrski predsednik Jaspas in tudi mini- strski predsednik Renkin, sta zagovarjala znanje obeh jezikov, to je dosedanje stanje; vendar je zbornica z dvetrletinsko večino sprejela reformo, ki zahteva samo znanje enega jezika. Mimogrede bodi omenjeno, da je propadel poizkus, da bi se v pokrajini Arlon, kjer govori ljudstvo francoski in obenem neko nemško narečje, uvedla v držav- ne urade dvojezičnost. Kljub temu ostane v veljavi v osvobojenih okrajih Eupen, Malmédy-Saint-Vith uporaba nemščine v nemških občinah.

V političnih krogih se splošno mnenja, da po- meni nova jezikovna uredba prvi korak k popolni decentralizaciji državne uprave in avtonomiji de- žel, ako ne celo korak k federalizmu. Iz praktičnih in finančnih razlogov se bo kompetenca krajevnih

oblastev povečala, ker bi sicer bilo treba vzdrže- vati ogromen birokratski aparat pri osrednji upra- vi, da bi se vsaka vloga lahko rešila v jeziku, v katerem je bila napravljena. Jezikovna uredba bo kaj kmalu sprožila vprašanje ustavne reforme. Splošno mnenje je, da je Belgija na poti k fede- ralizmu, kar pomenja konec notranjim bojem in s tem veliko notranjo okrepitev države.

Te dni je bil objavljen definitivni izid ljudske- ga štetja, ki se je vršilo 31. decembra 1930. Pre- bivalstvo Belgije znaša 8.092.000, medtem ko je bi- lo pred 10 leti 7.436.000 Belgijcev. Prirastek znaša 8,4 od sto. Zanimivo je, da je število rojstev v flamskih pokrajinah razmeroma veliko večje ka- kor v valonskih. Od prirastka 626.000 je 386.000 prebivalcev flamskega pokolenja. Število Valoncev se ne množi tako hitro, radi omejevanja rojstev in izseljevanja v Francijo in severne kraje Belgije, kjer se čedalje bolj koncentrirajo belgijska indus- trija. Dosej je prišel na vsakih 40.000 prebivalcev 1 poslanec in da bi število poslancev ostalo isto, je treba ta količnik dvigniti na 50.000. Valonci so proti vsaki reformi v tem pogledu, ker se zavedajo, da bi število njihovih poslancev v tem primeru padlo.

Nudimo Vam 75 nagrad

Pregledovanje inseratov za naš razpis nagrad se danes zaključí. Vsak in vsaka naj glasuje! Glasovnice moramo prejeti najkasneje do 18. t. m.

Usodna odločitev

Hitler pripravlja državni udar

Berlin, 12. marca. Ze nekaj dni je zaradi ju- trašnjih volitev alarmirana vsa policija. Ne samo Berlin, temveč vsa država se nahaja v nekašnem bojnem stanju. Po mestu kroži policija na avtomo- bilih, od časa do časa se prikažejo po mestu pa- trulje na kolesih. Poleg tega patrolirajo policija tudi peš. Opolnoči stopi zopet v veljavo prepoved javnih demonstracij.

Ze več dni se širijo po mestu in po vsej drža- vi vesti, da nameravajo hitlerjevci v primeru, da bi Hitler pri volitvah propadel, s silo zavzeť ob- last in uprizoriti nekaj pohod v Berlin po fašistič- nem vzorcu. Te govorice so nastale v zvezi z vestmi, da se napadalne čete narodnih socialistov že več časa intenzivno vadijo in prirejajo prave vojaške vaje. Veliko pozornost je zbudila tudi vest, da je policija v Ludwigshafenu odkrila pravo tvornico bomb, ki jo je vodil neki inženjer, pristaš Hitler- jeve stranke.

Kako je javnost zbegana zaradi govorice o bliž- njem državnem udaru, priča tudi okrožnica, ki jo je izdal pruski notranji minister Severing na po- drejene policijske urade. Okrožnica se glasi: Ze več dni se širijo med prebivalstvom govorice, da na- meravajo nekatere radikalne skupine, predvsem na- rodni socialisti po predsedniških volitvah izvesti državni udar. Naloga policije je, da prepreči šir- jenje takšnih govorice. Nalagam vam, da zatrete vsak poizkus motnje miru in reda že v kali. Zadušiti je treba brezobzirno vsako nasilje in to tudi z upo- rabo najostrejših bojnih sredstev. Policijski upra- vniki so osebno odgovorni za to, da uporabi policija v ta namen vse svoje moči in vsa bojna sredstva, ki jih ima na razpolago.

Nocoj bodo ob 8 zvečer ponovili Hindenburgov volilni govor, ki so ga posneli na gramofonske plošče. Govor bodo prenašali po radiu. Ze prvi prenos je napravil na nemški narod izreden vtis. To je razvidno tudi iz pisanja listov, ki pripadajo Hindenburgovim nasprotnikom. Tako piše »Deutsche Allgemeine Zeitung«, da je res usodno, da je nastal med možem (Hindenburgom) takšnega razuma in

takšnih dejanj in na drugi strani med milijoni, ki so duhovno njemu pripadali, prepad, ki se zdi ne- premostljiv. Tudi nemški nacionalisti čutijo, da bi bilo njihovo mesto na strani Hindenburga. Vse kaže, da bodo nemški nacionalci v primeru, da bi Hindenburg ne bil izvoljen pri prvem glasovanju, glasovali pri drugem skrutinju za Hindenburga in ne za Hitlerja. Tako je polkovnik Dösterberg v svojem zadnjem govoru zopet grajal netaktno po- stopanje Hitlerja pri pogajanjih, ki so se vodila med narodnimi socialisti in nemškimi nacionalci. Izvolitev Hindenburga v drugem skrutinju je torej zagotovljena.

Velika nervoznost

Berlin, 12. marca. tg. Zadnji dan pred voli- tvami državnega predsednika so vse stranke napele svoje zadnje moči, da dosežejo zmago, in povsod je videti veliko nervoznost. Po berlinskih ulicah je vse polno letakov. Unter den Linden in na drugih širokih cestah so od enega kraja do drugega razpeti široki letaki, ki nosijo v velikih črkah ime Hinden- burg. Na kioskih so nalepljene slike Hindenburga v nadčloveški velikosti, ravno tako pa tudi slike Hitlerja in Thälmann. Na hišah na Potsdamskem trgu so ogromni plakati, ki vabijo za Hindenburga ali Hitlerja. V delavskih okrajih pa vise povsod rdeče zastave s podobno Thälmann. Nad mestom krožijo neprestano letala, ki mečejo letake. V oko- lici Berlina je opoldne stremoglavilo letalo narod- nih socialistov, pri čemer sta bila ranjena dva le- talca. Povsod ubijajo o tem, kako bodo končale te volitve. Stavijo se velike stave. Berlinska policija je strogo pripravljena. Na vseh važnih križiščih so postavljene močne čete policije, na konjih in s ko- lesi, motorji in avtomobili. Vse policijske vojašnice so pripravljene na boj. Med prebivalstvom je po- mešanost mnogo policijskih uradnikov v civilni obleki.

Volilna prognoza

Berlin, 12. marca. ž. Nemški narod bo jutri vo- lil predsednika države. Iz vse države prihajajo danes alarmantne vesti zaradi nevarne propagande, ki jo razvijajo narodni socialisti v provinci še bolj kakor v Berlinu. Za propagando uporabljajo vsa sredstva. Pristaši bivšega cesarja, finančniki in težka industrija daleč prekašajo agitacijo najbolj radikalnih komunistov. Agitacija narodnih sociali- stov presega vse meje. Metode volilne borbe bodo pospešile razvoj, ki ga predvidevajo v političnih krogih, in sicer levičarske radikalne reakcije in desničarskega radikalnega fašizma. Kar se danes dogaja v Nemčiji, ni ničesar drugega kakor razgi- banje komunističnih in narodnosocialističnih mas. Gre sedaj za to, koliko komunistov bo prešlo k narodnim socialistom, oziroma koliko hitlerjevcev bo prestopilo h komunistom. Ta problem je edina jasna točka v temnih volitvah. Gre za to, koliko bo imel Hitler glasov in koliko jih bodo imeli ko- munisti. Vse kaže, da bo Hindenburg izvoljen šele pri drugih volitvah, in sicer s precejšnjo večino. Splošno se računa, da bodo narodni socialisti imeli

pri volitvah 11 do 12 milijonov glasov, kar pomeni, da bo za Hindenburga ostalo 14 do 15 milijonov in ne, kakor se je prvotno računalo, 16 do 16 in pol milijona glasov. Narodni socialisti pa nasprotno računajo, da bodo imeli že pri prvih volitvah absolutno večino in da bo Hitler izvoljen. Kar se tiče komunistov, so široke delavske mase smatrale za nepotrebno, da postavijo samostojnega kandi- data. Komunisti so kljub temu postavili svojega kandidata in računajo, da bo dobil okoli 7 mili- jonov glasov, kar bodo za njega glasovali še oni socialisti, ki so s Hindenburgovo kandidaturo ne- zadovoljni.

Brüningov poziv

Berlin, 12. marca. AA. V govoru, ki ga je včeraj imel za ponovno izvolitev Hindenburga za predsednika Nemčije, je kancelar Brüning ostro nastopil proti metodam, ki se jih poslužujejo na- cionalisti v volilni agitaciji, ter pozval Nemce, naj store svojo dolžnost in naj s svojimi glasovi pripo- morejo k zmagi človeka, ki je simbol nemške enot- nosti, slavne prošlosti in bodočega preporoda Nem- čije. —

Vse je mogoče

London, 12. marca. ž. Današnji tisk posveča veliko pozornost predsedniškim volitvam v Nem- čiji. Vsi listi prinašajo obširna poročila iz Nemčije, iz katerih je razvidno, da je zagotovljena Hinden- burgova izvolitev vsaj pri drugih volitvah. Listi nagla- šajo veliko osebno žrtve, ki jo daje za nemški na- rod stari Hindenburg. Konservativni »Morning Post« imenuje Hitlerja kot reprezentanta upornih čutov v povojnem razvoju zgodovine v Nemčiji. Ta re- akcija je razumljiva, njena poguba pa je v tem, da ni v njej niti ene konstruktivne ideje. »Daily Herald« pričakuje ponovne volitve, v kateri bo zma- gal Hindenburg s pomočjo nemških socialnih de- mokratov. Vendar je precej sumljivo, če ta rezultat ne bo imel usodnih posledic za bodočnost, ker ni izključeno, da bo izvoljeni Hindenburg lepega dne imenoval Hitlerja za državnega kanclerja.

Kaj to pomeni?

Dunaj, 12. marca. ž. Čuje se, da je za danes in jutri določeno, da morajo biti vse heimwehrovske borbene organizacije na Dunaju in na Štajerskem v pripravljenosti.

Francija se vrača k starim zvezam

Pariz, 12. marca. tg. Ker se strogo molči o vče- rajšnjih izjavah Tardieua pred senatom in v zu- nanjem odboru, se doznavamo samo iz uradnega ko- munikeja, da se je govorilo o srednji Evropi, o načrtu obdavnih držav, reparacijah, medzavez- niških dolgovi, razorožitvi, o organizaciji francoske poročevalske službe v inozemstvu in o konfliktu v vzhodni Aziji. Z ozirom na današnji razgovor z angleškim zunanjim ministrom o donavskem načrtu in o reparacijskem vprašanju je izrazil predsednik željo po obnovi stare »entente cordiale«, ki je še vedno najboljša podlaga za politični red v Evropi.

Tudi Romunija za donavsko unijo

Budimpešta, 12. marca. ž. »Magyar Ország« pri- naša izjavo romunskega zunanjega ministra Ghike. Ghika je govoril o razorožitveni konferenci in ve- ruje, da bo dosegla pozitivne rezultate. Ta spo- razum bo pomenil nov napredek v zmanjšanju obo- roževanja. Skrajni čas je, da se tudi narodi, ki ži- vijo danes na ozemlju bivše avstro-ogrske monar- hije, sporazumejo v gospodarskem pogledu. Skrajni čas je, da se te države zganajo in prouče možnost za ustvaritev podonavskega bloka. V zadnjem času se mnogo govori in piše tudi o personalni uniji med Madjarsko in Romunijo. Ta akcija po mojem mnenju ne bo uspeła. Takšna zveza je onemogočena z vojaškega, jezikovnega in družabnega stališča. Politika Madjarske napram Romuniji je pred vojno pustila zelo težke spomine, ki so danes še vedno na poti.

Kraljevski pogreb Brianda

Ogromna udeležba ljudskih mas - Tardieujev govor

Pariz, 12. marca. tg. Vse ulice in vsi trgi, po katerih se je pomikal sprevoz za pokojnim Briandom od Quai d'Orsay do malega pokopališča v Passyju v bližini Trocadera, so stale nepregledne množice občinstva, ulične svetiljke so bile zavite v črno. Pri slavnostnem loču so bili postavljeni zvočniki, da je ogromna množica lahko poslušala Tardieujev govor. Že od zgodnjih jutranjih ur dalje so neprestano valovile ogromne množice Briandovih častilcev iz vseh družabnih krogov mimo odra v urni dvorani, da še enkrat vidijo pokojnika. Iz Zeneve so dopoldne dospeli na pogreb angleški zunanji minister sir John Simon, dalje sir Erik Drumond kot zastopnik tajništva Zveze narodov, belgijski zunanji minister Hymans, španski zunanji minister Zuleata, španski poslanik v Parizu Madariga in drugi, katere sta sprejela na kolodvoru Paul Boncour in pravosodni minister Renauld. Sir John Simon je imel že dopoldne napovedani važni razgovor z ministrskim predsednikom Tardieuem o velikih tekočih zunanje-političnih vprašanjih.

Zalni govor, ki ga je imel danes dopoldne ministrski predsednik Tardieu, je bil prav za prav pleydoye za francosko zunanjo politiko. Tardieu je začel govor s tem, da je opisoval razvoj Brianda kot ustvaritelja miru na znotraj in potem kot zaščitnika francoske varnosti. Rekel je: Tekla so leta, tedaj je vladala neke sosednje države pokazala v svojih izjavah proračunih svoje prave namene, ki so se dve leti pozneje uresničili, ko je izbruhnila vojna. Da doseže Francija zunanjo varnost in da varuje zunanji mir, je predlagal Briand načrt zakona, da se uvede v Franciji triletna vojaška služba, in sicer ravno pred volitvami, ne da bi apeliral na popularnost med narodom. Po vojni je bil Briand za to, da se svet med seboj pomiri in da bi vsakdo lahko mirno živel doma. Začela se je kazati Briandova evropska figura. Deloma meseca januarja 1921 kot iniciator sankcijske politike, deloma pa od leta 1925 dalje kot zastopnik politike sprave. Francija je v zadnjih 13 letih storila vse, kar je bilo v njeni moči, da uresniči mir. Francija se ima zahvaliti Briandu, da je in-

terpretiral enotno voljo Francije. Spasna linija organizacije miru, ki jo je zasledoval Briand, je linija Francije. To francosko linijo je bilo vedno odločno videti v času Clemenceaua v versajski mirovni pogodbi, v času Herriota v ženevskem protokolu, v Briandovih časih v lokarnski pogodbi, in tudi danes je ta politika ostala ista z našim lanskim memorandumom in našimi predlogi, ki jih je naša vlada prejšnji mesec predložila ženevski konferenci. Briand ni želel niti proročati najmanjših žrtv na polju vojaških jamstev. Briand je z ozirom na nezadostno organizacijo miru vedno zahteval najprej varnost, kar je bila njegova maksima.

Pariz, 12. marca. tg. Na način, kakršen je običajen samo pri vladajočih knezih, se je izvršil danes popoldne pogreb Brianda na pokopališču v Passyju. Že v prvih popoldanskih urah so bile zaprte vse trgovine, vse pisarne in borze. V veliki urni dvorani na Quai d'Orsay se je blestel nad krsto velik srebrni križ, kar je bil nenavaden pojav pri možu, ki je v svoji mladosti izvršil v Franciji ločitev Cerkev od države. Prvi govor je imel pariški nadškof, kardinal Verdier. Na tribunah, ki so bile ovite vse v črno, so se zbrali zastopniki najvišjih oblasti in zastopniki zunanjih držav. Ministrski predsednik Tardieu je imel velik poslovljni govor, nakar je bila žalna parada, na čelu katere je stopal enoroki general Gourau. Sprevoz je bil tako ogromen, da so zaradi nepreglednih množic dospeli v Passy šele ob 17 popoldne.

Najvišja časa za Brianda

Pariz, 12. marca. tg. Poslanska zbornica je s 505 glasovi soglasno sprejela, da se podeli pokojnemu Briandu največje francosko počestčenje s tem, da se ukleše na vsa javna poslopja, da je bil Briand za Francijo zaslužen mož. Glasovanju se je odtegnilo 100 poslancev desnega krila. Poudarja se, da je Briand v času najbolj tragičnih ur v vojni pred Verdunom in Solunom ohranil isto energijo volje in isto delavnost, kakor jo je pokazal pozneje v službi miru.

Samomur Kreugerja - kralja vžigalic

Stockholm, 12. marca. tg. V Stockholmu se je danes naenkrat raznesla vest, da se je znani kralj vžigalic Ivar Kreuger ustrelil v nekem pariškem hotelu. Najprej se je mislilo, da je to samo borzni manevar. Ob 7 zvečer pa so Kreugerjevi rodbinski člani potrdili, da je Ivar Kreuger danes dopoldne izvršil v Parizu samomor. Njegova bližnja okolica zatrjuje, da je vzrok samomora prevelik telesni napor. Njegovi ožji sodelavci so sedaj zaposleni s tem,

da proučujejo položaj Kreugerjevega in Tollovega koncerna.

Pariz, 12. marca. tg. Ob 20.15 zvečer je pariška prefektura potrdila, da je Ivar Kreuger izvršil samomor. Kreuger je včeraj prišel iz Amerike in se nastanil v svojem pariškem privatnem stanovanju. Danes popoldne ob 13.30 so ga našli mrtvega. Domneva se, da je izvršil samomor.

Važna konferenca Tardieu-Simon

Pariz, 12. marca. tg. Razgovor med ministrskim predsednikom Tardieuem in sirom Johnom Simonom se je začel dopoldne ob 10 na Quai d'Orsayu in je trajal dve uri. Ministra sta se razgovarjala o vseh vprašanjih, o katerih se bo prihodnji teden bavila razorožitvena konferenca. Dalje sta govorila o raznih problemih, ki so važni v tem trenutku za vladni obeh držav. Posebno važen je bil

razgovor o gospodarski organizaciji srednje Evrope in obdonskih držav. Oba ministra sta bila edinita v tem, da obsega sodelovanje Francije in Anglije v tem kakor tudi v drugih vprašanjih široko polje udeleževanja, ki mora zasledovati dva cilja, končati v Evropi politične rivalitete in pospešiti gospodarsko obnovo. Razgovori se bodo po Briandovem pogrebu nadaljevali.

Japonski lašizem

London, 12. marca. tg. »Daily Herald« in »News Chronicle« javljata iz Tokia, da grozi tam državni udar japonskih fašistov, in sicer v protikapitalističnem, pa monarhističnem smislu z namero, ustanoviti radikalno-nacionalistično vladno, eventualno s silo. Kot simptomi tega gibanja se navajajo zadnji politični umori in razne grožnje proti znanim japonskim državnikom.

Protijaponske demonstracije

Newyork, 12. marca. tg. V Chicagu so bili hudi spopadi med policijo in komunisti ob priliki protijaponskih demonstracij. Več oseb je bilo hudo ranjenih. Pred japonskim konzulatom so se zbrale velike množice, in ko so začeli govoriti prvi govorniki, je nastopila policija. Prišlo je do hudih pretepov in šele potem, ko je policija dobila ojačenje, je mogla pregnati demonstrante.

Z bombami nad vsaše

London, 12. marca. AA. Po poročilu iz Pešavarja v Indiji so angleška vojaška letala bombardirala več naselbin v pokrajini Mahomeda Isamuzaja, kjer se nedavno tega pričeli agitirati za sveto vojno proti Angliji.

Spremembe v finančni službi

Belgrad, 12. marca. I. Z ukazom Nj. Vel. kralja so v resoru finančnega ministarstva premeščeni: v finančno ministarstvo, davčni oddelek: škofljek Konrad, finančni tajnik, do sedaj pri inspektoratu v Somboru, Muha Ludovik, finančni tajnik, do sedaj pri inspektoratu v Mostarju, dr. Stefan Zupanič, finančni tajnik, do sedaj pri finančnem ravnanstvu v Skoplju; v dravsko finančno ravnanstvo v Ljubljani: dr. Ernest Kotnik, finančni svetnik, do sedaj pri finančnem inspektoratu v Vranju, Viktor Jurko, višji finančni tajnik, do sedaj pri finančnem inspektoratu v Prevaljah, Ivan Predikača, finančni tajnik, do sedaj pri finančnem inspektoratu v Mariboru, dr. Aleksander Podobnik, finančni tajnik, do sedaj pri inspektoratu v Zaječaru; v drinsko finančno ravnanstvo v Sarajevu: Filip Lović, do sedaj pri finančnem inspektoratu v Vukovaru, Vojta Vutež, višji finančni tajnik, do sedaj pri inspektoratu v Tuzli; v finančno ravnanstvo v Podgorico: Luka Potočnik, finančni pristav, do sedaj pri finančnem ravnanstvu v Sarajevu.

BELGRAD V FILMU. Danes se predvaja v kinu »Ljubljanski dvor« film o naši prestolnici. Cene 10, 5 in 3 Din. Predprodaja vstopnic od 10 do 12.30 in od 18 naprej.

Seja finančnega odbora

Belgrad, 12. marca. I. Finančni odbor narodne skupščine je danes končal s proučevanjem zakonskega predloga o sprejemu davčnega zakona. Za poročevalca je bil imenovan poslanec Oto Gavrilović. V zakonskem predlogu kraljeve vlade je finančni odbor izvršil samo nekatere manjše spremembe, ki so večinoma političnega značaja. Med drugim je finančni odbor izvršil sledečo spremembo: Prvotni predlog predvideva zmanjšanje davka od čistega katastrskega dohodka in sicer v višini 20 odst. Finančni odbor je to spremenil v sporazumu s finančnim ministrom in določil, da se davek na čisti katastrski dohodek zmanjša na 10 odst. Finančni odbor senata je danes dopoldne začel s proučevanjem proračuna za leto 1932-33. Finančni minister je prisostvoval tej seji in podal obširen komunik o finančnem položaju, nakar se je začela diskusija. Poseben odbor, ki je bil imenovan za proučevanje zakonskega predloga o likvidaciji žitnega režima, je danes dopoldne po zelo živahni diskusiji, katere se je večkrat udeležil tudi minister za trgovino in industrijo, načelno sprejel zakonski predlog. Samo en član odbora, in sicer Tošo Rajić, se je vzdržal glasovanja ter je izjavil, da bo zavzel svoje definitivno stališče v posebnih debatih v plenumu narodne skupščine.

Vojni ukaz

Belgrad, 12. marca. I. Vojaški ukaz: Za zdravnika 43. pešpolka v garniziji Slavonske Požege je imenovan sanitetni poročnik dr. Avguštin Rutar. Za vršila dolžnosti na torpedovki »T 1« je imenovan poročnik korvete Ivan Osterc. Na torpedovki »T 5« je pozvan poročnik fregate Vinko Hudeček. Na torpedovki »T 8« je nastavljen za poročnika fregate Oton Ljubec. Na podmornici »Osvetnik« je nastavljen poročnik fregate Škufca Alojzij. V strojni šoli kraljevske mornarice je pozvan poročnik fregate Stanko Stiglic. V vojaškem pomorskem arzenalu je imenovan za strojnega poročnika Franc Macele. V mornariški oddelku na Ohridskem jezeru je imenovan strojni poročnik Vinko Peterlić. V stalno mornariško bolnišnico je imenovan višji voj. uradnik ekonomske stroke Filip Krpan. Za hidro-pilota 20. vodne eskadre je imenovan poročnik fregate Joško Kvas. Za hidroizvidnika 1. vodne eskadre je imenovan poročnik korvete Jože Placelj. Za člane izpitne komisije za čin aktivnega in rezervnega sanitetnega majorja je imenovan intendantni major Ivan Jane. V izpitno komisijo za čin aktivnega strojnega kapetana je imenovan med drugim rezervni kapetan II. razreda Valter Kure. Za namestnika tega člana pa je bil imenovan kapetan II. razreda Benković Ivan in inženjerski kapetan II. razreda Terpetec Alojzij.

Dunajska vremenska napoved. Podnormalna temperatura bo trajala dalje, najbrže bo še vedno oblačno.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno s padavinami. Počasno se bo zjasnilo. Zmerno hladno.

2857

JASTREBI NAD KREMLJEM

Rdeči gospodje v Moskvi so delali račune o uresničenju svojih načrtov po komunističnem programu brez krčmarja. Kaj jim pomaga vsa oblast in vsa nasilna sredstva, s katerimi morejo pač neomejeno gospodariti nad imetjem, življenjem in smrtjo ruskega prebivalstva, nikdar pa ne nad njihovo vestjo, nad njihovimi dušami. Vse časne dobrane — drugih ne priznava in ne zmore —, ki jih obeta komunizem delavnemu človeku, ne more v njem vzbudivi vere in ljubezni, premagati njegove osebne sebičnosti. Zato v ruskem komunističnem raj, kjer bi moralo veljati kakor nikjer drugod geslo: Vsak za vse in vsi za vsakega, v resnici nihče ne mara delati za splošnost, marveč misli le vsak sam nase. Zato poka v rdečem družabnem redu na vseh straneh, še predno je svojo stavbo dogradil, in nad rdečim Kremljem se zbirajo jastrebi, gotovi plena.

Te misli se vsiljujejo ob poročilih in kritikah na zadnji splošni konferenci boljševiške stranke, ki se je vršila dne 17. februarja letos v Moskvi. Konferenca, na kateri so govorili odgovorni strankini voditelji Molotov, Ordsonikidze, Kujbišev, Rudzutak i. dr., je morala ugotoviti in priznati, da se del petletnega načrta, ki je bil določen za l. 1931, nikakor ni uresničil, marveč so uspehi zaostali še daleč za onimi l. 1930. Za vzrok tega neuspeha v industriji in kmetijstvu so vodilni rdeči možje označili popolno pomanjkanje discipline med delavstvom, potem nesposobnost komunističnih obratovodij in pasivni odpor med kmeti in delavci. »Ljudje in vodje prihajajo na delo, kadar se jim polubi in ravno tako zopet odhajajo. Ravnodušnost nasproti državnim lastninam je zavzela posebno v kolektivnih oblikah, ki so naravnost groteskne, smešne. Kolektivirani kmet, ki danes nima nič več, kar bi bila njegova last, se ravna po načelu: »Kar ni moje, me ne briga.« Kolektivist dela le toliko, kolikor neobhodno potrebuje zase. Kar ostane, bi moral dati državi, a zato raje ne pridela. Podobne težnje se uveljavljajo v industriji. Ves uspeh, ki so ga dosegli z umetnim priganjanjem delavstva na izdatnejše delo, je bil v tem, da se je povečini naredilo celo več, nego je bilo predvideno, a kakovost dela je dosegala komaj 30 do 40 odstotkov zahtevanega. Tako je n. pr. železnicolarna v Povolžju »Prerode« izvršila 103,7 odst. proizvodnega programa, toda 80 odstotkov izdelkov so morali izločiti kot izbirek! V mnogih industrijskih panogah, posebno v strojni tovarnah in v pridobivanju sirovin, so proizvedli samo neznatne odlomke po načrtu določenih množin.

Ogromna motorizacija rdeče armade, dalje veleobrat v poljedelstvu s pomočjo traktorjev zahtevala toliko kurilnega olja, da zaostaja pridobivanje nafte za 5 milijonov ton petroleja. Podobno je tudi železna industrija izvršila načrt le do polovice. Program težke industrije je bil določen na 9 milijonov ton jekla, a je od tega izvršil samo 55 odstotkov. Premogovniki kažejo isto sliko: za l. 1931 je bila predvidena za 47 odst. višja produkcija, zvišanje pa je značalo v resnici samo 8 odst. To je naravnost polom spričo dejstva, da je vlada l. 1931. investirala v premogovni industriji več novih milijard rubljev, da so premogovniki že do 40 odst. meliorizirani in da so odprli celo vrsto novih premogovnikov, v katerih dela na stotisoče delavcev.

Najobčutnejša rana v boljševiškem gospodarskem sistemu so pa pač železnice. Pred leti je sovjetska vlada pooblastila prof. Lomonosova, da nakupi v Nemčiji in na Švedskem nekaj lokomotiv. Lomonosov, v Meck in drugi železniški strokovnjaki so takoj izjavili, da so te inozemske lokomotive za ruske proge pretežke in da bi se morale najprej proge poravnati. Sovjeti so te nasvete prezrili, nakar je prišla katastrofa in se je pokazalo, da so nove lokomotive za ruske proge v starem stanju neuporabne. Vlada je dala nato Mecka in druge železniške specialiste enostavno ustreliti, češ da so namenoma oškodovali državo. Ta Stalinova napaka se še danes bridko kaže, ker leži in propada po kolodvorih na prostem milijone ton žita in industrijskih izdelkov, ker ni ne skladišč ne vozovnega materiala za prevoz.

Odločilno za sovjetski sistem pa je poljedelstvo, in to povzroča boljševikom največje težave. Celokupni pridelek ruskega kmetijstva l. 1931 je v primeri z l. 1913 nazadoval za 20 odstotkov, in to kljub traktorjem, umetnim gnojilom, nepretrganemu delovnemu času (dnevno in nočno delo) v dobi selve in žetve, vključno »ideološkemu« vplivanju na mase in »preobrazbe« starega Adama po smernicah novega preroka Ljennina. Čeprav imajo kolktivne že 117.000 hektarjev, se obdeluje manj zemlje nego l. 1913! Pred vojno je bila Rusija prva proizvajalca žita, danes pa še za domače potrebe ne pridela dovolj, a vendar izvažajo žito, da bi dobila sredstva za plačilo inozemskih vojaških izvedencev in industrijskih strokovnjakov ter za stroje v oboroževalni industriji. V Povolžju, delu Sibirije in severnem Kavkazu strda na milijone kolektivisti, ker jim je vlada pobrala iz kaš znanje stole žita; v tem pa se prodaja na žitni borzi v Berlinu ruska rž po nemogoče nizkih cenah, in to s podporo nemških oblast! To dejstvo je povzročilo med nemškimi naseljenjci v Povolžju in drugod silno ogorčenje in odpor.

Ogromna avtomobilsko tovarna v Nižnjem Novgorodu, ki bi mogla izdelati letno po 100.000 avtomobilov, je dovršena, a ne obratuje, ker manjka strokovnjakov in sirovin. V mamutskem podjetju Balahna za izdelovanje celuloze, ne delajo po cele tedne, ker dovažajo premalo lesa in šote, dasi leži podjetje sredi gozdnate pokrajine. V petletnem načrtu je do l. 1931 približno 900.000 km avtomobilskih in drugih cest, a doslej so jih zgradili le 5000 km. Računi ne gredo in ne gredo vkup. Na čelu vodilnih obratov stoje ljudje, ki o gospodarstvu nimajo pojma; trusni drug drugemu ne zapajo in se prepirajo med seboj; osebna pobuda se pobija, odgovornosti ni. Delavci trumoma dezertirajo z dela.

Tako se boljševiški režim po 14 letih nepopisno krvavega gospodarstva bliža svojemu gospodarskemu polomu. Velikih besed in načrtov mu ni manjkalo, a v bistvu je bil znolen, puhel in gnul. Človeštvo ni prinesel drugega nego slabo izkušnjo, ki jo je moral drago plačati ogoljufani ruski narod.

Žito za Avstrijo

Belgrad, 12. marca. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da je avstrijsko finančno ministarstvo dne 27. februarja l. l. odobrilo, da se sme iz jugoslovanskega kontingenta 5000 vagonov uvoziti 1000 vagonov pšenice v Avstrijo po železnici in ocarinili na avstrijskih obmejnih carinarnah v Pliberku, Področici in Spilju.

Gospod. antanta na Balkanu

Sofija, 12. marca. Z. Na iniciativo turške vlade se bodo v najkrajšem času začela v Carigradu pogajanja med predstavniki grške, turške in bolgarske industrije za ustvaritev ekonomskega načrta. V skupni kolaboraciji ted držav bi imel ta načrt za cilj skupnega gospodarskega sodelovanja teh treh držav.

Vital Vodusek:

Nedeljske misli

Cerkev s svojim cerkvenim letom skoro pristi človeka, da se učiti v posamezne dogodke iz Jezusovega življenja, da se utopi v Njegovo veselje in Njegove žalosti. Z današnjo nedeljo smo prišli dobo, ki je popolnoma posvečena Jezusovemu trpljenju.

Ozimo se malo nazaj. Na postno ubranost so nas pripravljale tri (predposledne) nedelje. Lelas smo najust tega prehoda iz božjega veselja v postno resnost se bolj občutili, saj sta si malokdaj božje in Velika noč tako blizu kakor letos. Postni čas pa je bil do današnje nedelje odločen strogemu zadrževanju in očiščenju. In ko smo se že otresli posevnih misli in želja, se lahko čista utopimo v Jezusovo žalost in trpljenje, ki bo doseglo svoj višek v velikem tednu. V tem času je cerkev na liturgiji izredno bogata in globoka, zato ne moremo in ne smemo kar mimo uje.

V rimskem mislu so današnja nedelja imenuje Dominica passionis, Slovenci pa jo nazivajo tiho. Mi kar čujemo: veselje je glasno, trpljenje tiho. Ob spominu na Jezusovo trpljenje Cerkev žaluje. Zagrnila je svoje križe in podobne in ves baročni sijaj. Zagrnila je svoja okna, da je v cerkev skoro temno; kakor bi pripravljali mrvaški oder. Blizu se Jezusova smrt.

Današnje molitve so polne Jezusove tožbe. Danes nam jih ni težko razumeti. Naša življenja so polna trpljenja in ubosti in pomanjkanja in tožb in žalosti. Naša doba nosi pečat propada in smrti. Še ljudje, ki uživajo v svojem bogastvu, so se zgostili; slutijo nevarnost, ki jih hoče porušiti. Ob takih trenutkih misel na trpljenje ni težka. Posebno misel na božje trpljenje. Ni pregreško, stati ob božjem križu in grobu. Tožba je v tem: krave, utrjene Jezusove rane nasijo tudi naše breme in naš križ. Trpeti šela prav razume trpljenje. Trpeti šela zasluži odrešitno in očiščenjo silo našega in božjega trpljenja.

V petek bomo v trpljenju srečali Žalostno Marijo (praznik Sedem žalosti). Pretresljive so naše molitve in pesmi, posebno ona med berili: kako je žalostna Marija stala pod križem in jokala. Tem liše izzvani prošnja trpečih v pesmi pri darovanju: O Devica, božja Mati, ko boš stala pred Gospodom, se spomni, da boš dobro za nas govorila, da bo obrnil od nas svojo nevoljo.

*

Danes leden bo čedna nedelja. Vsa sredstva uporablja Cerkev, da bi čisto uklenila naša srca v spomin na Jezusovo trpljenje. Cerkev kar igra pred nami: Kristus prihaja lik pred svojim trpljenjem slovesno kakor kralj v Jeruzalemu — to je pomen procesije s oljki in bularicami, ki se jo mora udeležiti vsak izmed nas. A s to procesijo se spremitveno Jezus v smrt. Veselje ulične in žalostno in bridko svetložjo naše molitve. Posebno pa nas pretrese Matejev popis Jezusovega trpljenja.

*

Samo nekaj bi še rad priporočil za te dni vernemu in nevernemu človeku: tri knjige, ki so tako lepe, da jih mora vsak brez izjeme obudovati:

Sveto pismo nove zaveze (v njem je čudovito opisano Jezusovo trpljenje); Svete maše (o njih je skoro vsa liturgija dobe trpljenja in velikega tedna) in Tomaševa Hjo za Kristusom. Ob teh knjigah pa vsaka druga beseda onemči.

Kaj misli brezposelni papirničar

O brezposelnem delavstvu v Goričanah in Medvodah

Danes, ko so na dnevnem redu redukcije in odpusti delavstva ter poskusi znižanja plač, je prav, da tudi naše delavstvo, ki je že šest mesecev brez zaslužka, pove v »Slovenec« svoje želje, prošnje in zahteve.

Naš kraj je industrijski. V rednih razmerah je zaposlenega tri četrtine delavstva v treh tovarnah ter pri železnici. Predvsem imajo tu svoje obrate Združene papirnice v Goričanah in Medvodah, kjer je bilo do pred kratkim do 300 delavstva zaposlenega. Med tem ko celozna tvornica v Medvodah v nezmanjšanem obsegu obratuje, je papirnica v Goričanah že s 26. septembrom lanskega leta prenehala z delom. Odpuščenih je bilo 80 delavcev in, to tudi takih, ki so že cela desetletja delali v tovarni. Družinski očetje, ki so osi- veli pri delu, možje, ki so se rodili in rastle pri delu. Odvišno uradništvo je bilo prestavljeno v Vevče, kamor so prenesli izdelovanje ovojnega papirja. Zadnje čase so demontirali že menda tudi nekaj strojev. Neverjetno, da so po skoraj 80 letih prenehali z izdelovanjem papirja v Goričanah.

Naše brezposelno delavstvo dobiva zadnje čase vedno številnejši naraščaj. Saj bo čez 100 delavcev zaposlenih tudi v raznih bližnjih podjetjih, predvsem ljubljanskih, ki pa so jih tudi začeli odpustiti in čujemo — da zadnje dneve tudi železniški delavci.

Delavstvo je upalo, da bo vstavev le začasna, vendar nas je to upanje celih 6 mesecev varalo. Posledice brezdelja se že čutijo, z nami jih čutijo obrtniki, trgovci in kmetje. Nič zaslužka — nič izdatka. Tudi zaposleno delavstvo je začelo štediti s prihranki in izdatki. So pa brezposelne družine, ki gladujejo. Našteli bi jih, ko bi jim bilo s tem pomagano. Obrtniki delajo sami brez pomočnikov, ko so imeli dobra leta polno dela.

Imamo borzo dela. Tudi ta ne zmaguje svojega dela. Še danes niso vsi dobili tiste bore malo podpore, ki jim pritiče. Zakon za brezposelne podpore je na papirju. Iz drugih krajev slišimo, da so se občine zavzele za brezposelno delavstvo ter ga v glavnem tudi denarno ali v živilih ali po možnosti z javnimi deli podpro. Pri nas nič tega. Brezposelni so prepušteni usodi.

Pač, naš dobri g. župnik Oblak se trudi in gre delavstvu na roko, kjer le more, vzporedno z našo krščansko strokovno organizacijo, ki se vedno briga za naše izboljšanje, nam sestavlja prošnje, zbira podatke o brezposelnih. Skuša pri vodstvu Združenih papirnic izboljšati naš položaj. Vspelo ji je, da so družinski člani zaposleni, mesto samcev. Občni zbor, ki se je vršil preteklo nedeljo, je bil zadovoljiv in pokazal je, da organizacija kljub raznim težavam napreduje. Čeprav je brezposelno delavstvo iz naših vrst, šteje organizacija 100 članov.

Da se obratovanje v Goričanah obnovi je treba pred vsem naročiti za rotacijski papir v vezniški papirnici. Obrat v Goričanah je tesno vezan z vevškimi, zato je brezposelnih in drugih papirničarjev zahteva:

1. Zasčiti naj se domača industrija papirja

Kmetske skrbi in težave

Ribnica, 12. marca.

V vasi Zadolge se je te dni pojavil na grajskega čuvaja hiši požar. Hiša je krita z lesom in je dimnik nepravilno izpeljan. K sreči so sosedje ogenj takoj zapazili in o pravem času preprečili hujšo nesrečo. Vas Zadolge je od vseh drugih vasi ribniške doline tako oddaljena in tako v skritem kraju, da ni misliti na pomoč sosedov, ker bi vsa vas bila že v pepelu, preden bi sosedne vasi kaj opazile. Zadolge šteje 8 hiš, ki so vse na kupu. Oziravno stoji vas na visoki točki, imajo izvenjši najhujše suše zadosti vode, nimajo pa nobene priprave za gašenje pri roki. Ker so po zadnjem slučaju vaščanje zelo ostrašeni, so sklenili nabaviti vsaj eno ročno brizgalno za prvo silo. Ker pa je premoženjsko stanje Zadoljev manj povoljno, ne zmorejo sami stroškov ter so se s prošnjo obrnili na Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, katere člani so vsi vaščanje, da bi Vzajemna k nabavi brizgalne prispevala. Bilo bi priporočati, da bi jim priskočilo tudi županstvo v Dolenji vasi na pomoč. Morda bi se dobila kakšna pripravna brizgalna, čeprav je že rabljena. Zadolge pa bi se čutili sigurne in ne bi jih več tako strašila njihova oddaljenost od ostalega sveta.

Kar se tiče ribniške doline sploh, pa se spričo dolge zime ljudje strahoma sprašujejo, kdaj bo mo oves v zemljo djali. Pri nas je treba oves sejati krog sv. Jožefa, da kaj prida obrodi, sicer je prepozno in oves jekleno ne dozori. Tako je mnenje starih ljudi. Po dveh lepih dnevih ta teden, ko se je zbudil tako zaželjeni jug, je začelo 10. t. m. zopet snežiti, to je na dan 40 mučencev. Pa so vremenski preroki zopet v strahu, da bo to vreme držalo celih 40 dni. Kmeti tarna vsled krize, sedaj pa naj se pride, kakor nekateri prerokujejo, sedem suhih let. Upajmo, da bo boljše pa da se ta preokrovanja ne bodo izpolnila.

Zima v Rogaški Slatini

Rogaška Slatina, 11. marca.

To je po letošnjih snežnih zapadih že peta zima. Prirodni lepota zakon je tak: kar je poleti privlačno, je tudi pozimi prikupljivo. Rogaška Slatina je osem prijetna prav tako s svojim zimskim kakor s svojim sezonskim licem. Žal, da je sedaj pozimi ne obiskujejo niti bližnji niti daljni gostje, čeprav je zdravnik dr. Trepo pripravil in oklical svoje udobno opremljeno vilo tudi v zimsko zdravljeno.

Naši gostje, ki se z dnevi menjavajo, so ptice. Kmalu po Matijevem je izza južnega konca Evrope priletela pastirica. Sirota je takoj spoznala, da se je zabitela; zakaj še ne orjemo, da bi nam sedla na brazdo. Občutiljivi kalin je že pred tednom prispel v nižine in nam tako sporočil, da letos zime in snega še ne bo konec. V nedavni mrzli noči so iz Ogrskega izza Donaške gore vršale divje gosti proti Kranjski. Ena bi bila skoraj pustila svoje življenje na bližnjih Rodnah. Raznovrsten droben ptičji rod se ob postrežljivih lesenih hišicah zbira in družni in živi v edinstvi in zastopnosti, ki je zavirljiva in priporočljiva tudi ljudem.

Drugi gostje, ki prihajajo mimogrede skozi Slatino, so hribski šolarji. Po deset, petnajst in dvajset skup jih dela snežno gaz in prvi so, pravilno, vedno večji; zadnji vedno manjši. Včasih se na kakšnem grebenu vrši med njimi tudi kratka smučka tekna, katera dobi tu in tam gotovo nagrado v obliki palice. Nagrado navadno razdele starši. Seveda bi bilo za mnoge izmed njih dobro, da bi sveti Miklavž nosil obutev in obleko večkrat, gotovo pa vsaj enkrat v zimski sezoni. Nekateri pridejo v šolo vsi premočeni in premraženi. Med to deco se bo kmalu začel uvrščati tudi naraščaj iz delavskih družin, katerim je ustavilo dohodke ustavljeno delo v steklarni.

z uvozno carino vsem vrstam papirja, katerega doma izdelujemo.

2. Vsa domača tiskarska podjetja (predvsem državna), naj krijejo svoje potrebe tiskovnega (v polah in rotacijskega) papirja pri združenih papirnicah.

3. Ministrstvo za socialno politiko naj zakon o brezposelnih podporah spravi v življenje.

4. Združene papirnice pa prosimo, da delajo na zalogo, nekaj pa utrpe na dobičku, dokler se to ne izvede.

Z dobro voljo prizadetih in na vseh merodajnih mestih bi se dalo to v najkrajšem času urediti in papirne tovarne in delavstvo bi imeli dosti dela — in jela.

Kakor pa trpi papirniško delavstvo, trpe v tej krizi tudi druge stroke, morda še bolj. Za vse pa velja naš glas: Zaprite meje tujim izdelkom, kmalu bo vseh teh nadlog konec. Kmet obrtnik in trgovec — vsi bodo živeli od delavca!

Tako misli brezposelni papirničar.

Redukcije v trboveljskih revirjih

Trbovlje, 11. marca.

Na dopust bodo poslali rudarje, ki so obenem tudi posestniki. Da bi zaposlili one starejše rudarje, ki izgube delo v Senovem in druge, ki bodo odpušteni od Dukiča, se vrše z ostalimi rudniki TPD razgovori, da jim pripravijo mesta s tem, da pošljejo na dopust vse delavce, ki so tudi posestniki. Večina teh je bila že pri prejšnjih redukcijah odpuščenca, nekaj pa jih je še.

Pri tem je vsem najtežje pustiti vplačane prispevke za pokojnino. Nekateri so vplačevali 20 in več let, sedaj pa vse izgubijo. Svoječas je dobil tako odpuščen odpravnino, s tako zvanim Zerkavim pravilnikom, pa je vse to odpadlo. Radi slabe finančne podlage bratovskih skladnic se to še do danes ni popravilo, dasi bi bilo nujno in pravično.

Vesela vest

V ruški tovarni ne bo redukcij.

Ruše, 11. marca.

Kakor smo poročali na tem mestu, je naša tovarna za dušik mislila že 15. februarja t. l. odpustiti 86 delavcev, kar pa so preprečili ostali delavci s tem, da so žrtvovali nekaj ur. In tako so vsi zaposleni delavci od 15. februarja dalje praznovali 2 dni v tednu. Zadnji čas se je celo govorilo, da bo onih 86 delavcev kljub 2 dnevnemu prazniku v tednu 1. aprila vrženih na cesto.

Toda dejstva govore drugače. Že včeraj sta nehala delavska praznika v tovarni za dušik in začel se je popoln obrat. Kakor pa izvemo od merodajne strani, se tudi nobenemu delavcu ni treba bati, da bi sfrčal 1. aprila t. l. na cesto. Temu polajšanju krize pa so vzrok nova naročila, ki jih je tovarna v zadnjem času dobila iz inozemstva.

Slatinski domovi so tudi zaprti. Edino Ljubljanski dom, ki je dobil novo streho, je odprt. Nikakor pa ne počiva dele uradnikov, katerim so roke in miže polne priprav za prihodnjo sezono. Obrat v nivalnicah gre svojo prejšnjo, le nekoliko zmanjšano zaposlenostjo naprej. Glasbeni paviljon se je iznad zdraviliške cvetlične gredice postavil v akustično lego polukrožnega obzidja nasproti zdraviliškemu domu. Pot skozi zdravilišče ima že tudi pripravljen nov tlak. Vrtarsko delo se je zaključilo za dva tedna in se še kasni.

Restavracije: »Pri Počte, »Pri Solncu, »Pri Ogrizku, ki so skozi vse leto odprte, so le po redkih gostih obiskovane. Le Čobova steklena veranda včasih naenkrat, vsa napolnjena, zaživi, kadar se vrši v nji kakšna prireditev, zlasti še, če je tako prijetno razvedrila, kakor so zadnji čas prireditve prosvetnega društva »Slogos«.

Sprehodne poti in steze po zdraviliškem ozemlju so vse zasnežene in zabrisane. Kapela sv. Ane samuje med belim vejevjem, poleti jo komaj zagledaš izza zelenega listja, pozimi jo komaj najdeš izza snežnih zametov. Revez bi bil duhovnik gost, ki bi moral vsek dan v celo gaziti sneg, da pride do božjega oltarja.

Zima doslej še ni naredila vidne škode; ne na trli, ne na sadnem in drugem drevju, kakor tudi ne na stebrah in drugih stavbah. Po mestih vam sneg na sneg preganja brezposelnost, na deželi nam jo pa šelo prav napravljajo, ko vse delo zastaja. Sv. Valentin, ki ima ključ do korenin, nas je že zmotil, ali nas bo tudi sv. Gregor, ki ima ključ do pomladanskih vrat? Rogaška Slatina bi se že rada dvignila na vsestransko pripravljeno delo za sprejem svojih gostov.

Vedno huje je

Metlika, 11. marca.

Kar strab nas postaja, kaj bo. Pišli so bili vsi lanske pridelki, zato je bdela vso zimo nad našimi bednimi domovi toga skrb, kaj bo. Pa ostajalo je še tole upanje: morda bo zgodnja pomlad. Po Jožefovem se je že našlo kje kaj paše, april se je že tako imenuje »mali traven« in so pri nas v ugodnih razmerah ta čas že kosili rdečo deteljo. Kaj pomaga sironaku, če ima pod snegom posejani dve njivi rdeče detelje.

Tako so nekateri že začeli ogledovati, ali bi se ne dala za silo porabiti tudi strešnja, kje bi bilo kazalo raztrgati streho. Nekdo je povedal, da je že porušil »hišo« (lesena vinska klet), da bo streho pokrnil, les pa požgal, ker nima več nikakih drv.

Tako kakor sedaj kaže, je res kar brezupno. Sneg se kar naprej usiplje in si že skoro ne bomo več juga želeli, ker ta samo novih oblakov prinese, iz katerih nam burja spet zimo debeli.

Zlato poroko sta praznovala 75 letni Matija Sternad in njegova 77 letna žena Marija v Janževih gori pri Selnici ob Dravi, v krogu svojih dobrih sosedov, katerim sta bila kot pridna delavca vedno v pomoč. Bog jima daj še mnoga leta skupaj ostati!

Nevidna zaščita Vaše nežne kože.

Volna in svila varujeta
Vaše telo mnogih nevarnosti vlažnega in mrzlega vremena. A
Vaš obraz? Dajte tudi
njemu zanesljivo zaščito
— Elida Creme de chaque
heure! S svileno nežno
tenčico pokrije kožo ...
jo varuje in neguje ...
a Vi ste lepa v kljub
dežju in neurju!

ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE

Po 17 letih iz Rusije

Trbovlje, 11. marca.

Iz Rusije se je oglasil Turnšek Filip p. d. Peličev iz Rovt, prvič kar je prišel v vjetništvo po 17 letih.

V svojem pismu piše, da živi v Turkestanu

in da ima že veliko družino s petimi otroki. Sedaj pa pravi, da se mu je zelo stozilo po domačem kraju in prosi sorodnike, da mu preskrbijo listine, da bi se mogel vrniti.

Vprašuje tudi, ali se je vrnil Guna Janez, s katerim sta bila skupaj vjeta.

Dve žalostni in ena špasna

Tri zgodbe iz goriških Brd

Ljubljana, 11. sušca.

Te dni sem dobil od prijatelja nekaj novic iz goriških Brd, ki naj jih sporečim s svojimi opombami in spomini vred.

V Višnjevku v Brdih je umrl 30 let stari trgovec, gostilničar in posestnik Vence Kristančič. Pogreb je bil 6. marca ob veliki udeležbi ljudstva, čeprav je tedaj močno bil mrzel dež. Ljudje so prišli iz raznih briških vasi, iz Vipavske in Soške doline. — Pokojni Vence Kristančič je bil blag in priljubljen mož, zelo krščansko in narodno vzgojen. Pobraba pa ga je prežgajala bolezen, posledica strahu, ki ga je skupaj s svojim očetom prejel jeseni leta 1926.

Bilo je tako-le: Neke noči jeseni tistega leta so pridrvili v Kristančičevo hišo neznani tuji in zahtevali od gospodarja, ki pa je bil že v postelji, da mora vstati in priti v hišo. Ko je stari mož vstal in se oblekel, so neznanci zahtevali, da morata on in sin iti z njimi k županu Obljubku, da se boota tam opravičila, češ, da sta nekoga razžalila. S silo je dvajsetstoroica neznanecv odpeljala s seboj v temno noč očeta Ivana in sina Vencea. Ko so prišli kakih sto korakov od hiše, so neznanci z gorjaci padli po očetu in sinu in ju začeli biti. Oba sta videla, da sta sredi neznanih razbojnikov v smrtni nevarnosti. S krajino silo sta se neznancem iztrgala iz rok, začela bežati po stranski poti ter se skrila v temi. Sedaj so tudi neznanci zbežali iz vasi in se hitro odpeljali proti Gorici. Ta strah je očeta Ivana tako zdelal, da je prihodnjo pomlad, leta 1927, umrl. Sedaj mu je sledil še edini živčji sin, ki zapušča utrjeno žalostno mater in sestre. Že leta 1914 je Kristančičevo hišo zadel težka izguba, ko je v začetku vojne izgubila eta-

rejšega sina Doretta, ki se je ravno pripravljati dokončati visoke šole na Dunaju. Ko je izbruhnila vojna med Avstrijo in Italijo, so internirali očeta z drugimi moškimi vred v Italiji, tako da se je vrnil k svoji družini še le po sklenjenem miru. Z Venceom Kristančičem je umrl zadnji moški te družine. Naj Bog da pokoj njihovim dušam! Ostali družini naše sožalje!

Pred kratkim sta na Plavišem pri Medani trčili dve vojaški letali v zraku ter se hudo poškodovali. Eno letalo je zgorelo v zraku, drugo pa je poškodovano padlo na zemljo. En pilot je skočil iz letala s padalom ter obvisel na neki češnji nepoškodovan, pilotu drugega letala pa se padobran ni odprl, zato je pilot priletel z vso silo na zemljo in se ubil.

Bila je pa tisti dan ravno nedelja. Zato je pridlo od vseh strani polno ljudi na kraj nesreče. Prihletel je s svojim avtom tudi znani doktor D. Otone z Dobrovega. Kajpada se je poleg odraslih nateplo tudi vse polno radovednih malih paglavcev, ki pa niso mogli tako blizu zraven, da bi vse videli. Zato so nekateri splezali na najbližje figovo drevo tik za hrbtom gospodov in drugih gledalcev. Na tem figovem drevesu, s katerega so otroci res dobro videli, se jih je nabralo toliko, da se je drevo pod težo te žive in radovedne drobnjadi zlomilo in padlo z otroško kopico in figo vred na gospe in ljudi, ki so tam spodaj stali. Drugi otroci, videč nezgodu svojih tovarišev, pa so bušili v glase in škodoželjno smeh. Pa tudi ta škodoželjnost je bila kmalu maščevana po roki gospoda dr. D. Otoneja, ki ga je smeh raztogotil, ker je mislil, da se ljudje smejejo njemu. Zgrabil je kol od trte in začel udrihati po hrbitih radovednih gledalcev, katerih radovedna žilica je bila s tem ohlajena.

'Slovenec' pred 50 leti

V torek, 14. marca 1882.

Politični pregled: Glede šolstva nam nekaj upanja delajo. Nekateri poročila pravijo, da bodo v Kranji in v Novem mestu napravili nemške in slovenske paraletko. Kje bodo pa nam našli nemške otroke za nemške paraletko? — Iz Zadra se poroča »Narodnemu listu«, da so vstali v Krivokljki dobili veliko strelivo in pomnožene moči. S naših vojakov in žandarjev, ktere so bili razglasili za umorjene, se je zopet ernilo iz hrbioc, kjer so se zgrabili.

Razne reči: Zadnji čas so začeli Slovencev in katoliški cerkvi sovražno listi nekatere duhovnike hvaliti. Ne vem, kaj ti časopisi s tem nameravajo. Toda če bo pohvalnega liberalnega lista zaslužena, je to za pohvaljenega gotovo slabo znamenje.

V četrtek, 16. marca 1882.

Članek: Papež Pij VI. v Ljubljani: Danes 16. marca 1882 doletelo je 100. let odkar so sveti Oče, rimski papež Pij, na potu iz Rima na Dunaj prebivali v srcu Slovenije, v beli Ljubljani ... Družimo se cerkvene edinosti, tako za svoj mili slovenski narod najbolj skrbimo.

Politični pregled: Avstrijski odposlanec je bil v slovenski arhijepiji v Belgradu sprejet, ko je novemu srbskemu kralju Milanu častljal v imenu cesarja k vselemu dogodku proglašenja v kralja.

Izvirni dopisi: Z Gorenjskega: Slišal sem, da je čežetni šolski nadzornik g. Pirkar nadzoroval neko 4razredno šolo na Gorenjskem. Znanja pri otrocih ni mogel tajiti, le to ga je bodilo, da učenci o milem, lepem materinem jeziku pripovedujejo. Terjal je, naj bi se zemljepisje nemško pripovedovalo ... Pirkar je nekje jako hvalil, kako se v. pr. v Kranji, Postonji, v Loki pridno nemščina goji.

V soboto, 18. marca 1882.

Politični pregled: Krivokljanski upor, kakor naznanjajo vsi časniki, je zdaj končan ... Nekako 25 vojakov bo znalo mrtvih biti nekaj več ranjenih.

Domače novice: Kamniški frančiškani in protestantovski župniki. Kamniški frančiškani so odreda pravico do učenja otrok, češ da nimajo učiteljskih izpitov. Tujaknjši protestantovski župnik pa tudi nima nobenih učiteljskih izpitov, je tuje in protestant, pa je vendar dobil od ministrstva dovoljenje otroke podučevati in voditi tukajšnja protestantovska nemško šola. Tedaj protestant je še vedno več vreden v naši deželi, ko katoliški frančiškan.

Ben Hur v Škofji Loki

Škofja Loka, 12. marca.

Ker je zanimanje za to klasično igro ogromno, se občinstvo opozarja, da se predstave vršijo poleg že naznanjenih še v ponedeljek ob 3 popoldne in ob 8 zvečer. Tisti, posebno okoličani, ki doslej niso mogli priti na vrsto, naj porabijo priliko, da jim ne bo žal.

Kamnik za brezposelne

Kamnik, 12. marca.

Kamniška smodnišnica je že v četrtek poklicala na delo vse delavstvo in pričela zopet z rednim obratovanjem, čeprav je bilo prvotno določeno, da se bo pričelo z delom šele 14. t. m. Na delo so bili sprejeti vsi delavci in delavke, samo v tehničnem oddelku je bilo reduciranih kakih 10 delavcev. Vest je bila seveda sprejeta z velikim zadovoljstvom.

Spričo naraščajoče brezposelnosti se je osnoval v Kamniku pomožni odbor za pomoč brezposelnim in po gospodarski krizi obubožanim. V odboru so župan g. Kratnar, dekan g. Rihar, okrajni načelnik g. Voušek in zastopniki vseh kamniških humanitarnih društev. Odbor skuša v sodelovanju s šolskim upraviteljem izvesti akcijo za preskrbo revnih otrok s hrano na ta način, da bi premožnejše družine vzele k sebi na hrano po enega otroka. Pričakovati je, da bodo Kamničani to radi storili, saj pri polnih loncih se vedno lahko še eden nasiti. Položaj brezposelnih in revnih staršev pa bo precej olajšan, ako jim bo odvzeta skrb za prehrano otrok.

Za kamniški okraj je določenih 14 vagonov koruze. Nekaj vagonov koruze je že prispelo, ostali pa so menda tudi že na potu.

Trbovlje

Koncert Zikovega ali praškega kvarteta bo danes v nedeljo ob 8 zvečer v Društvenem domu. Z ozirom na sedanje razmere so cene znižane, da je vsem prijateljem lepe glasbe omogočeno udeležiti se te izredne umetniške prireditve.

Vsogojno predavanje za žene bo danes ob 3 popoldne v Društvenem domu, ob 4 pa sestanek vseh društvenikov.

Obdukcija. Ponesrečenega Franca Samaštora so v mrtvašnici zdravniški pregledali, ker bi se podjetje rado rešilo očitka in odgovornosti za nesrečo. Ugotovljeno pa je, da pri kablu z visoko električno napetostjo ni bilo vse v redu in da je bil ponesrečen drugače popolnoma zdrav. Najbrž so bo zadeva obravnavala še na sodišču.

ČITAJ DOKRAJ IN NAROČIL BOŠKARLAMAYAVCIRILOVITISKARNIIZMARIBORATERGABOŠČITALVENISAPIBREZODMORA

Ljubljana

Možem in mladeničem ljubljanske župnije

Možje, mladeniči! God sv. Jožefa — 19. marca — je posebno Vaš praznik. Sv. Jožef je bil delavec, kateremu je bila v varstvo izročena najvišja inteligenca, sam božji Sin. Svojo nalogo je izvrševal v največji nadlogi in v hudem pomanjkanju vsega. Ali ni prav, da se v krizi naših dni zatečete k njemu vsi brez razlike stanu, inteligenti in delavci? Naj bo praznik sv. Jožefa Vaš dan! Najljubljeneje Vas vabimo, da ga praznujete takole: prejmite na praznik sv. zakramente; zjutraj bo po vseh cerkvah skupno obhajilo mož in mladeničev. Zvečer ob 6 bo pa v stolnici skupna prazniška pobožnost za mož in mladeniče iz vseh ljubljanskih župnij. Priidogival bo prevzvitni g. škof dr. Gregorij Rožman. Po pridigi bodo sovesne litanije sv. Jožefa in blagoslov. Ta večerna pobožnost je izključno za moške. Ljubljanski župniki.

Kaj bo danes?

Drama: Ob 15: »Revna kot cerkvena miša. Znižane cene. Izven.
Ob 20: »Zdravnik na razpotju. Izven. Znižane cene.
Opera: Ob 15: »Mascotta. Znižane cene. Izven.
Ob 20: »Carmen. Gostuje Josip Rijavec. Izven.
Rokodelski dom: »Vražji lovec. Ob 20.
Prosvetno društvo Trnovo ob 8 zvečer v društvenem domu F. S. Finžgarjeva ljudska igra »Veriga.
Kino Kodeljevo: Ob pol 4, pol 6 in 8 zvočni film »Nesmrtni potepuh.
Šišensko prosvetno društvo: Ob pol 8 drama R. U. R.
Nočno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

KAJ BO JUTRI?

Drama: »Arsene Lupin. Red B.
Opera: Zaprt.
Filharmonija: Koncert Zikovega kvarteta. Ob 20.
Šišenska prosveta: Predavanje dr. Mateja Justina »O grozotah bodoče plinske vojne in varstvu pred strupenimi plini.« Ob 20.
Kino Kodeljevo: Ob 8 »Nesmrtni potepuh.«
Šišensko prosvetno društvo: Ob 8: Skiptično predavanje g. dr. Justina »O grozotah bodoče plinske vojne in o varstvu pred strupenimi plini.«
Nočno službo imata lekarni: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in mr. Hočevar, Ljubljana VII. Celovška 34.

Za Vas!

imamo krasno izbiro češkega in angleškega blaga za oblake, plašče itd. Vaša korist je oglejati si našo veliko zalogo — naša dolžnost postreči Vas prijazno dobro in poceni.

Specialna trgovina sukna NOVAK - LJUBLJANA

Kongresni trg št. 15 (Nasproti nunske cerkve)

☉ »Pomožna akcija« mestne občine je izbrala vsa razpoložljiva sredstva. Na razpologo so mestnemu socialno političnemu uradu samo še sredstva iz proračuna za soc. politiko, ki pa so radi znižanja proračuna le počasi odmerjeni, tako da zadostujejo komaj le za najnujnejše normalne potrebe. Letošnja zima pa nas je goljufala in na mesto, da bi se že začelo delo na stavbah, pri regulaciji Ljubljane, kanalnih, na vrtovih in poljih, pada sneg in zabranjuje vsako delo, konca zime in pričetka dela pa ni pričakovati v doglednem času. Odbor »Pomožne akcije« ponovno poziva vse somestčane, da pomagajo po svojih močeh s prispevki v denarju in blagu, da pomagamo prebiti brezposelnim in revnim somestčanom še te zadnje tedne letošnje zime. V zapiskih dosedanjih darovalcev pogrešamo še mnoge, ki bi lahko več ali manj darovali za »Pomožno akcijo«, pa se do sedaj našim pozivom niti najmanj niso odzvali. Naj torej vsaj sedaj v skrajni sili svojo socialno dolžnost in hitro priskočijo na pomoč svojemu bližnjemu — ker dvakrat da, kdor hitro da. Denar naj se pošilja naravnost mestni blaginji ali pa naj se odda pri mestnem soc. pol. uradu, kjer se sprejemajo tudi darila v blagu in živilih.

2931

KDOR HOCE
poceni trpežno oblačilo, naj kupi pri trvdki
I. MACEK-LJUBLJANA
ALEKSANDROVA CESTA
12

☉ Vlaki prihajajo v redu. Kljub velikim snežnim zametom prihajajo v Ljubljano vlaki redno in akoraj brez zamud. V Sloveniji se je posrečilo vzdržati železniški promet v popolnem redu. Največ težav je povzročala tržaška proga, ker je na Krasu okoli Rakega in Logatca zapadlo nad 80 cm snega, vendar je tudi na tej progi promet povsem normalen.
☉ Barometer se je zadnjih 24 ur vzdignil za 12 mm; morda se bo pa le zjasnilo in sledil spet mraz. Sušec ima zakriviljen rep: Če ne udriha z rilcem pa z repom! Da bi vsaj je z rilcem nehal!
☉ Mlekarice in perice tožijo nad neprilikami, ki jim jih prizadeva sneg pri vožnji blaga v mesto, ker so ceste zakidane.
☉ Snežnih plugov manjka v mestu kakor na deželi, da bi ceste razorali. Da ni sneg preveč

južen, bi imeli še po mestu najlepšo smuko in ne samo sankanje.

☉ Čistite hodnike! Pred mnogimi hišami hodniki še niso očiščeni kakor bi morali biti. Cele grude strjenega snega leže na njih in povzročajo neprimerno pasantom. Zato pa: Lopate v roke in ne — metel!

☉ Pozor pred plazovi s streh! Strehe so zopet polne južnega snega, ki pričinja že drčati s streh kakor mali plazovi, kljub snežnim držajem, ki jih ima večina hiš. Zato morajo biti ljudje pozorni. Najbolj varno je sedaj hoditi tik ob zidu hiš ali pa kar po sredi ceste, ker ni takle plaz prav nič prijeten »mrzeli obkladek«, če koga nenadoma oplazi na pot!

☉ Zastavljen promet pred tobačno tovarno. Prejeli smo: V petek zjutraj sem z Viča, kjer stanujem, v snegu hitel v mesto v službo. Ker je zapadlo veliko snega, ki pa je še vedno naletaval, sem šel z ozirom na slabo pot od doma prej kakor navadno. Ko sem prišel do tobačne tovarne, mi je zaprla pot velika množica ljudi. Bilo je okrog četrta na osem. Nabiralo se nas je vedno več, pa se množica ni nikamor premaknila. Komur je bilo za to, da ne zamudi službe ali šole, je moral kar po celem snegu obiti množico, da je prišel pravočasno v mesto. Zvedeli smo, da stoje pred tovarno delavci in delavke, ki jih ne spuste prej v tovarno kakor točno 10 minut pred pol osmim. Ker se vrata tovarne zapro točno 2 minuti pred pol osmim in kasneje ne more noben delavec več v tovarno, so delavci in delavke zaradi slabega pota odšli od doma prej kakor navadno, da ne bi zamudili in tako se jih je nabralo pred tovarno okrog 200, ki so čakali, da jim odpro vrata. Zastavljen je bil ves trolej in ker niso mogli naprej tudi drugi ljudje, posebno dijaki, dijakinje in uradniki, se je kmalu nabrala pred tovarno velika množica in je bil osebni promet popolnoma ustavljen. Ali ne bi moglo ravnateljstvo tovarne ukreniti, da bi ob takih in podobnih prilikah vrata vrata odprli prej in bi delavstvo počakalo na tovarniškem dvorišču, dokler se ne odpro posamezni oddelki? Če zaradi motenja osebnega prometa na javni cesti, bi bilo nujno potrebno, da ravnateljstvo to odredi.

2333

Pomladne novosti
za dame in gospode
nudi
Drago Gorup & Co.
Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 16 I.

dobnih prilikah vrata vrata odprli prej in bi delavstvo počakalo na tovarniškem dvorišču, dokler se ne odpro posamezni oddelki? Če zaradi motenja osebnega prometa na javni cesti, bi bilo nujno potrebno, da ravnateljstvo to odredi.

☉ Umrlj v Ljubljani ob 4. do 11. marca 1932: Wagner Marija 2 dni, hči stolarja, Tomšičeva ul. 7; Cerar Katarina, roj. de Carara, 71 let, zasebnica, Kolodvorska ul. 18; Poljak Ernestina roj. Strehovec, 32 let, žena žel. uradnika Franca, Vidovdanska c. 9; Sturm Marija, 71 let, bivša služkinja, Japljeva ul. 2; Brinovec Ivana, 68 let, zasebnica, Dunajska c. 87; Malovrh Neža, roj. Osredkar, 84 let, preužitkarica, Komenskega ul. 21; Pelan Ivana, žena Otona, ravn. v p., Jegličeva c. 10-III; Kveder Viktor, 38 let, tržni stražnik, Studentovska ul. 1. — Berdajc Marija, roj. Kogovšek, 88 let, zasebnica, Starotova ul. 23. — V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Pristavec Jakob, 70 let, komisijonar-postrežek, Sodarska ul. 2; Peklenk Ferdinand, 16 mesecev, sin poljske dinarice, Drenov grič 17; Smolec Frančiška, 1 leto, hči delavca, Kamnik; Petan Martin 2 in pol leti, sin hišarja, Kladje 5; Colja Emil, 5 mesecev, sin delavca, Cesta dveh cesarjev 101; Merčun Ana, roj. Vidovič, 28 let, žena zdravnika, Aleksandrova 4; Benedik Marija, 46 let, kuharica, Aleksandrova 4; Marcelan Viktor, 3 leta, sin cestarja, Hlovice 56; Uršič Marija, 2 leti, hči delavca, Jezero 27 pri Tomšiču; Krampelj Ana, 9 mesecev, hči dinarice, Tomačev 23; Zidar Josip, 65 let, obč. ubogi, Javornik 1.

KINO KODELJEVO Telef. 31-62

Danes ob pol 4, pol 6 in 8 ter jutri ob 8 zvočni vefilim

Nesmrtni potepuh
Gustav Fröhlich Liane Haid
Vstopnina: Din 8, 6, 5 in 4, galerija 10.

☉ Požar v bolnišnici. Včeraj zjutraj ob pol 4 je nastal v kirurškem oddelku splošne bolnišnice manjši požar, ki je bil k sreči takoj opažen in pogasjen. Zaradi bližine plinske peči se je vnel tram, ki je pričel tleti. Zdravnik dr. Persin je poklical poklicne gasilce, ki so prihiteli z orodnim avtomobilom. Gasilci so izbili tleči tram. Zgorelo je tudi 2 kvadratna metra tal. Škode je približno 1000 dinarjev.

☉ Električni cestni železnici predlagamo, da bi pomožni avto, ki vozi v šiško do mitnice, vozil po Celovski cesti do gasilnega doma, potem pa po Knezovi in Černetovi do mitnice! Mislimo, da je to izvršljivo! — Kolonija »Bajtar«.

☉ Gledališka predstava v Rokodelskem domu. Drevi ob pol 8 bo igralo rokodelsko društvo bajno igro iz stare Ljubljane z naslovom »Vražji kovač«. Izmed naših srednjeveških misterijev je ta igra gotovo ena najboljših. Slika nam tedanje romantične dogodke, ljubljanskega župana in meščane, kovaško zadrugo in življenje na Starem trgu pod starodavno lipo. V to življenje posega ves čas skrivnostni, ostro dostojanstveni tujec, tako da vzbuja igra izredno pozornost. Nova scenerija in primerni svetlobni efekti jej bodo gotovo pripomogli do popolnega uspeha. Predprodaja vstopnic je danes od 10 do 12 v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12.

☉ Praški Zikov kvartet si je izbral za svoj letošnji ljubljanski koncert spored, ki je naravnost odlični. Zato obisk koncerta naitopleje priporočamo, kateri se vrši v ponedeljek 14. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

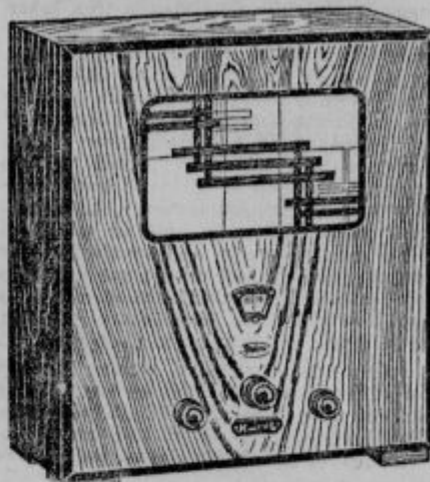
Nizke cene! Priporočam svojo veliko zalogo
MOŠKIH KLOBUKOV
v vseh oblikah in barvah, od najcenejših do najboljših
S. TANKO 3181
LJUBLJANA — STARI TRG 4

IZŠEL je naš novi cenik za leto

1932

ki prinaša celo vrsto zanimivih novosti.

Brezplačno ga Vam daje na razpolago

Cena Din 5360.-

„Radio Ljubljana“ Miklošičeva c. št. 5

☉ Pevcem »Ljubljane«. Prihodnja vaja celotnega pevskega zbora bo v ponedeljek ob 7 v radiostudio. Vsi in točno!
☉ Kršćanska šola za stolno župnijo ima redni letni občni zbor v nedeljo, dne 20. t. m., ob pol 6 v Jugoslovanski tiskarni.
☉ Prosvetno društvo Trnovo vprizori drevi ob 8 v društvenem domu, Karunova ul. 14 F. S. Finžgarjevo ljudsko igro »Veriga«.
☉ V Šentpeterskem prosvetnem društvu bo imel v ponedeljek zvečer ob 20 predavanje gospod Narte Velikonja, ravnatelj tujsko-prometnega urada. — V soboto, na praznik sv. Jožefa, bo v cerkvi sv. Petra ob 9.30 sv. maša za vse žive in mrtve člane prosvetnega društva.
☉ Advokat dr. Mojzer Anton, Ljubljana, Mayskyova cesta 14 (palača »Grafikec«) ima novo tel. št. 22-14.
☉ Kemično čisti obleke Šimenc, Kolodvorska ulica št. 8.

3410

Pozor! Novo došlo - specijelno DAMSKO vino iz kleti kneza Windischgretza toči se v Automat buffetu „DAJ DAM“ na Aleksandrovi cesti 4, palača »Viktorina« - tel. 2308

GOSPODJE!

Ako hočete imeti srajce in ostalo perilo lepo in trpežno, kupujte istega samo pri trvdki F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. Mi jamčimo za kompletne velikosti, prvovrstno kvaliteto v blagu kot izdelavi, ter smo kljub temu v cenah najnižji, ker nam to omogoča večletna lastna izdelava. 2886

2453

KLOBUKE raznih kakovosti, v najnovejših barvah in oblikah, zadnje modne novosti, ter športne klobuke in čepice, dobite v lepi izbiri po nizkih cenah pri **MIRKO BOGATAJ** SPECIJALNA TRGOVINA KLOBUKOV LJUBLJANA // STARI TRG 14 Sprejemajo se popravila! Solidna postrežba!

Novo mesto

Pasijon. Za letošnjo veliko noč bodo Novomeščani, kakor tudi bližnji in daljni okoličani prijetno presenečeni. Novomeško Prosvetno društvo jim bo nudilo nadvse krasen užitek. Na velikem, modernem opremljenem odru se bo predstavljval Pasijon. Ze danes vlada veliko zanimanje in povpraševanje po mestu in okolici za to nadvse krasno religiozno predstavo. Prvič se bo letos v našem mestu predvajal Pasijon. Ne moremo reči, da se moremo meriti z gledališčem ali celo z Oberammergauom, vendar voljo imamo in kdor le malo pozna igralske moči in talente Prosvetnega odra, in kdor le količnej hrepeni videti nekaj lepega, ta prav gotovo ne bo zamudil te prilike. Predvajal se bo Pasijon, ki ga je spisal naš pisatelj Fr. Finžgar. Vseh igralcev bo nad 150. Prva predstava Pasijona bo v četrtek 17. marca ob 8 zvečer, druga v soboto 19. marca (praznik sv. Jožefa) ob 2 popoldne, tretja v nedeljo 20. marca ob 2 popoldne, četrta in zadnja v četrtek 24. marca ob 8 zvečer. Preskrbite si pravočasno vstopnice, ker bo velik naval.

Občni zbor francoskega krožka v Novem mestu se vrši v ponedeljek dne 14. t. m. ob 17.30 v društvenem lokalu, gimnazija, I. nadstropje. Vabljeni vsi člani društva.

Kranj

»Slovenski Pasijon«. Sinoči ob pol 9 je bila v dvorani Ljudskega doma premijera »Slovenskega Pasijona«. Druga predstava bo danes ob 4 popoldne, nadaljnje predstave bodo v petek, 18. marca ob pol 9 zvečer in v nedeljo, 20. marca ob 4 popoldne. Sodelujeta cerkveni pevski zbor in godba. **Praški kvartet »Zikac obišče Kranj.** Zikovci, katere smo imeli priliko slišati in občudovati v Kranju l. 1927, so zopet na pohodu skozi Slovenijo. V Kranju se bo vršil komorni koncert v torek dne 15. marca točno ob pol 9 zvečer v velikj dvorani Narodnega doma.

Novi zadruga. Krojači in šivilje kranjskega sodnega okraja so imeli 6. marca ob ni zbor, kjer so ustanovili samostojno zadrugo. Načelnik nove zadruge je Josip Novak, podnačelnica Justina Jakovič. Ostali odbor tvorijo: Franc Kozelj, Pavla Cimerman, Frančiška Serajnik, Anton Šorn, Josip Kos, Anton Grašič in Angela Prestor.

Obtirniki bodo zborovali. Redni občni zbor zadruge rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju bo

danes ob pol 9 dopoldne v Ljudskem domu v Kranju. Izmed raznih običajnih točk dnevnega reda sta zlasti novi in zanimivi dve: vprašanje okrožnega odbora za Gorenjsko in Kranju (okrožne odbore predvideva novi obrtni zakon) in glasovanje obrtnikov o sestavi zbornice (skupna ali ločena).

Koroška Bela

Zelo umestno in socialno čuteče je napravila družina Bizjakova iz »Trebežac«, ko je poštila spomin svoje drage umrle matere s tem, da je darovala Vincencijevi konferenci za podpiranje župnijskih revežev 100 Din, namesto da bi leto žrtvovalo za tako zvano »nočno čuvanje«, ki pa je navadno vse kaj drugega, kakor pa spoštovanje do umrle osebe, ki jo »čuvajot«. Ta zgled Bizjakove družine je posnemanja vreden, je krščanski in socialni! Bog povrni! (Vsakdo, ki bo v podobni priliki na vabilo zastopnika Vincencijeve konference isto storil, bo objavljen v »Slovenec«.) — Pogreb umrle Bizjakove mame je pokazal njeno priljubljenost. Pevski zbor KPD je zapel v slovo več žalostink pred hišo in na pokopališču.

Kakor se za trdno doznava, bo v petek 18. marca zvečer še na razpolago vsem župljanom tuj spovednik, ki bo ostal med nami še na praznik sv. Jožefa in na svetno nedeljo. Pokažimo, da smo še katoliški kristjani!

Snega in zimeke »dobrotec« smo že sili, pa se nam vedno še vsiljuje.

Križa v tovarnji no, kakor se čuje, zaenkrat zopet »zatušanan«.

Moste pri Ljubliani

Gledališka predstava v Salezijanskem mladinskem domu. Na praznik sv. Jožefa ob 8 zvečer priredi dramatični odsek, sestojec iz starejših igralcev, Sheriff—župančičevo vojno dramo »Konec polti. Čisti dobiček je namenjen za otroke brezposelnih staršev.

Ig

Prosvetno društvo na Igu pripravlja lepo in veselo prireditev: društveni pevski zbor pripravlja pevske točke, dramatični odsek pa veseloigro s petjem v treh dejanjih: »Pri kapelici. Prireditev bo na sv. Jožefa dan, 19. marca ob treh popoldne za okoliške vasi in na svetno nedeljo 20. marca ob pol 8 zvečer za domačo vas. Vsebinsa igre je nadvse vabljiva, posebno še, ker je prepletena z mnogimi veselimi prizori, tako da bo prišel na svoj račun tudi tisti, ki si v igri želi smeha in zabave. — Društvena knjižnica redno deluje in ima veliko obiskovalcev vsako nedeljo in praznik po kosilu do dveh.

Bratsko prosvetno društvo iz Tomšija je gostovalo v Kat. domu v nedeljo dne 28. febr. z igro: »Lovski tale. Nastop sosednega društva je bil našim ljudem prav všeč, in od predstave smo odnesli najboljše utise.

Ruše

Mohorjeve knjige. Čas za naročilo knjig gre h koncu. Zganile se Rušani in vsaj tisti obnovite naročnino, ki ste imeli knjige naročene že lani. Mar sikom je bilo letos žal, da si ni lani knjig naročil. Le glejte, da tudi prihodnje leto ne bo komu. Poneje pač ne bo moglo ustreči zamudnikom. Kje pa dobiš za 20 Din šest lepih knjig in še za razmeroma malenkostno doplačilo šest prav tako lepih ali še lepših, med katerimi je za prihodnje leto napovedana ona krasna knjiga: Avguštinove zgovodi. Knjige se naročajo v župnijski pisarni.

Obisk v gospodinjstvi šoli. Neprilicakovno je obiskal te dni našo gospodinjstvo šola g. banovinski referent Jože Krosi, da vidi delo in skrb pridnih čebelic in o tem poroča na višem mestu. Presenečil je ta obisk učenke kakor tudi vodstvo šole, a ne razočaral. Kako vzorno se vzgajajo mlade gospodinjke za bodoči poklic, ve le tisti, ki je imel priliko že videti njih delo in biti deležen njih uspehov. Pa saj se je znalo vodstvo šole znati tudi v dobi krize in je pouk uredilo tako, da bodo absolventke znale kuhati za bajtarja, kmeta in bogataša. Dvanajst pridnih čebelic nabira pod vodstvom dven matic, gospe Bregantove in gdne Likarjeve zaklade v naši gospodinjstvi šoli. Da bo pa nabiranje uspešnejše, sta prišločila maticam na pomoč g. dr. Zorec in g. duh. svetnik Pšunder. In tako se v šoli ne skrbi le za žolodce, ampak tudi za duha in srce. Ali kako vam te mlade kuharice zaupajo znanje! Kar z veliko žlico grabijo po njem. Res v veselje vsem, ki šolo vodijo in so jo omogočili. Pa ne mislite, g. urednik, cenjeni bralci in bralke, da se s tem samo bahamo in širokoustimo, ampak se o resničnosti gornjih vrstic lahko sami prepričate. Če obiščete med poukom navdreno šolo. Si vstop vam ne bo zabranjen, kakor tudi marsikomu drugemu ni.

Obvestilo. Naše kat. prosvetno društvo vprizori na belo nedeljo 3. aprila Gogoljevo »Zenitec«. Na to opozarjamo že danes vse, ki se za naše prireditve zanimajo.

Dnevna kronika

Važno opozorilo bralcem

Z današnjim dnevem se zaključijo pregledovanje inšerativ v »Slovenec« za naš razpis nagrad, združen z glasovanjem: Katerih pet inšerativ smatrate za najučinkovitejše? Z današnjim dnevem nam tudi prične naše bralke in bralci pošiljati v smislu razpisa glasovnice in bo to pošiljanje trajalo do včerajš petka 18. t. m.

Iz dosedaj poslanih glasovnic iz raznih krajev je razbrati, da bodo podale najzanesljivejše smerice za učinkovito inšeriranje. Nekateri glasovalci so pri žili glasovnicam zanimiva pisma, v katerih izražajo svoje misli k poedinim inšeratom oziroma k razpisu. V kolikor se tičejo ta pisma naširšega kroga čitateljev, jih bomo prav radi objavili. Tudi bomo po možnosti vpoštevali vse želje in nasvete.

Iz nekaterih krajev smo prejeli poročila, da je zmanjkalo »Slovenec« z glasovnicami. Naročniki naj ga zato danes pravočasno kupijo, da jim bo mogoče tekmovati za nagrade. Ako bi ga slučajno več ne dobili pri prodajalcu ali kolporterju, naj ga zahtevajo od uprave v Ljubljani ali v Mariboru in prilože 2 Din v znakah.

Podrobnosti k razpisu danes ponovno objavljamo, prav tako pa tudi glasovnico.

Današnji »Slovenec« je zopet izšel v nakladi 31.000 izvodov.

Koledar

Nedelja, 13. marca: (5. postna nedelja; tihá nedelja): Teodora, mučenca; Kristina, mučenica.

Ponedeljek, 14. marca: Matilda, kraljica, Pavlina.

Osebnosti

— Za sodnijsko pripravnico pri deželni sodišču v Ljubljani, oziroma v območju višjega deželnega sodišča v Ljubljani je imenovana gđ. dr. Ganglova, hčerka podstaroste »Sokola« kraljevine Jugoslavije g. Egelberta Gangla. To je prvi slučaj, da se je sprejela v sodnijsko stroko ženska, ki ima naravno kot pripravnica le ta cilj, da postane časoma sodnik, kljub temu, da naši sodni zakoni žensk-sodnikov ne poznajo oziroma žensk za sodnike ne pripuščajo. To stališče se je zavzelo pred časom, ko je istotako prošila za državno službo v sodnijski stroki diplomirana pravica gđ. dr. Ahatič.

Ostale vesti

— Detelovi zbrani spisi so za nas važni in zanimivi z literarno zgodovinskega pogleda in tudi zaradi vsebine. Njegovo zbrano delo v redakciji prof. Jakoba Šolarja je važen dogodek. Založnica Mohorjeva družba v Celju vabi na subskripcijo, ki bo trajala od 15. aprila. 504 strani obsegajoča knjiga, na lepem papirju tiskana in v platno vezana stane le 75 Din. Za naročilo zadošča dopisnica z naslovnim naslovom. — Za Ljubljano posreduje subskripcijo Nova Založba, kjer si subskribenti v oknu lahko ogledajo knjigo, jo naroče in tudi brez poštnine dobe.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 20 od 12. marca t. l. je objavljen »Zakon, s katerim se odlagajo kazni in odpuste denarne kazni in odškodnine zaradi gozdnih kaznivih dejanj« dalje »Zakon o preskrbovanju siromasnih kmetovalcev in delavcev z lesom in o prodaji na drobno«, »Odločba o oprostitvi trošarskih kazni«, »Izpremembe in dopolnitve v uredbi o lekarnarski zbornici«, »Pravilnik za izvrševanje zakona o lekarnah in nadzorstvu nad prometom z zdravili«, »Pravilnik o notranjem poslovanju v javnih lekarnah«, »Pravilnik o strokovnih pregledih lekarn«, »Predpisi za ureditev javnih lekarn«, »Dopolnitev pravilnika o poslovanju rač. odsekov«, »Izprememba v pravilniku o ureditvi prometa z devizami in valutami«, »Banova odredba o izvedbi novega obrtnega zakonca in »Objave o pobiranju občnih trošarin v letu 1932«.

— Kmetijska filmska prireditelja v Naklem pri Kranju. V narodni šoli v Naklem se je vršilo dne 6. marca t. l. poučno kmetijsko filmsko predavanje, katerega se je udeležilo 114 oseb. Udeleženci so sledili živim slikam, ki so nazorno pokazale najnovejše načine kmetovanja, z izrednim zanimanjem. Predaval je kmet. ref. Sustič iz Kranja. Pri aparatu pa je vneto sodeloval ravnatelj agrikulturnega zavoda v Zagrebu g. Pučnik. Naši kmetovalci zmerom bolj uvidevajo važnost kmetijskega pouka, zato uspehi ne bodo izostali.

— Sejmarije! Občina Semič opozarja sejmarije (kramarje), da je sejem 15. marca samo za živino in drobnico.

— Čebelarjem. Ponovno opozarjamo vse čebelarje na redni letni občni zbor Čebelarkega društva, ki bo v nedeljo 20. t. m. ob 10 v dvorani bivšega Orlovškega doma v Celju. Ministrstvo drž. železnice je dovolilo vsem udeležencem našega občnega zbora polovično vožnjo pod navadnimi pogoji.

Za bolezni srca Dobrna

20 dnevno zdravljenje v spomladanski seziji Din 1200.—. (hrana, soba kopeli zdravnik in prevoz z avtom). Prospekti zastoj.

— Kr. banska uprava je izdala določila, po katerih se priznavajo banovinski prispevki za napravo gnojšč in gnojničnih jam. Zanimanci, ki si žele urediti gnojniščne jame, naj se zglašajo pri mestnem kmetijskem referentu (ekonomat mestnega načelstva v torkih ali v petkih od 10 do 12 dop.), kjer dobe natančne podatke. Prošnje bo vlagati na mestno načelstvo. Vlaganje prošnje in osebne prošnje na banski upravi bodo brezuspešne.

— Arretiran kontrolor Privilegirane izvozne družbe. Trgovce in mlinarje v Virovitici je več dni obiskoval Stanimir Subić, ki se je predstavil za kontrolorja Privilegirane izvozne družbe ter je pregledoval poslovanje mlinskih industrij in trgovin. Pri tem so mu morali trgovci plačati dnevnic, da bi jim za to dal potrdila. Trgovci so mu dnevnic plačevali brez obnavljanja, ker je obiskoval trgovine v spremstvu uradnika viroviškega oddelka finančne kontrole in zato niso sumili nič slabega. Nekaterim trgovcem so je pa le sumljivo zdelo plačevanje dnevnic, ker je kontrolor za svoje delo plačan od države, zato se zadevo naznanili policiji, ki je uveljavila preiskavo. Subić je bil takoj aretiran in v kratkem času je policija ugotovila, da je on res pravi kontrolor Privilegirane izvozne družbe iz Belgrada vendar pa da neopravičeno nakazuje sebi dnevnic in honorarje, do katerih nima pravice. Kontrolor je na ta način dobil okrog 13.000 Din. Bili so slučajni, da je moral posamezen trgovec iti k sosedu in si izposoditi denar

za gospoda kontrolorja, ker ga sam ni imel. Subić so izročili sodišču.

— 40.000 Din poveril. V Vrhu je podružnica švicarske »Ardilla«, čije zastopstvo za Jugoslavijo imata Oehler in Blattmann v Novem Sadu. Te dni se je vršila revizija podružnice, pri kateri so ugotovili okrog 40.000 Din primanjlija. Prijeli so poslovodjo podružnice, Mihaela Kertesza, ki je priznal, da je denar poveril. Kertesza so izročili državnemu pravdnstvu v Peli cerkvi.

— Policijski agent pred sodiščem. Pred okrožnim sodiščem se te dni vrši kazenska razprava proti policijskemu agentu Matiji Zemunoviču, ki je 30. januarja v neki gostilni med karjanjem z revolverjem ustrelil svojega soigralca Gustava Pozderoviča. Obtoženec se zagovarja, da je bil vso noč v službi in da je veliko pil. Ko je začel kartati s Pozderovičem, je zapazil, da ga hoče Pozderovič goljufati, zato je prekinil igro. Ker pa se je bal, da ga bo Pozderovičeva družba napadla, je potegnil revolver, ki se je nenadoma sprožil in krogla je zadela Pozderoviča. K razpravi je povabljenih nad 20 prič.

— Za veliko noč nov zvezek Cankarjevih zbranih spisov. Nova založba bo prihodnje dni izdala XIII. zvezek Ivana Cankarja zbranih spisov v uredništvu Iz. Cankarja. Tako se veličastna galerija spisov našega največjega pisatelja bliža svojemu vrhu. Založnica je prepričana, da bodo ti spisi kljub sedanjim težkim časom našli pravo razumevanje, zlasti pri tistih, ki teh spisov še zdaj nimajo, dasi spoznajo njihovo veliko etično in umetniško vrednost. Zato Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg) ponovno vabi slovensko javnost, da si po ugodnih pogojih naroči celotno izdajo Cankarjevih zbranih spisov.

— Pri pomanjkanju teka, nakislem pehanju, slabem želodcu, lenivi prebavi, zaprtju v črevih, vzdigovanju, motenju pri prebavi, izpuščajih, srbečici osvobodi naravna »Franz-Josef« grenčica telo vseh nabranih gnolobnih strupov. Že stari mojstri zdravilstva so spoznali, da je »Franz-Josef« voda popolnoma zanesljivo sredstvo za čiščenje črev. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in zadevnih trgovinah.

— Našim gospodinjstvom je namenjena nainovnejša knjiga: Naši gostje — kako jim strežemo, ki jo je napisala S. Deodata Kump, učiteljica gospodinske šole. Knjiga ima 63 strani besedila, 66 slik. Cena vezani knjigi je 45 Din. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani. To je po vojni prva slovenska knjiga, ki jo je izpolnila veliko vrzel v literaturi vsake gospodinjke, t. j. o strežbi (serviranju) pri mizi in predpripravih za razne pojedine, ki se prirejajo v domačem krogu med znanci in prijatelji ali izrednih družabnih slavnostih (častanke, banketi itd.). Knjiga je razdeljena v dva dela: a) v splošni, b) v posebni del. V splošnem delu obravnava pisateljica prav spretno in s popolnim strokovnim znanjem vse, kar je treba vedeti o obedi, mizi, namiznem perilu, namizni posodi, namiznem priboru, stekleni namizni posodi in krašenju miz; poleg tega da se nekaj prav dragocenih nasvetov kuharici glede priprave jedil. V posebnem delu obravnava pisateljica podrobneje naslednja poglavja: pogrinjanje mize, strežba pri zajtrku, pri mali južini (malici, predužniku), pri obedu (kosilu), popoldanski južini, večerji, routu. Posebej razpravlja o strežbi pri mizi sploh in o razvrstitvi prostorov pri mizi, o buffetu in o pikniku. — Knjigo pripravljamo tudi kuharicam, gospodinjstvom pomočnicam, bivšim učenkam gospodinske šole in tečajev, ter natakaricam in natakarjem.

Učinkovit in
dobrega okusa je
KRESNVAL
PRIZNANO SREDSTVO
PROTI KOSILJU IN
BROJNALNEM
KATARJU

— Enoletni tečaj za otroške negovalke v zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani sprejme še 7 eksternih učenk. Prošnje je vložiti do 20. marca t. l.

— Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani sklicuje VIII. letni redni občni zbor na soboto, dne 19. marca t. l., to je na praznik sv. Jožefa, v veliko dvorano Trgovskega doma ob pol 9 dopoldan, in ne na nedeljo, kakor se je vrnila pomota na vabilo.

— »Bojevniki«. Prva letošnja številka prinaša zanimive članke o socialnih, gospodarskih in nacionalnih problemih ter doživlja je svetovne vojne. Naroča se v Ljubljani, Dunajska cesta 14, (trgovina »Orient«) in znaša celoletna naročnina 10 Din.

— Za materinsko proslavo si naročite zbirko prizorov, deklamacij in govorov pri Slov. krščanski ženski zvezi v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5.

— Uprava »Vigredie« priporoča za Materinsko proslavo III. in IV. zvezek »Dekliški odere«, ki obsegata primerne igre in deklamacije. Naročila sprejema uprava »Vigredie«, palača Vzájemne zavarovalnice.

— Pri bolečinah povzročenih vsled prehlajenja posebno pri bolečinah v hrbtu in pri trganju je blagodejno drgnjenje s starim domačim sredstvom in kozmetikom, Fellerjevim Elsafluidom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali dve veliki specialni steklenici 62 Din brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 134, Savska banovina.

— Čista kri — zdravo življenje! Zato se danes povsod pobrigajo, da se pravilno cirkulacija krvi podpreji s športom in pitnimi kurami. Za zadnje uživajo posebno rado preizkušeni »Planinka« Bahovec.

— »Zakaj nizke cene?« Radi tega ker so časi hudi in ker se za mal denar dobi danes že dobro blago. En primer! Par dobrih, lepih črnih in rjavih boks čevljev stane 96 Din, visoki delavski iz močnega usnja enako 96 Din v Trgovskem domu Stermečka, Celje. Prepričati se!

— Sadjarji! Očistite drevje mahu in lišaja, potem pa skrbno namažite debla z Arborinom. Vaše sadno drevje bo postalo kakor pomlajeno: gladkega, čistega lubja, kjer si potem razni zajedci ne bodo mogli napraviti svojih skrivališč. Arborin izdeluje »Chemotechnica« družba z o. z. Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču). Tam dobiti tudi prvovrstno cepilno smolo za cepljenje sadnega drevja.

Schichtov

RADION pere sam

Veliko belejše ko beli golobi, zato si po večkrat pravilo ponovi:

- Raztopi Radion v mrzli vodi.
- Kuhaj v raztopini perilo 20—30 minut.
- Izpiraj perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi.

JR 6/32

in... belejše

— Pri bolečinah povzročenih vsled prehlajenja, posebno pri bolečinah v hrbtu in pri trganju je blagodejno drgnjenje s starim domačim sredstvom in kozmetikom, Fellerjevim Elsafluidom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali dve veliki specialni steklenici 62 Din brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 134, Savska banovina.

— Zaprtje. Vodilni kliniki dokazujejo, da je naravna »Franz-Josef« grenčica odlične vrednosti kot sredstvo za odprtje črev pri duševnih delavcih, slabotivnih in ženskah.

Čokolada v svetovni vojni

Svetovna vojna je v najvišji meri dokazala visoko redilno vrednost čokolade. Vojaki, ki so po več dnevih trupalno polni marša ostali brez hrane, so se okrepali s par tablicami čokolade. Tako jim je bilo mogoče prenašati vse napore junaške borbe.

Opozorjamo na izborne čokoladne specialitete: »Mlekita«, »Kavita«, »Grenkita« in »Maslita«. Pazite pri nakupu na imena.

Konice

Umazana kupčija s človeškim življenjem se je v zadnjem času tudi pri nas zelo razpasla. Razni agenti so vse križem zavarovali razne stare in bolne osebe. Posebno umazan in za človeka poniževalen je pa naslednji slučaj: V trgu je že dolgo časa ležala na bolniški postelji mlada gospa Karolina Krejč, Revica je imela neozdravljivo bolezen, raka. Podvrgla se je raznim operacijam, pa vse ni nič pomagalo. Njeno stanje je postajalo od dne do dne slabše. Bilo je vsakemu jasno, da bo zavratni bolezni kmalu podlegla. To je napotilo nekega P., da je dal to osebo, s katero si ni čisto nič v sorodu, brez njene vednosti in brez vednosti njenega moža zavarovati za 20.000 Din pri neki zavarovalni družbi. Uboga reva je res po mukepolni bolezni dne 18. februarja umrla. Takoj drugi dan po njeni smrti pride neka oseba iz Maribora v tujajšnji nadžupni urad in hoče imeti mrtvaški list za umrlo Karolino Krejč. Nadžupni urad pa listine ni mogel izstaviti, ker se ni imel od zdravniške mrtliške oglednega lista. Zato je dotična oseba, ki je bila v zvezi s P., pustila v uradu svoj naslov. Za to je po ovinkih zvedel mož pokojne soproge in bil ves ogorčen nad P., ki je trdil, da je dal njegovo soprogo zavarovati z njenim privolenjem. Toda P. po izjavi moža ves čas žene bolezni ni prestopil praga njegove hiše, ker so bili radi neke zadeve med seboj sprti. V neki družbi je P. izjavil: »O, da bi gospa Krejč še vsaj šest tednov živela!« Toda zgodilo se je, da je umrla ravno tri dni pred določenim rokom, ko bi P. imel pravico do zavarovane vsote. In tako se je ta umazana kupčija tik pred koncem izjalovila. Mož pokojne soproge se zgraža nad tem do skrajnosti umazanim činom in bo baje pred sodiščem zahteval zadoščenje za se in svojo pokojno ženo. Skrajni čas je že, da se s strogim zakonom prepreči ta umazana kupčija!

Velika Nedelja

Obesil se je na svojem škodnju g. Skof Ivan, večletni župan občine Vičanci, star 47 let, imel je lepo kmetijo in zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke. Domneva se, da je storil to v duševni zmedenosti. Pred par dnevi je prejel dekret, da je zapršen županiški poslov. Odpeljal je nato vse županske stvari k poslu županu g. Fideršku, orožniškemu vpokojencu v Vičancih. Pokojni je bil zadnje dni močno potrt in je kazal znake duševne zmedenosti. Domačini so ga zjutraj še videli, ko je šel na skedenj. Mislili so, da gre po krmo za živino in niso polagali na to nobene važnosti. Toda kmalu so ga pogrešali, ker ga od nikoder ni bilo. Šli so ga iskat in našli so ga — mrtvega.

Preselil se je v Ljubljano dosedanji ekonom veleposelstva križniškega reda pri Veliki Nedelji g. dr. Dostal, inž. agronomije.

Nedeljskega »Slovenec« dobiti sleherni nedeljo pred cerkvijo. Segajte pridno po njem. Nenašel bo ob teh dnevih tudi novice iz Velike Nedelje.

Celje

— Stilmondski župan — pretresljiva vojna drama iz časa svetovne vojne, ki je imela pri sinočni premijeri velik uspeh, se ponovi danes, v nedeljo 13. t. m. ob pol 4 popoldne v veliki dvorani Ljudskega doma.

— Koncert praškega (Zikovega) kvarteta v sredo 16. t. m. ob pol 9 zvečer v Mestnem gledališču. Vstopnice se dobijo v predprodaji v knjigarni Goričar in Leskovšek.

— Obrtniški praznik. V soboto 19. marca, na praznik sv. Jožefa praznuje obrtništvo svoj obrtniški dan. Celjsko obrtništvo praznuje ta dan s sledečim sporedom: Ob 8 zjutraj se daruje sv. maša v župni cerkvi. Pri sv. daritvi poje moški zbor pevskega društva Oljke. Ob 10 dopoldne se vrši predavanje v dvorani Obrtnega doma. O temi: »Mojster kot vzgojitelj vajenca« predava g. učitelj Gobeč.

— O Ghandiju in indijskem gibanju predava g. inž. Kukovec v risalnici deške šole v ponedeljek 14. t. m. ob 8 zvečer.

— Materinski dan v počastitev naših mater priredi, kakor vsako leto, KPD tudi letos v nedeljo 20. t. m. ob 4 popoldne v veliki dvorani Ljudskega doma.

Najcenejše in najboljše

VINO

dobite po izredno nizki ceni pri tvrdkt

P. MATKOVIC

CELJE, GOSPOSKA ULICA.

— Redni letni pregled motornih vozil. Po nalogu okrožnega inšpektorata dravske banovine se vrši v ponedeljek 21. t. m. ob 8 zjutraj pred mestno garazo na Lanovžu pregled vseh motornih vozil (avtomobilov in motornih koles brez razlike) iz območja predstojništva mestne policije in okrajnega načelstva Celja, ki v tem letu še niso bila pregledana. Predložiti je treba preizkusno izpričevalo in potrdilo o izvršenem pregledu julija 1931. Za pregled je treba plačati predpisano takso 60 Din odnošno 30 Din in sicer neposredno komisiji. Proti lastnikom, ki se ne bi odzvali brez tehničnih razlogov, se bo kazensko postopalo oziroma bodo njih vozila izključena od javnega prometa. Pregledano vozilo prejme pri predstojništvu mestne policije odn. okrajnem načelstvu nove evidenčne tablice proti plačilu in vrnitvi starih tablic. Plombiranje se bo izvršilo takoj po pritrditvi. S koncem marca preстане veljavnost starih evidenčnih tablic.

Plui

Slomškov večer. V nedeljo dne 6. t. m. se je vršil Slomškov proslavni in predavalni večer v dvorani Minoritskega samostana ob ogromni udeležbi občinstva. Predaval je p. Mirko Godina, ki je orisal in predložil zbranemu občinstvu življenje in delovanje velikega slovenskega škofa. Za svoja temeljita izvajanja je žel pri poslušalcih zaslužen in obilo priznanje. Pri proslavi je zapel moški zbor »Cecilij« Slomškovo pesem »Prejubo veselje«, mešani zbor pa »Glejte že solnce zahaja« in »Planinski raj«. Razum tega sta bili dva deklamaciji. Občinstvo je krasno uspešno prireditev burno odobraval. Še več takih prireditev si želimo.

Praški kvartet (Zikovec) bo koncertiral pri nas v petek 18. marca ob 20 v dvorani Glasbene Maticice. Na sporedu so Haydnov kvartet št 8 v D-duru, Ravelov kvartet ter Schubertov kvintet. V kvintetu sodeluje naš odlični čelist Cenek Sedlbauer. — V nedeljo 20. marca ob 6 zvečer bodo Zikovec igrali v minoritski cerkvi. Vabimo občinstvo k obema izrednima prireditvama.

Tedensko službo požarne brambe od 13. do 20. t. m. ima drugi vod, druga desetica in sicer četovodja Franc Breznik in desetnik Ignac Vauda. Reševalni oddelek: šofer Ivan Omlec in desetnik Ivan Herc ter moštva Jurij Šuster in Ernst Regula. Lekarniško nočno službo od 12. do 19. t. m. ima lekarna Orožen.

Sremljivo vreme je čas katerih dihalnih organov. Obolenja dihalnih organov so zelo nadležna in postanejo tudi dolgotrajna, očitno, ako jih zanemarjate. Zato prične z zdravljenjem takoj na sledeči najbolj enostaven in uspešen način: Popijte dnevno dve do tri čase ogrete **RADENSKE ZDRAVILNE VODE** ali same ali pomešane s toplim mlekom.

Deset gostilničarjev pred sodnikom

Ljubljana, 12. marca.

Zadnji čas je uvedla ljubljanska policija zelo strogo kontrolo nad gostilničarji ter lastniki raznih vinotokov, točilnic, delikates itd. Vsi lokali so bili od policijskih organov pregledani zlasti z ozirom na cenike jedil in pijač, ki jih mora imeti razobesene vsak lokal na vidnem mestu. Vse tiste lastnike, ki takih cenikov niso imeli izobesjenih na vidnih mestih, je policija naznanila sodišču.

Danes so se vršile na okrajnem sodišču razprave o teh slučajih. Dopolodne je prišlo pred sodnika g. Goslarja 10 ljubljanskih gostilničarjev, lastnikov delikatesnih obratov, vinotokov in točilnic. Mnogi so se izgovarjali, da so cenike pač imeli, toda žal ne na vidnem mestu, ker niso vedeli, da je to po zakonu potrebno. Nekateri pa so povedali, da so pač imeli in še imajo izobesene cenike jedilom in pijačam na vidnem mestu, toda ravno tistokrat, ko je prišel stražnik, cenika ni bilo. Morda je bil ravno kam založen. Eden izmed obdolžencev je celo trdil, da je imel vedno napisane cene jedilom in pijačam in sicer s krednim svinčnikom na črni tabli. Ravno tedaj pa, ko je prišel stražnik, je nekdo s črne table, morda iz nagajivosti, gospod sodnik! — zbrisal vse številke. Da,

še več! On sam se je prav tedaj nahajal v mestu, kjer je med drugim stopil tudi v tiskarno po tiskovine, da bo nanje napisal cene. In glejte smole, ko se je vrnil s tiskovinami domov, ga je vsa ogorčena sprejela žena in mu je povedala, da je bil pravkar v lokalu stražnik, da je zahteval na vidnem mestu cenik ter da ga pač ni bilo. Če to ni smola, gospod sodnik, potem jaz nisem jaz! — tako je zaključil ta obdolženec svoj zagovor.

Spet drug obdolženec se je glede delikates izgovarjal, da ima teh v lokalu toliko, pač kakih sto sort, da bi moral, če bi hotel označiti vsaki sorti njeno ceno, popisati vse stene v lokalu. Sicer so pa bili ceniki razporejeni po mizah, ki so bile pripravljene za goste.

Izmed 10 obdolžencev so bili trije oproščeni, ena razprava je bila preložena zaradi zaslivanja nove priče, 6 obdolžencev pa je bilo obsojenih. Dva izmed obdolžencev nista prišla k razpravi ter sta bila kontumacirana. Vsi obsojenci so bili obsojeni na enako kazen in po istih določbah zakonov in sicer po členu 6. zakona o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije od 30. decembra 1921 v zvezi s § 3. zakona, s katerimi se začasno podaljšuje veljavnost zakonitih predpisov o kaznovanju prekrškov od 31. decembra 1929 v uporabo po § 261. avstrijskega kazenskega pravnega reda na 200 dinarjev denarne kazni, ki se ob neizpolnitvi spremeni v kazen 12 ur zapor in na 50 dinarjev denarne kazni, oziroma 1 dan zapor, tedaj skupaj 250 dinarjev ali 1 dan in 12 ur zapor ter po § 389 avstr. kaz. pravnega reda na povračilo stroškov kazenskega postopanja in eventualne izvršitve kazni in naposled na objavo sodbe v »Službenem listu« po § 19. zakona o pobijanju draginje.

Zanimivo je, da bi bili morali biti vsi obdolženci v smislu zakona o pobijanju draginje obsojeni na zaporno kazen ter je sodišče le z uporabo starega avstrijskega zakona mesto zaporne kazni izreklo denarno kazen, ki se le v slučaju neizpolnitvi spremeni v zaporno.

Togal tablete

Pri revmatičnih bolečinah vseh vrst dosežete dober uspeh s Togal tabletami. Po strokovnjakih izjavah mnogih lekarnarjev, med katerimi je mnogo priznanih profesorjev zdravnikov, delujejo Togal tablete hitro in učinkovito. V predpisanih količinah so za sree in ostale organe nesškodljive. Vprašajte svojega lekarnarja Poskus Vas bo prepričal. V Vaši apoteki zahtevajte Togal tablete. Ako slučajno niso na zalogi, se morejo takoj nabaviti.

(Odobreno od Ministrstva Socijalne Politike in Narodnega zdravlja, S. br. 1437 od 5. II. 1932.)

Maribor

Silni snežni zameti

Maribor, 12. marca.

Sneg naletava neprestano ter ga je na ravni zapadlo že trideset metra. V gorah, zlasti na Pohorju in Koziaku, so pa zameti tako siloviti, kakor so bili zamo še v hudi zimi l. 1929. Veter je nanesel sneg ponekod do več metrov visoko ter čisto odrezal posamezna naselja od ostalega sveta. Ljudje se morajo direktno odkopavati, kadar hočejo zapustiti hišo ter opravljati dnevna dela pri živini v hlevu. Cestni promet je mogoč le še na večjih cestah, ki jih morajo stalno čistiti s plugom, dočim so manjše okrajne in občinske ceste s snegom čisto zasute. Pa tudi na glavnih cestah je avtopromet le deloma v obratu. Promet je še vedno ustavljen na progi Maribor—Celje, ker je cesta na nekaterih, vetru izpostavljenih odsekih, popolnoma zamešana in je ni mogoče očistiti. Tudi na progi Maribor—Radgona je avtopromet ustavljen. Ravno tako je zelo otežkočen železniški promet in prihajajo vlaki z velikimi zamudami v Maribor.

□ **Dijaški praznik dne 10. marca.** Slovensko katoliško dijaštvo priredi na Jožefovo v dvorani Zadrugne gospodarske banke socijalni dan. Dopolodne ob 10 bo zborovanje, na katerem bodo povedali dijaški svoje mnenje o socijalnem in gospodarskem življenju. To zborovanje je namenjeno vsem brez razlike, inteligentno, delavcu, dijaku. Ob 20 se vrši v isti dvorani akademija. Na sporedu so pevske točke (naslopa dva zbor), govor, deklamacija, čitanje zapisov delavskega dekleta in »Animac«, socijalna igra v dveh slikah. Cene sedežem so enotne.

□ **Ukinjeno prestopanje iz inozemskih vagonov.** S posebno odredbo je ukinjeno prestopanje iz avstrijskih vagonov v Mariboru v jugoslovanske. To prestopanje je bilo svojčas odrejeno zaradi znanih bombnih atentatov. Odredba pomeni za potnike, ki prihajajo iz inozemstva, veliko ugodnost.

□ **Predavanje o škoti Dobrihi.** V torek dne 16. t. m. se vrši v Narodnem domu proslava istrskega narodnega borilca škota Jurja Dobrihi, katero priredi društvo »Nanos«. Predaval bo znani istrski župan Jakob Soklič.

□ **Koncert Ferjalnega saveza.** Pevski zbor Ferjalnega saveza ponovi svoj koncert v nedeljo ob pol 11 v veliki unijski dvorani. Cene 10 in 5 Din, stojišča 3 Din. Občinstvo se opozarja na to izredno priliko.

□ **Pedagoška centrala v Mariboru** ima dne 19. marca v risalnici deske meščanske šole redni občni zbor. Začetek ob 9.30. Pripominjamo, da priredi Pedagoška centrala na predvečer občnega zbora v veliki kazinski dvorani predavanje s temo »Problemi ženske vzgoje v današnji družbi«. Predava dunajska zdravnica in psihologinja dr. Sofie Lazarsfeld. Začetek predavanja ob 20.

□ **»Izvestje« 1930/31 banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru.** V lični, 78 strani obsegaajoči knjižici je izšlo »izvestje« banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru za šolsko leto 1930/31 in gospodarsko leto 1931. Izvestje je priredil s sodelovanjem učiteljskega zbora ravnatelj Josip Priol. Vsebina knjižice je pestra in zanimivo prikazuje delovanje in življenje zavoda v preteklem letu. V šolskem poročilu, v najvažnejših podatkih o ustroju zavoda, zavodovi kroniki itd. je ponazorjen pravi smoter delovanja zavoda, slede nato zanimivi sestavki o zavodovem gospodarstvu, iz katerih je razvidno zlasti važno in veliko delo, katerega vrši zavod v interesu napredka našega kmetijstva v vseh panogah.

□ **Katoliški dijaši** bodo ta teden prodajali po hišah vstopnice za akademijo ob priliki socijalnega dneva dne 19. marca. Ne zavrnite naše mladine, ampak podprite jo, da bo videla, da čutijo za njo.

□ **Cenjenemu občinstvu** priporočila Ljubiško mlekarstvo — Jurkovič, Maribor, Glavni trg 9. — Cena mleku 2.25 Din za liter.

□ **Angleški krožek** ima svoj redni letni občni zbor v četrtek 17. t. m. ob trideset na 20 v državni realni gimnaziji, pritrilje, levo 1. vrata.

□ **Smrt blage žene.** V petek zvečer je umrla v Aljaževi ulici 5 gospa Elizabeta Strmšek, vdova po policijskem uradniku, v 63. letu svoje dobe. Pokopnica je bila vzorna mati in gospodinja ter blaga in usmiljenega arca, zaradi česar je vstopovod

uživala spoštovanje. Bila je dolgoletna naročnica našega lista, ki ga je vedno rada prebrala ter se za njegov razvoj zanimala. Plemenito dušo bodo ohranili vsi, ki so jo poznali, v blagem in trajnem spominu. Zalutajočim sorodnikom naše globoko sožalje! Pogreb bo danes v nedeljo ob pol 16 izmrvalnice na mestnem pokopališču v Pobrežju.

□ **Matičarji slavijo svojega predsednika.** V ponedeljek zvečer priredi Glasbena Matica svojemu neutrudnemu in vzorno poštovnemu predsedniku dr. Josipu Tomžinu ob 60 letnici rojstva spominski večer, ki se vrši pri »Orlur«. Slavljenčevi prijatelji in čestilci dobrodošli!

□ **Makulturni papir** v količini nad 100 kg prodaja uprava na Koroški cesti po nižji ceni zaradi izpraznitve shrambe.

□ **Premestitev priljubljenega policijskega uradnika.** V Ljubljano je premeščen namestnik vodje kriminalne razvidnice, policijski uradnik g. Franc Bežjak. G. Bežjak je bil nameščen na mariborskem policijskem komisariatu od početka obdobja državne policije v Mariboru, torej 11 let. Svojo službo je opravljal vzorno ter je bil v vsakem oziru vzor službenega organa. Želimo g. Bežjaku na njegovem novem službenem mestu obilo uspeha in priznanja. Na njegovo mesto je premeščen iz Ljubljane g. Karl Pišar.

□ **»Dvanajst let v francoski tujski legiji«** se glasi predavanje, ki smo ga zaradi njegove izrednosti v naglici prevzeli in nastavlili za ponedeljek, dne 14. marca ob 8 in četrtek zvečer. Svoje doživljanje tekom 12 let pripoveduje (v nemščini) podčastnik francoske tujske legije g. Raimund Kropf, rojen Jugoslovanc v Koprivnici, ki se mudi sedaj pri nas za nekaj dni za časa svojega dopusta.

□ **Likvidacija Samopomoči državnih nameščenecv in upokojencev.** Kratko smo že poročali o občnem zboru Samopomoči državnih nameščenecv in upokojencev v Mariboru ter o sklepu občnega zbora, da se delovanje organizacije likvidira ter priključi od 1. aprila dalje pomožnemu fondu Nabavljalne zadruge državnih nameščenecv. Priključitev je bila nujna, ker je padalo število plačujočih članov, dočim je število smrtnih slučajev neprestano naraščalo. V minulem letu je izplačalo društvo na posmrtninah 44.800 Din. Tekom 11 let obstoja je društvo izplačalo nad 300.000 Din na posmrtninah, iz česar je razviden velik socialen pomen organizacije. Likvidacija, oziroma priključitev k dobrotnemu fondu Nabavljalne zadruge je bila na občnem zboru sklenjena soglasno. Občnem so izrekli zborovalci priznanje odboru organizacije, zlasti pa predsedniku prof. dr. Pečovniku za nesebično in pošteno delo.

□ **Sodniški izpiti za smuške skoke.** Mariborska zimska sportna podzveža poroča, da se bodo dne 17. t. m. opravljali sodniški izpiti za sodnike za smuške skoke v Mariboru. Izpiti se bodo vršili teoretično in praktično na novozgrajeni skakalnici v Betnavi pri Mariboru ob 16. Prijave je nasloviti na Mariborsko zimsko sportno podzvežo. Opozarja se, da smejo izpiti opravljati le izprašani sodniki za smuški tek.

□ **Pregled motornih koles za mesto Maribor.** Pregled se bo vršil dne 23. t. m. ob 14 v garaži mestnega avtobusnega podjetja za vsa motorna kolesa iz mesta Maribora. Lastniki morajo prineseti s seboj k pregledu dokumente vozila, potrdilo o lanskem pregledu in potrdilo o plačani banovinski taksi za proračunsko leto 1931-32.

□ **Sobotni trg** se je vršil v znamenju snežnih ovir. Blaga je bilo razmeroma malo, zlasti krompirja in drugih poljskih pridelkov, ker kmetje zaradi zametov niso mogli na trg. Tako je proti poldnevju že marsičesa zmanjkalo, da so prišle mariborske gospodinjice desokrat v zadrego. Cene so bile primeroma na stari višini. Krompir se je prodajal po 1.50—1.75 Din za kg, čebula po 6 Din, česen po 14—15 Din, zelje, glava 3—5 Din, ječmen liter 1.50—1.75 Din, oves 1.25—1.50 Din, koruza 1.50 Din, fižol 3.50—4 Din; obilo je bilo perutnine. Kokoši 192 po 50—70 Din, piščancev 276 po 30—65 par. Karfiola 6—10 Din, kisto zelje 1—2 Din, kisa repa 2 Din, radič kg 12—14, jabolka 3.50—7 Din.

Ali ste že poravnali naročnino?

Varujte Vašo kožo

s tem da uporabljate

NIVEA-CREME

pred slabim in mrzlim vremenom, da ne poka in ne postane hrapava. Nadrinite Vašo kožo vsak večer, preden greste na počitek temeljito z Nivea-Creme. Tkanine postanejo s tem mlačkostne, koža pa močno in prožna. Veter in slabo vreme ji ne morejo več škoditi. Nadrinite pa tudi podnevi, preden odidete na prosto, lice in roke z Nivea-Creme. Ta krema namreč ne zapusti nikak sijaj, ter Vam nudi oni sveži in mladostni izgled, ki ga mi vsi tako radi imamo. Razlika nasproti luksuznim kremam! Najvišji učinek ali ceneje.

Nivea-Creme: Din 5.00—22.00
Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

Slovenjgradec

Tretji postni zimski sejem, ki bi se moral vršiti na cvetno soboto, bo zaradi praznika sv. Jožefa, letos v torek dne 22. t. m.

Pevsko društvo je imelo zadnje dni svoj redni občni zbor, na katerem so se ob polnoštevni udeležbi članov sprejela nova, modernejša pravila.

Občni zbor »Sahovskega kluba«, ki se je vršil pred kratkim, je pokazal lep napredek naših šahistov, tako v tehničnem oziru, kakor tudi v številu članov. Izvoljen je bil z majhnimi spremembami zopet stari odbor pod predsedstvom dr. M. Poharja.

Trimesečni kmetijsko-gospodinski tečaj priredi banska uprava. Tečaj se prične po veliki noči v Pamečah.

Neke vrste svinjska nalezljiva bolezen, ki je tekem te zime razsajala po našem mestu, je pobrala nad 200 svinj, bodisi da so poginile, bodisi da so jih še pravočasno poklali.

Sobotni »Slovenec« z obema prilogama se prodaja v trgovini Pavel Karnerja v Starem trgu. Segajte po njem!

Ljutomer

Smrt kosi. Po večletni bolezni je umrla blaga ljutomerska gospa Alojzija Velner, soproga hišnega posestnika in mizarja. — Na Sp. Krapju pa je v četrto mladi 21 let umrla pridna Marijina družbenka gdna Katika Babič, sestra salezijanskega duhovnika Franca Babiča. Dobri Bog naj jima bo po Marijini priprošnji plačnik, vsem prizadetim naše sožalje!

Prireditve v Katoliškem domu. Danes popoldne bo Sattner-Levstikova proslava, katero priredi Glasbena šola, na Jožefovo po večernih fantovski sestanki kongregacije in Prosvešnega društva s petjem, deklamacijami, govorom, živo sliko in skiptičnim predavanjem: »Cerkev in delo«; prihodnje nedeljo, 20. marca, pa se prvič vzporedi velika rimska igra iz Konstantinove dobe: »V tem znamenju boš zmaga«. Vabljeni!

Iz raznih krajev

Domžale. Zgodovinsko dramo v 5 dejanjih »Dolžnost ljubezni in čast« priporiči danes dvakrat Katol. izobraževalno in podporno društvo, in sicer popoldne ob 3 in zvečer ob 7 v Društvenem domu. Pred igrjo je na sporedu petje: Sattnerjeva »Na planine«, Oevirkova »Eno samo liho rožo« ter Nedvedova »Naša zvezda«, predvaja društveni mešan zbor. Vstopnice se dobijo v konsumu.

Boh. Bela. Ob priliki občnega zbora prostov, gasilnega društva Boh. Bela se je poročalo, da je daroval društvu večji znesek g. Vinko Resman, lesni industrijalec v Radovljici. Za to mu izreka društvo na tem mestu najlepšo zahvalo.

Dole pri Litiji. Prvi živinski in kramarski sejem je pri nas vedno prvi dan po prazniku Marijinega oznanjenja. Ker je pa letos omenjeni praznik prestavljen, bo tudi sejem pri Veliki noči in sicer v torek po beli nedelji, to je 5. aprila. Ta sejem je najvažnejši ter so z njim vedno zadovoljni kupci in prodajalci. Tudi letos je kljub gospodarski krizi pričakovati dobrega obiska, ker ni izključeno, da se bodo razmere našega kmela oz. našega malega gospodarja končno vendarle izboljšale.

Maveče. Kat. prov. društvo v Mavčevih vzporedi danes ob 15 velezanimivo rimsko igro v 9 slikah »Quo vadis?« Pevske točke spremljajo društveni tamburaši. Vabljeni vsi domačini in sosede.

Hoče. Nekaj velikega je doživela naša župnija pretekli teden. Po desetih letih se je vršil sv. misijon pod vodstvom treh pp. frančiškanov. Videli smo da hrepenenje po Bogu in lepem življenju v hočkih dušah še ni izumrlo. Nabito polna cerkev pri pridigar je jasno pričala, da še obstaja med nami kraljestvo božje, da smo le mi včasih preveč malodušni. Kakor smo ob veličastni procesiji v nedeljo čuvali goreče svečke pred vetrom, tako bi naj čuvali lučko sv. vere pred napadi, zapostavljanjem, preziranjem in sramotenjem do novega sv. misijona. Krasno uspehi misijonski dnevi so lahko Hočam v ponos. In hvaležni smo ljubeznivim sinovom asiškega uboča, da so s tolikim razumevanjem in takšno vnemo poživljali v nas ljubezen božjo.

Soštanj. Vseled skrajno slabega vremena je Materski dan preložen na praznik sv. Jožefa.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE.

Drama.

Začetek ob 20.

Nedelja, 13. marca ob 15: REVNA KOT CERKVENA MIŠ. Znižane cene. Izven. - Ob 20: ZDRAVNIK NA RAZPOTJU. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 14. marca: ARSENE LUPIN. Red B. Torek, 15. marca: Zaprt.

Opera.

Začetek ob 20.

Nedelja, 13. marca ob 15: MASCOTTA. Znižane cene. Izven. - Ob 20: CARMEN. Gostuje Jos. Rjavec. Izven. Ponedeljek, 14. marca: Zaprt.

Naše dijaštvo

Akad. pevski zbor ima svojo prvo redno pevsko vajo v tem semestru v ponedeljek, 14. t. m. Udeležba obvezna za vse! — Tajnik I.

Zarjan! V ponedeljek dne 14. t. m. ob osmih zvečer se bo vršil v lokalu »Zarjec« redni sestanek »Zarjec«, na katerem bo predaval g. prof. dr. Vinko Samon ob temi: »Spor med Kitajsko in Japonsko«. Ker je tema zelo aktualna, pridite v polnem številu! — Odbor.

Razne sportne vesti

Na originalen način bomo v Jugoslaviji dobili pregled naših najboljših igralcev nogometa. V sporazumu z JNZ, je belgrajski časopis »Vreme«, ki je svojčas objavil, da se JNZ udeleži tudi lepote konkurence, razpisal nagrade za onega, ki ugaša 50 naših najboljših nogometnih igralcev. Iz teh 50 igralcev bo potem zvezni kapetan sestavil štiri moštva, ki bodo medseboj igrala. Dohodki turnirja bodo za dobrodelne namene. Nekaj bodo dobili tudi igralci. Turnir, pri katerem bodo nastopala ta moštva, se igra 9. in 10. aprila v Belgradu. Po tem turnirju bo zvezni kapetan lahko sestavil reprezentančno moštvo, ki bo igralo v Španiji in na Portugalekem.

Zanimivo odločitev je napravila JNZ. Javornik iz Rakeka je izjavil, da ne more igrati preventivne tekme. Točke, te dragocene točke, prepusti brez boja svojim nasprotnikom. LNP je tudi to gladko napravila drugim klubom. Le Reki, ki ni v moštvi pri LNP in, ki ima prepoved igranja, ni hotela pripisati dveh točk. Tako sta ostali dve točki na razpolago. Javornik jih ni maral, Reki pa LNP ni hotela pripisati. JNZ je pa izrekel ealomonsko razsodbo: Dve točki dobi Reki!

Motokolesarski klub »Ilirija« poziva vse svoje članstvo, kakor tudi ostale sportnike, da se udeležijo članske sestanke, ki se vrši 14. t. m. ob 20 v klubskih prostorih Motokluba »Ljubljane«, hotel Miklič. Razpravljalo se bo o novi takсни tarifi na motorna vozila.

Popravek: V včerajšnjem poročilu nekaj o tečajih, je tiskarski skrat pokvaril zadnji stavek, ki se mora pravilno glasniti: Kaj res pri nas ni mogoče ničesar izvesti, kar ne bi dišalo po odiranju in ne denarju.

SPORTNI LIST.

Izšla je nova številka slovenskega »Sportnega lista«, katero radi res pestre vsebine priporočamo. Prinaša poleg programatičnega uvodnega članka, še pregled dogodkov v nogometu, lahki atletiki, plavalni program za prihodnjo sezono itd. »Sportni list« se dobi v vseh trafikah.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 13. marca: 8 Jože Strekelj: Vrtnarstvo. — 8.30 Jože Strekelj: Nasveti za vrtnarstvo. — 9 Esperansko predavanje. — 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10 P. dr. Roman Tominec: Osebnosti velikega tedna. — 10.30 G. Podbevšek: Trgovska reklama. — 11 Salonski kvintet. — 12 I. T. Jardič: Mala Floramye (oper. na ploščah). — 15 Gospa Černetova: O pomladnih delih pri kokošje-reji. — 15.15 Dekliška ura: Zena in znanost (gd. Lebarjeva). — 15.45 Koncert pevskega kvarteta »Ljubljana«. — 16.30 Zabavni kotiček (g. Bitezničnik). — 17 Paire Fondacie: »Groznja« (St. Jakobski gled. oder). — 20 P. Hugolin Sattner: Golgota, 8 postnih pesmi za mešan zbor. — 20.45 Komorna glasba: Brandlov trio (gospa Fan. Brandl, violina; gospa Lobe-Folger, čelo; gosp. Stritof, klavir). — 21.45 Salonski kvintet.

Ponedeljek, 14. marca: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 G. prof. F. Pengov: Prehrana. — 19.00 G. univ. prof. I. Burjan: Češčina. — 19.30 Zdravstvena ura. Primarij dr. Meršol: O različnosti angin. — 20.00 Pevski zbor »Ljubljana« poje postne pesmi. — 20.35 Salonski kvintet.

Torek, dne 15. marca: 11.30 Solska ura: Moje potovanje po Bretonski (gd. Hafner Kristina). — 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 17.30 Otroški kotiček (gd. Vencajova). — 18.00 Salonski kvintet. — 19.00 Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina. — 19.30 Dr. F. Stele: Glavne razvojne faze v umetnostni zgodovini. — 20.00 Dr. Veber: Ekeper. fonetični studij. — 20.30 Prenos iz Zagreba.

Drugi programi

Ponedeljek, 14. marca.

Budapest: 12.05 Pester koncert. 19.00 Ciganska glasba. 19.40 Večerni koncert. 21.50 Jazz. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert. 19.45 Arije. 20.10 Koncert godbe na pihala. 21.00 Goethejeva proslava. 22.30 Plesna glasba. — Praga: 21.00 Večerni koncert. 22.25 Plošče. — Lungenberg: 13.00 Opoldanski koncert. 20.00 Večerni koncert. 23.00 Laha glasba. — Rim: 17.30 Prenos iz rimske filharmonične akademije. 21.00 Večerni koncert. 22.10 Laha glasba. — Belgrad: 12.05 Radio orkester. 20.00 Narodne pesmi. 21.30 Trio. 22.40 Večerni koncert. — Stuttgart: 12.35 Zabavni koncert. 20.00 Irsko pesmi. 21.15 Kvartet. — Barcelona 21.20 Radio orkester. 22.15 Španska glasba. 23.30 Laha glasba. — Milano: 11.15 Pesta glasba. 20.20 Izbrana glasba. 21.00 VII. simfonični koncert. — Zagreb: 12.30 Plošče. 20.30 Koncert komornega orkestra na pihala. — Mor. Ostrava: 19.05 Akordeon. 20.20 Igra. 22.35 Praga. — Trst: 13.00 Radio kvintet. 20.20 Izbrana glasba. 21.00 VIII. simfonični koncert.

Torek, 15. marca.

Budapest: 12.05 Radio orkester. 19.30 »Janos« vitez, opera. Ciganska glasba. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert. 20.05 Šlagerji. 21.10 Igra 22.25 Nočni koncert. — Praga: 20.45 Operne pesmi. — Lungenberg: 13.00 Opoldanski koncert. 24.00 Koncert berlinske filharmonije. — Rim: 12.45 Vokalni in instr. koncert. 20.45 Komorna glasba. — 21.30 Igra — Plošče. — Belgrad: 11.00 Radio orkester. 20.30 Zagreb. 22.50 Laha glasba. — Stuttgart: 12.35 Opoldanski koncert. 20.00 Koncert berlinske filhar. 21.45 Violinski koncert. — Barcelona: 19.00 Trio. 21.00 Operni prenos. — Milano: 11.15 Pesta glasba. 20.20 Izbrana glasba. 20.45 Operni prenos.

Lenin v podobah

»Pravilni junak« Bahadur Lanan je bil Cingis khanov potomec. Dolgo je potoval po svetu kot derviš, buddhistovski menih. Lekal je izgrubljen »rdeče zakone« velikega cesarja, svojega pradedu. Našel jih je v Samarkandu, v Tamerlanovem grobu. Zvedel je iz dragocene listine, kako bo lahko osvojil Moskvu, nekdanjo deželo mogočnih khanov. Car, ki je vladal na Ruskem, je bil prišast krivo-verskega »belega zakona«. Ko je prišel Lenin ozna-jati rdeče nauke, ga je zaprl. A Lenin je iz okna v ječi skočil na drevo, iz puške ustrelil carja, pobil vse prišaste belega zakona ter sam postal car. Obnovil je na Ruskem »jasake«, Cingis khanovo posta-vo, ki določa, da morajo zmagovalci opleniti pre-magance in razdeliti vse njih imetje. Oženil je car-jevo hči, ki je omeščala njegovo srce. Ko so raz-delili in zapravili rdeči zmagovalci vse zaklade, je vpeljal Lenin khan, obvezno delo. Vsak mora odda-ti zaslužek v khansko blagajno in odtod zopet dobi za življenje potreben znesek. Rdeči junaki dobivajo seveda največ, ker so najpogumnejši. Len-in je mirno umrl na višku slave in obžaloval sa-mo, da mu ni sojena smrt v bitki. A sovražniki so se ga preveč bali in še zdaj se ne upajo napasti njegovo državo.

Tako si predstavljajo Lenina Kumiki, dvami-lijski narod v kaspiskih stepah. To so vse po-sledice 12 letne boljševiške propagande na Kav-kazu. Esad Bej, kavkaški rojak, avtor znane knjige o Stalinu, je zbral dosti sličnega zabavnega gradiva o težkočah sovjetskih agitatorjev. Gorski, srednje-veškega svetovnega nazora vajeni narodniki, ki se smatrajo za edine potomce »desetih vernih Izrael-ovih kolenc«, so se uprli proti novi latinski abe-cedi, s katero so hoteli boljševiki izpodrinuti na muslimanstvo vezano arabesko pisavo. Prevod te-meljnih komunističnih resnic o »politiki kot zad-njem izrazu ekonomije« ali »elektrifikaciji in so-cializmu kot bistvu komunizma«, je naletel na ne-odoljive zapreke, ker niso imeli izrazov za označ-bo nepoznatih pojmov.

Lenin je neločljiv od komunizma in zato tvori slejkoprej menda najbolj razburljivo poglavje v upodabljalni umetnosti. Sovjetski slikarji in ki-parji mu seveda izkazujejo pobožno spoštovanje, a v Evropi ga zasleduje sovraštvo. Pariški slikar Jean Galleani, anarhist po prepričanju, je razstavil v začetku t. m. v »Salonu Neodvisnih« sliko, na ka-

teri govori Lenin vsem svetovnim narodom. Ne-poznani obiskovalec je z nožem obglavil Lenina in izrezal avtorjev podpis. Sliko so morali odstraniti iz razstave. Tudi Francois Porchetova igra »Car Lenin«, ki jo z velikim uspehom predvaja gledališče »Ateliers« na Montmartru, je ponovno povzro-čila hrupne izgrede. Komunisti med gledalci plo-skajo pri prvem in drugem dejanju, v teku katerih se spremeni Lenin iz skromnega emigranta v ne-omejenega diktatorja. A tretje dejanje z zadnjo sliko pohabljenega Lenina, ki se po nrtvoudu na novo uči abecede, da bi se lahko podpisoval, vedno nepopisno razdraži komuniste. Ostalo občinstvo protestira z burnim ploskanjem... Porchetov »Car Lenin«, zgodovina komunističnega absolutizma, je jako zanimiva igra, dasi je ne moremo šteti med prave drame. Prav za prav nima nobenega dejanja. Poslušamo samo niz govorov, a slednji se strinjajo z zgodovinsko resnico in naredijo globok vtis. Prvo dejanje kaže Lenina v njegovem pariškem stano-vanju, kjer sanja o prevratu. Spredaj sedijo na stopnicah »razredni zastopniki«: grofica v plesni obleki, general, ki se ustrelil po razsulu carske voj-ske, delavec itd. To je nekak odmev antičnega »zbo-raz« s to razliko, da naglašja vsak zastopnik samo lastno ozko stališče. Lenin, ki takoj opazi in izrabi vse njih medsebojne spore, polagoma stopa v ospredje. Črni zastor pomete vse člane zbora. Pred Leninom ostane samo kmet. »Zemlja, ki jo obde-luješ, bo zdaj tvoja last. Gosposke ni več!« Kmet se prekrži, poklekne pred Leninom in vpije: »Ži-vel novi oče car!« A teror kmalu razprši prvotno navdušenje. Lenin odredi ustrelitev delavskih za-stopnikov, ki pridejo v Kremelj zahtevati kruha in politične prostosti. Sence umorjenih in žrtve gladi oblegajo Lenina. Smrt, ki jih vodi, spušča koščeno roko na voziček pohabljenega rdečega carja: »Zdaj si na vrsti tudi ti, moj najboljši grobar. Pojdite!« Porchetova zgodba fanatičnega voditelja, ki razume, a neče priznati neizvedljivosti svoje utopije, zasluži vso pozornost, ker združuje gledališko izvirno učin-kovitost z vestnimi zgodovinskimi dokazi. Ruska revolucija je obrodila nešteto po navadi jako pri-stranskih in malo umetniških književnih odmevov. Francoski dramaturg se je srečno izognil nestrep-nosti in plitvosti. Montmartrsko gledališče je ve-liko zaslužilo s to igro.

Japonske barikade v zavzetem delu Sanghaja.

Vsakemu Francozu plinsko masko

Vojno ministrstvo je naročilo več milijonov plinskih mask. V teku prihodnjih dveh let bodo naročili do 50 milijonov mask, tako da bo vsak Francoz razpolagal z eno plinsko masko. Maske bodo shranili v skladiščih Rdečega križa in se bodo v slučaju potrebe takoj razdelile med prebi-vaštvo. Razen tega si lahko že sedaj v vseh lekar-nah nabavi plinsko masko, ki stane približno 100 dinarjev.

Pogled v delavnico tovarne za čokolado, kjer izdelujejo velikonočne zajčke.

Najnovejše iznajdbe

Časopisje poroča iz Amerike o konstrukciji po-sebnega stroja za žetev bombaža, katerega vpeljava bo pomenila popoln prevrat v pridobivanju bom-baža. Doselej je bilo pri žetvi potrebno izredno ve-liko delavcev, ki so bili večinoma črnci. Novi stroj, ki je najpomembnejša iznajdba zadnjih let, lahko izvrši v treh urah delo, za katerega bi delavec rabil 72 ur. Za plemenja črncev v pokrajinah, kjer pridobivajo bombaž, bi uporaba tega stroja pome-nila pravo katastrofo.

»Kathol. Korresp.« poroča o nekem pariškem inženjerju, ki je med vojno oslepel in se je posvetil proučevanju iznajdb, ki naj bi poboljšale žalostno usodo oslepelih ljudi. Po dvanašletnem eksperi-mentiranju se mu je posrečilo napraviti stroj, ki bo slepcem omogočil, da bodo lahko čitali tiska-ne knjige in rokopise. Ravnatelj največjega zavoda za slepe v Parizu je izjavil, da bo ta iznajdba po-polnoma spremenila življenje slepih. Odslej bo mo-gel slepec čitati s tem strojem vse, kar zdravi čita-jo z očmi. Aparat, »photo electrograph« ime-novan, funkcionira s pomočjo močnega svetlobnega žarka, ki reproducira v topljivi obliki na posebni kovinski plošči črke spisa, ki jih hočemo čitati.

Katol. univerze po svetu

»Pax Romana« prinaša kratek pregled o raz-voju katoliških vseučilišč. Med nastarejše katoliške univerze spada Gregorijanska univerza, ustanovljena l. 1558. Obsega teološko, filozofsko in pravno fa-kulteto, na njej poučujejo jezuiti. V 16. stoletju je bil ustanovljen dominikanski Collegium Angelicum, ki je bil l. 1909 povzdignjen v papeški inštitut. Cela vrsta posebnih zavodov kakor biblični inštitut, in-stitut za orientalske študije, zavod za cerkveno glas-bo, zavod za proučevanje zgodovine kristjanov itd. je bilo povzdignjenih v papeške institute. Tudi v Španiji ima več katoliških univerz, na katerih predavajo teologijo, filozofijo in kanonsko pravo. Na Poljskem so po vojni ustanovili popolno ka-toliško univerzo v Lublinu, ki ima 650 slušateljev. V Avstriji nameravajo združiti teološko in filo-zofsko fakulteto v Solnogradu. V Franciji je bil l. 1875. ustanovljen znameniti Katoliški inštitut, ki ima sedaj nad 2000 slušateljev. Dalje obstajajo katoliške univerze v Angersu, Lyonu in Toulousi. V Belgiji obstoja že od l. 1425. popolna katoliška univerza v mestu Löwen s 3000 slušateljev, dalje fakulteta v St. Louisu pri Namurju, inštitut Gramme v Liégu in katoliški trgovski visoki šoli v Antwerp-u in Monsu. V Italiji je uradno priznana uni-verza Srca Jezusovega v Milanu, ki jo je l. 1920. ustanovil P. Gemelli. Na Holandskem prizna-va državne oblasti diplome univerze v Nymwe-genu. Katoliška univerza v Freiburgu v Švici ima svetoven sloves. Večina slušateljev je iz inozemstva. V Zedinjenih državah naj omenimo na prvem mestu kat. univerzo v Washingtonu z nad 2000 slušateljev. V raznih drugih mestih v Ameriki je 15 katoliških vseučilišč z nad 35.000 slušateljev. V Kanadi imamo katoliški vseučilišč v Montre-alu in v Quebecu, ki ima 6500 slušateljev. Stara uni-verza v Manili na Filipinskih otokih ima 1500 slušateljev. Od l. 1888 ima južna Amerika v Santiagu v Čili svojo katoliško univerzo z 2500 slu-satelji. Na Daljnem vzhodu so l. 1903. usta-novili jezuiti Aurora-univerzo v Sanghaju; dalje je univerza v Pekingu, ki so jo ustanovili benediktinci, univerza v Tokiju na Jap-on-skem, visokošolski kolegiji v Kalkuti in v Man-galove v Indiji in konečno katoliško univerzo v Beirutu v Mali Aziji, ki so jo ustanovili l. 1871. Francozi.

Ataman Semjonov, ki je s podporo Japoncev zbral v Mandžuriji veliko arma-do prostovoljcev iz vrst ruskih emigrantov. Kakor smo že nedavno poročali, namerava Semjonov vpad v sovjetsko Sibirijo in ustanoviti novo državo.

Zgodovina potrjuje svetopisemske zgodbe

Desetletja so liberalni kritiki skušali zmanj-ševati vrednost Sv. pisma, češ, da so poročila stare in nove zaveze same bajke in legende. Ti kritiki pa so morali obmolkniti, ko so celo katoliški cerkvi sovraini učenjaki objavili poročila o izkopninah v Egiptu in v prednji Aziji, ki na očit in jasen način dokazujejo verodostojnost in resničnost svetopisem-skih zgodb.

Prof. Leonard Woolley piše v svoji knjigi »Ur und Sintflut. Sieben Jahre Ausgrabungen in Chal-däen, der Heimat Abrahams«, da se je posrečilo do-kazati zgodovinsko podlago za zgodbo o treh mla-denčkih v knjigi Danielovi. Sv. pismo poroča, da je kralj Nebukadnezar dal napraviti veliko podobo, jo postavil na javnem prostoru in zapovedal, da mora vsakdo na dano znamenje pred ta lik pasti na ko-lena in ga moliti. Judi, ki so do takrat v tej zemlji svojega suženjstva živeli v miru, so bili po za-povedi Nebukadnezarja postavljeni pred alternati-vo, ali naj obožujejo malika ali odpovedo pokoršči-no, kar bi imelo za posledico smrt. Woolley izjavlja v svoji knjigi, da je soglejše med to zgodbo in med dejstvi, ki jih spričujejo izkopnine, ki jih je nabral na razvalinah mesta Ur, tako očitno, da se mora priznati svetopisemsko zgodbo za zgodovinsko res-nico.

Profesor Garstang, ki je kot ravnatelj za-vođa za starine Palestine vodil tri leta izkopavanja, piše v svojem delu: »Die Grundlage der biblischen Geschichte — Josua und Richter« sledeče: »V oči-gled natančnosti opisa topografskih podrobnosti v prvem delu knjige Jozue in v oči-gled paralelnosti gotovih delov knjige sodnikov s sodnimi egiptov-skimi arhivi moremo prav težko verjeti, da bi ta poročila bila pisana šele v 9. ali 8. stoletju pred Kristusom to je 300 do 500 let po opisanih do-godkih.«

Svetovni islamski kongres

Prva svetovna islamska kongresa sta se vršila l. 1926 v Kairu in v Mekki, na katerih je bil od-klonjen predlog za ustanovitev kalifatstva. Decem-bra l. 1931 se je vršil tak kongres v Jeruzalemu. Sklicala sta ga voditelj indskih mohamedanov Sankat Ali, vnet panislamit in kandidat za kalifa in jeruzalemski mufti Emin ul Husein, ki se po-seebno zavzema za arabske interese. Kongres je bil zelo dobro obiskan in predstavlja prvi poskus usta-novitve med muslimanji enot in skupnost v verskih in cerkvenih vprašanjih. Sklenili so, da se ustanovi v Jeruzalemu muslimanska visoka šola, kot proti-utež proti židovski. Zahtevali so od angleške vlade, da naj vrne verski zajednici hebrejsko železnico. Prihodnji kongres se bo vršil čez dve leti. Izvolili so izvršilni odbor 25 članov, ki bo vodil vse skup-ne zadeve.

Fotoamaterji! Povečave

od Vaših negativov Vam strokovno tepo in poceni napravi

Isotodd. Jugoslovanske knjigarne

Demonstracije brezposelnih v Londonu. Policija razganja s pendreki brezposelne demonstrante.

Nova protiverska ofenziva boljševikov

Povodom bližajočih se velikonočnih prazni-kov je sovjetska vlada pričela z novimi preganja-nji krščanskih cerkva in vernikov. V Leningradu so celo vrsto pravoslavnih cerkev, med njimi cer-kev Zveličarja na Peski, izropali in jih demolirali.

Po poročilu leningradske »Krasnaja Gazeta« od 16. februarja je okrajni komisar dal enostavno zapreti smoljansko katedralo v Leningradu. V cerkvi so instalirali tiskarno in razne delavnice. Mo-skovska »Deutsche Zentral Zeitung« poroča na drugem mestu: »Vprašanje izročitve kazanske ka-tedrale v Leningradu Akademiji znanosti je bilo koncem januarja končno rešeno. V tej cerkvi bo postavljen in urejen protiverski muzej. Protiverski odsek leningradskega oddelka komunistične aka-demije bo izdelal načrt. Razstavljene predmete bodo stavili na razpolago in jih plačali Akademiji znanosti ljudski komisariat za prosveto in komi-sija za politično propagando.« Novi protiverski mu-zej bo odprt na dan petnajste obletnice okto-brske revolucije. Z izropanjem cerkva so že pri-čeli. Dalje poroča »Krasnaja Gazeta« da bo novo-ustanovljen klub komunističnih delavcev »Prapor dela« dobil svoje prostore v že zaprti cerkvi sv. Križa (v ulici Posadskaia).

Dalje poroča isti list o groznem zločinu: 12. januarja so v Leningradu v poljski katoliški cerkvi (Kirilovskaja 19) našli mrtvega cerkovnika Albinovskega. Bil je umorjen in je imel na telesu 38 smrtnih ran. Morilec so obenem izropali cerkev.

To poročajo boljševiški listi, pristavljajo nemški list. »Kakor nam poročajo naši dopisniki iz Rusije je boljševiška vlada v zadnjem času od-redila, da se morajo takoj zapreti številne cerkve tudi v provinci. Na tisoče duhovnikov so izgnali, da bi na ta način onemogočili praznovanje Velike noči.«

600 prošenj za rablja

Na Češkem so pred meseci suspendirali rablja Broumarskega, ker je med babjevernimi prebival-ctvom upeljal trgovino na veliko z raznimi pred-meti. Njegovo mesto še vedno ni zasedeno. Medtem sta bila obojena na smrt že dva zločinca. Smrtne obsodbe pa ne morejo izvršiti, ker ni rablja. Zani-mivo je, da se za ta žalosten poklic poteguje 600 prošenjcev.

Mednarodna razstava upodabljačih umetnosti

Francoski senat je sprejel zakon, da se v Parizu l. 1937. priredi svetovna razstava upodabljačih umetnosti in duhovnega sede-lovanja narodov.

Jezik in značaj

»Times« poroča iz Pariza, da je neki fran-coski učenjak objavil razpravo, kako se po šloveš-kem jeziku lahko določi značaj človeka. Po njegovi teoriji predstavlja: dolg jezik — iskrenost; širok jezik — ekspanzivnost; ozek jezik — koncentracijo; dolg in širok — klepetavost; kratek in ozek — laž-njivost. Učenjak trdi, da je do teh pravih prišel na podlagi dolgoletnega proučevanja človeških jezikov in značiev.

W. C. White:

Usoda „bivših“

Dmitrij Petrovič je spadal med »bivše«, to je med posejane ljudi carske Rusije. Revolucije ni obsojal zato, ker je napravila konec njegovemu udobnemu življenju. Sovražil jo je, ker je pomenjala konec njegove osebnosti. Do revolucije je bil poveljnik garde na konju v Poltavi, potem so ga odslovili s klavirno pokojnino. V celi sveti Rusiji je bil en sam tak poveljnik, in to je bil on, Dmitrij Petrovič Krasov. Ta položaj mu je zadostoval, a revolucija mu ga je izpodnesla in z njim njegovo pokojnino. Ta položaj mu je bil med prijatelji dajal ugled, čeprav ne posebno velikega. Njegovi prijatelji so bili generali in visokonosi državni uradniki. Imeli so čine in dostojanstva, on je imel ponos.

Dmitrij je sprejel revolucijo, kakor je pač prišla; bil je gojov, da se bo držal nad vodo. Telesno ni utrpel škode. Kajpada je »sedel« nekaj mesecev v ječi kakor vsi generali in državni uradniki, ki so bili sedaj oropani svojega dostojanstva. V resnici ga je rešila le popolna brezpomembnost njegove službe, dasi je sam veliko držal nanjo. V ječi so veliko govorili o koncu revolucije. Če se oslavljen Rusija ne bo mogla sama otresti boljševiških lenov, potem bo prišla tuja pomoč, iz Anglije, iz Francije ali morda celo iz Amerike. Američani imeli je v Ameriki brata, na katerega je bil že davno pozabil. Ali bi se mogel Boris vrniti in pomagati svoji materini deželi? Bilo je neumno, misliti na to — Boris mora biti že blizu šestdesetih. Svoje mlade dni je bil zapravljal s lahkomiselnimi ljubavnimi nerosimi. Enega škandala v Petrogradu ni bilo mogoče potlačiti in Boris je pobegnil v Ameriko. Proti obljubi, da bo vedno tam ostal in da ne bo družini nikoli pisal, so mu pošiljali letno rento. Svojo obljubo je držal in nikdar ni nihče več kaj slišal o njem.

»Tu je prav za prav nekaj za modrovanje,« si je rekel Dmitrij. Sedel je na klopi in se praskal. »Jaz, pravični sin, sedim v butirski ječi, klepljem slaničkovo juho, enkrat na dan, a barve je kakor oči mrtve ribe. Boris je pa v Ameriki, morda bogat, dasi ni bilo nič angelskega na njem. Kdo ve, če je bil kdaj slišal o slavi, ki je je bila po meni deležna družina, ko sem postal poveljnik garde na konju v Poltavi?«

Za časa meščanske vojne je našel Dmitrij službo v oddelku za vzgojo. Bila je prijetna, malo dela, in ni mu bilo treba letati na vse tiste utrudljive seje in poslušati vseh tistih naplitenih govorov o »Novi Rusiji«, sama neumnost, ki se bo kmalu razkadila. Stanoval je v sobi skupaj s nekim stotnikom Semanovim, starim znancom, bivšim pehotnim stotnikom. Prepirla sta se neprestano.

»Danes ne bi imeli te komunistične bedarije,« je dejal Dmitrij, če bi bili L. 1914 v Prusiji uporabili več konjenice. Bila bi se pretokla in Nemčija bi bila poražena.«

»Neumnost,« je menil stotnik, »revolucija je bila neizogibna.« V carjevi dobi so ga bili sumili liberalstva. »A ne ta revolucija!«

Dmitrij pogovora ni hotel spraviti na revolucijo. »Ali ste bili kdaj videli poltavsko gardo na konju, moj polk?« je stotič vprašal otroško.

»Ne, nikoli se nisem navduševal za konjenico. Toda naša pehota —«

Tu se je Dmitrij vselej enostavno zmazal in šel pripravljat čaj.

V krogu »bivših« so Dmitrija najprej nagovarjali s njegovim naslovom. Pripovedoval je prigode iz svoje službene dobe, a kmalu je opazil, da so njegove povesti izpodrinili posveti, kaj storiti, kje dobiti denar, kdo je v ječi, kako priti v inozemstvo.

»Zakaj naj bi nas toliko skrbelo?« je vprašal enkrat svoje prijatelje. »To bo kmalu minilo; potem priredimo velikemu knezu sprejem. Demonstracije in parade bomo imeli! Ali ste bili kdaj videli poltavsko gardo na konju pri paradi?«

Stari Kupfer, bivši tovarnar, je poslušal. Prsti, s katerimi je držal čajno čašico, so mu drgetali in butilo je iz njega: »Tepec, parade? — Povej, ali imaš kaj denarja?« — »Da, trideset rubljev.«

»To je malo. Kaj bo, ko se ti stajajo in izgubiš morda svoje mesto v komisariatu za vzgojo?«

»Toda,« je jecljal Dmitrij, »zavzemal sem visoko mesto v armadi —«

»Kaj ti to pomaga? Tepec, stari norec, revolucija nam je vzela vse, tudi našo preteklost. Naše življenje je kakor lep dan, ki ga na večer odnese vihar, brez zarje. Kaj bomo jutri jedli?«

Nihče ni odgovoril, kajti Kupfer je govoril vedno tako. Dmitrij je vstal, oblekel svojo suknjo in zapel svoje tri medene gumbje. Bila je to njegova službena vojna suknja.

»In ta suknja,« je rekel Kupfer, »bolje bi bilo, da bi si jo dal prebarvati ali pa te bodo kot protirevolucionarja vtekli v luknjo. In poleg vsega še ti gumbi! Še včeraj sem slišal praviti, da so zopet enega spravili v ječo... njegov glas je postal tišji. Dmitrij se je togo priklonil in šel.

*

Večeri so bili dolgi in najti ni bilo ne prisrčnosti ne gostoljubja. Dmitrij je bil prepričan samemu sebi. Tedaj mu je prišlo na misel, da bi napisal knjigo. Biti bi moral nekaj posebnega, donesek preteklosti za bodočnost... Svojo misel je začel takoj uresničevati. Zapel je zadnji gumb, ki mu je še ostal na plašču, in šel kupit zvezek. Smehljaje se je vrnil. »Zgodovina poltavske garde na konju«, je napisal na naslovno stran.

Ne vem, kaj je počel v letih lakote. 1924. je delal v oddelku za vzgojo — le da na drugem mestu: v shrambi za obleko. Pazil je na plašče, klobuke in snežke. Redkokdaj je govoril s kom in nikoli o preteklosti. Ne, da bi bil čakal na konec — nič več ni ne čakal ne upal.

V Rusiji je prvi maj praznik. Prvič po revoluciji je šel na Rdeči trg, da bi videl parado. Bil je mrzel dan in njegov plašč je bil prijetno voljan in topel, dasi ni imel več nobenega gumba in ga je držal skupaj konopec, s katerim je bil prepasan. Pehota je paradirala in kričala hura kakor običajno, ko je korakala mimo tribun. Potem je prišla konjenica in jezdiča, kakor je vedela in znala po razvoženi ploskvi trga. Prizor so zaključili kozaki s svojimi strojnicami.

Po dva moža v modri uniformi in vsakem vozu, v širino po štirje konji, so se gnali oddelki po dvestometerskem tiru čez trg. Kdaj pa kdaj se je zlomilo kako kolo, toda oddelki je divjal naprej, kajti oprema je vihrajočim konjem večinoma visela v zraku.

»Tako jezdi naša rdeča konjenica!« je rekel neki glas pred Dmitrijem.

»O da, zelo čedno — toda vi pač nikoli niste bili videli poltavske carske garde na konju?« je odgovoril Dmitrij.

Bila je neumna opazka. Nekdo jo je slišal. Prihodno noč so ga vzeli iz postelje ter je zopet enkrat ždel v ječi. Ko je prišel — čez tri mesece — ven, je bila njegova soba odana in njegovo službo je imel nekdo drug. Ostalo mu je le še deset rubljev in plašč.

Obiskal je Kupfira, ki je vedel celo zgodbo in nemarno govoril o neumnih starih častnikih. Nobene nade, da bi si bilo mogoče tu kaj izposoditi. Nazadnje mu je neki prijatelj vendar le posodil par rubljev in neki drug mu je povedal, v kateri kleti je dobiti tačas prazno sobo. Zagotovil si je sobo, a denar je kmalu izhlapljal.

Po nekakšnem čudnem potu, ki ga poznajo samo tisti, ki so kdaj sami hodili po njem, je našel par učencev, ki jih je učil francoščine. Bila je slaba francoščina, toda zaslužil si je vsak teden nekaj in se nekako prestračil iz dneva v dan. Klet je bila vlažna in neprestano ga je mučil revmatizem. Vedno bolj se je umikal sam vase, o zdravju ni nikoli tožil; toda revmatizem, ki ga je oropal njegove pokončne vojaške drže, ga je slednjič popolnoma ločil od njegove preteklosti.

Dmitrija sem spoznal po Semanovu, pri katerem sem preje živel, in zvedel njegovo preteklost. Na vrata tujcev v Moskvi se zgrija bolj ali manj stalno reka beračev: Tar-

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

»Nej na zamerja, gospod, a b m uni mogli puvdat, kuku je tu za zastop, ke je na plačilnem nalogu za kuluk gor rdeč natiškan, de se kuluk lohka plača tud na ubroke, sam de se du zadnga februarja zagvišn vs plača, kdur na more usega naenkat udrajtat?« sm jest prasha na rotuže u tist kancelari, ke gnar za kuluk puberaja. »Veja, jest sm bl švoh pr kas, pa na morm usega naenkat puglihat v tej gespudarsk griž.«

»Za božjo vola, gespa. Tu je ja čist dajtilh gor natiskan. Brat pa mende tud znate, sej precej brihtn vn vidte. Tu se prau, de vam ni glih treba vs kuluk zdela preec plačat, ampak ga lohka pu malem plačujete. Astn poslušite! Kuluk mate vi kuluka za plačat?«

»Nej na zamerja. Stu dvejet dinarju.«

»Astn dobr. Vite, tu lohka vi plačate u treh ubrokeh pu šterdeset dinarju, al pa u štereh pu trideset dinarju. Kokr vam hoit bl paše.«

»Tu že vem, gespud, nej na zamerja. Ampak tu m na gre u glava, kuku b se dal tu u ubrokeh plačat du konc februarja, ke je dons že ta zadnga, učeri ste m pa šele plačili nalog puslat. Vidja, tu b jest rada vedla.«

»Škandal, de še tega na veste. Kua pa pol vi veste?«

»Nej na zamerja. Tega se jm pa na upam puvdat. Če b jm tu povedala, b me šli gvišn tožet.«

»Pol je pa bl pameten, de ste tih. Vam um pa jest puvdat, kuku se da tu nardit. Kene, zdela je ura pr en glih devet. Natančen na vem, ke sm dau moja ura na Pulane u pupravit. Astn, če vi zdela pulužete tiela šterdeset dinarju, pa mate ta peru ubrok plačan. Ta druh ubrok, glih tku šterdeset dinarju, lohka prnesete ub eneh enojsteh. Ta trek, tu je ta zadn ubrok, pa lohka prnesete pu kusil, najpuznej du ene, ke pol nas na dubete več u kancelari. Ce vam je pa šterdeset dinarju prevec kar naenkat za udrajtat, pa m lohka nardema tud tku, de prnesete usake pu ure pu dvajset dinarju. Tu b tud šlu. Ampak tu vam pa puvem, de du ene, al kokr praua zdej, du trinajsteh, in tu še dons, more bt pa vs kuluk du fička puglihan, drgač vas uma djal jutn na bobn.«

»Nej na zamerja, gespud. Kaj pa če b me djal kar zdela na bobn, če m na u treba pol n kuluka plačat, ke men gre strašn trda za gnar. Sam tu jm puvem že naprej, če se u bobn pud mana zmecokou,

na um jest uržah in ga tud plačala na bom. Tu jm raj zdej puvem, de na u pol med nama kašnrg špetera.«

»Vi ste pa gvišn Kurenčkuva Neška, če se na motn, ke mate tku namazan jezek. Sam ena gvišna Ančka dol z Ižanske ceste se lohka iz vam gliha. Ta nam je zadnč, ke je pršla kuluk plačat, tud take praula in nas tku užela, de sma sklenil, de ji na boma nkol več nubenga plačilnga naloga za kuluk puslat, uma raj sami tiste krajcerje skup zlož, de u mir besedi. Kene de ste Neška?«

»Mam čast.«

»Čast gor al dol. Čast je za med stara šara. Čast ma usak, ker ma kej pud paucem. Revaž, je pa baraba. Zatu pestima ta reč raj pr gmah. Jest b vam sam rad puvdu, za kua sm vam reku, de vas uma djal na bobn. Lejte Neška, vi ste še mlada...«

»Hvala za kuplement.«

»Vam ni za zamert, če na veste, kuku je blu soje čase u Iblan. Sej jest tud na pounem, ampak moj rank foter je prpudvou, de sa mel prejše čase na rotuže nalaš tku enga štottambarja, ke je hodu pu mest ud vogla du vogla iz bobnam in na usakm vogle mal pubobnu, de je ldi skp zvabu in jm prebrau pu nemšk pol jm pa še pu krajnsk pu soje tkula pr englih puvdu: »Kuntmahunga iz kera se vam da na znajne, de u jutn ud deveteh dupoune u Blatn vas numara 17, u perum štuk links, razprudaja use sorte ajarihtenge in druge brklarije. Kdur b rad kej kupu, je puvablen.« — Rompompom. Vite Neška, tku je blu učas u Iblan, zatu pa še dondons praua, de pride ta al un na bobn, če douga na pugliha.«

»Aha, zdej pa že zastopm. Za kua pa zdej nimate več na rotuže štottambarja. Sej b večkat prou pršou?«

»Sevede b prou pršou. Ampak enkat je mestn občin šla glih tku trda za gnar, kokr gre zdej. Kuluk pa gespude purgermajstre tekat ni u glava padu, da b s iz nim pumagal iz gespudarske griže. Sa pa kar anjfoh predlagal, de nej se štottambar reducira. Velik tu na bo, sa reki, mal u pa le zalegl. Ubčinsk svetniki sa se sevede čez tu gor držal, ke štottambar je blu ubenem tud kerkermajster, de je učas mal puшту na šuparje in pa na krokarje, ke sa jh punoč pulcaji pu Iblan nabra. Zatu sa pa reki: kdu u pa pol na restante merku? Gespud purgermajster sa jh pa kar na kratk zafkrnil: šuparji in krokarji sa že tulk udrašen in pr pamet, de lohka sami nase merkaja. Za kau b s mi iz nim še stroške delat, sej je zadost, de jh zastojn futrama. Kar se pa bobna am tiče, pa lohka rečem, de sa stare babe bl flink za Iblanske nuvice raznašat, kokr deset štottambarju. Na tu je blu purgermajstru predlog sprejet in ud tekat nimama več štottambarja u Iblan.«

K. N.

v njegovih ugaslih očeh se je javljala slaboten žar.

»Prihajam k vam... pismo iz Amerike. Ali znate rusko čitati? Ali veste, kje je Chicago?« Dal mi je pismo brati:

Moj ljubi brati!

To ti pišem, ne da bi vedel, če boš prejel. Morda si mrtve ali pa je Tvoj naslov neznan, vendar Ti moram pisati. Nekoč sva bila brata. Sedaj nama je nad šestdeset in drug drugemu sva tuja. Meni je življenje dobro potekalo. In Tebi, v vrvežu revolucije?

1894. sem prišel v Chicago in za malo denarja kupil zemljo. Premožen sem, mnogo bolj, nego sem si kdaj želel. Oh, Dmitrij, pridi k meni. Zaradi Kristusva morava zopet živeti kot brata. Predolgo sva bila ločena. Vzrok najine ločitve je pozabljen. Naj bo ljubezen, ki bi jo morala čutiti drug za drugega, temelj najinega ponovnega zedinjenja. Ali ne moreš priti k meni? Potrebujem Te. Če mi odgovoriš na to pismo, Ti bom takoj poslal denar za vizum in potpino. Poskrbel Ti bom za priselivno dovoljenje. Če bi to delalo kake težave, se bova sestala v Berlinu ali Parizu. Toda odgovori hitro.

Kristus je moja priča, Kristus je naš prijatelj. Naj On, ki Te je gotovo skozi vsa ta dolga in viharna leta varno vodil, slednjič združi najina pota, ki so bila tako dolgo ločena.

(Nadaljevanje sledi.)

STAMPILJE

2757

v najnovejši izdelavi in najceneje izdelave
SOKLIC, Maribor, Aleksandrova cesta 43

466

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVESZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PRIJE
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

14725

Priporoča se prvi slovenski zavod
Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana
v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUČNICE:

Cellje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

14480

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz mlina Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«

14725

Camernikova šolerska šola
Ljubljana Dunajska c. 36.
Prva oblast, koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoj. Pišite ponj! Sprejem učencev vsaki čas.

2008

Modroce

postelne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi na cenene

RUDOLF RADOVAN
tapetnik. Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva.

1454

Potnikom in izletnikom se priporoča
Gosilna Vatikan v Veliki Lašči
Lepe sobe za tuje vodovod in kopalnice, električna luč, avto-gar: žu, prostorno dvorišče, hlev, senčnat vrt. Dobra cenena kuhinja

2882

VELIKA ODPRODAJA OSTANKOV

Preden si oskrbite
Vašo pomladansko potrebo
oglejte si
oddelek ostankov pri

Dolček & Marini
manufakturna trgovina
Maribor, Gosposka ulica 27
Brez nakupne obveze

Ali ste že poravnali naročnino?

Mirko Kunčič:

Nagajivka

Zima, zima bela,
ali si znorela? —

S srcem, polnim svetlih sanj,
smo od tebe se vsak dan
gorko že poslavljali
in pomlad pozdravljali.
Ptički v gaju in na trati
so hoteli svatovati,
zvončki so se prebudili,
vest veselo oznanili
v molk poljan in tihih koč:
— Bliža se velika noč!

Ti pa si svoj čas prespala,
znova nam zakraljevala,
v novo haljo se odela,
novo pesem nam zapela...
Hej, poglej na koledar —
dosti nam je že prevar!

Zima, zima bela,
ali si znorela?
Vsi smo te že zdavnaj siti —
ti po kar ne misliš iti...

Kako je Petrček radost iskal

Petrček je bil najdenček. Njegovih staršev ni v vasi nihče poznal. Nekega jutra je očka župan, ko je hotel oditi k maši, zaslišal od nekega pretresljivega otroškega joka. Odprl je hišne duri in zagledal na pragu na svoje največje iznenadenje drobno, neboljeno dete, zavito v pisane cunjce. Zasmilil se mu je revček, vzel ga je k sebi in skrbel zanj. In ker ga je našel ravno na dan sv. Petra in Pavla, mu je pri krstu dal ime Petrček.

Ko je Petrček nekoliko dorasel, je moral pasti krave na običnem pašniku. Bil je ne navadno molčeč in zamišljen deček. Vse dolge popoldneve je presedel na velikem smrekovem štoru sredi pašnika, si podpiral glavo z dlanmi in sanjari. Kadar so se otroci njezove starosti igrali, ni bilo njega nikoli zraven. V začetku so ga otroci tu pa tam povabili, naj se igra z njimi, ko so pa videli, kako nerodno in okorno se obnaša, ga kmalu niso več pustili v svojo sredo.

Tako je postajal Petrček z vsakim dnem večji samotar in sanjač. Včasih ga je obšla želja, da bi stopil iz žalostne samote med vrisajoče in prepevajoče otroke ter jih prosil: »Vzemite še mene medse!« Toda takoj mu je zmanjkalo poguma. Ko je potem tako sam in od vseh pozabljen na štoru sedel in sanjari, je zahrepenel: »Oh, da bi mogel biti tudi jaz kdaj tako zadovoljen in vesel!«

Toda naj je kakorkoli tuhtal in ugibal, ni mogel najti ničesar, nad čemer bi se lahko veselil. Očka župan in mati županja sta bila sicer dobra človeka, nista ga pretepala in zmerjala, toda posebno rada ga tudi nista imela. Imela sta svojih otrok dovolj — tri dečke in dve deklici — in zato je bilo pač povsem razumljivo, da jima ni preostajalo bogve koliko ljubezni za tujega otroka — najdenčka... Petrček res ni imel nobenega vzroka biti srečen in vesel.

Ko je nekega nedeljskega popoldneva — na dan sv. Petra in Pavla je bilo, torej na njegov godovni dan — spet v senci košate jablane sedel in zamišljeno strmel predse, mu je spaneč narahlo zatislil oči.

Isanec se Petrčku sanjalo tole:

Leži, leži pod jablano in gleda z zamišljenimi očmi čez zeleno poljano. In zagleda nedaleč pred seboj drobno modro rožo. Takšne lepe, živomodne rože Petrček še nikoli nikjer ni videl.

»To je čudovita roža!« zasliši zdajci droben, nežen glas nad seboj.

Petrček pogleda kvišku in se zavzame: vidi, kako se neka neznanica, lepa deklica z zlato krono na glavi skloni k modri roži in jo utrga.

»To je čudovita roža.« ponovi še enkrat, »takšna roža, ki jo morejo videti samo izvoljenci. Ona uči otroke radosti.«

»Radosti jih uči?« se začudi Petrček in neverno zmaje z glavo.

»Da!« priklama deklica z zlatolaso glavo. »Oglej si jo od blizu!«

Petrček vzame rožo iz njenih rok in preden se dobro zave — skrivnostne deklice ni več.

Petrček strmi v modro rožo, strmi — in se mu zdajci zaadi svet čudovito lep in svetel. Ptički pojo v vrhovih dreves, kakor niso peli še nikoli, rože dehtijo opojno sladko, nebo nad njim je jasno in bleščeče, kakor da ga je pravkar božja roka umila, poljana pred njim je kakor širina, dragocena preproga, polna najčudovitejših barv...

In zasliši Petrček še enkrat oni drobni, nežni glas: »Poglej, Petrček, vse to je Bog zate ustvaril, da imaš veselje nad tem! Petrček, kdor ima čisto srce, se lahko nad vsem radosti. Radost moraš imeti v sebi, radosti ti drugi ljudje ne morejo dati!«

V tem hipu se je Petrček prebudil, kajti tolst čmrli mu je sedel na nos in veselo zabrenčal...

Petrček je planil pokoncu, se ozrl okoli sebe — in glej! Tik pri njegovih nogah je rastla ona lepa, modra roža! Njegova čudodelna modra roža! Petrček jo je utrgal, jo vzel s seboj domov in položil v mašno knjižico, da bi ga vedno spominjala onih čudovitih sanj...

In je bil Petrček posej srečen in zadovoljen fantič, ki ga radost in židana volja nista nikoli več zapustila. Kjerkoli je srečal kakšnega samotnega, zamišljenega človeka, ga

je osrečil s svojim srebrnim, veselim smehom in mu svetloval, naj se ravna po modrih naukih one zlatolase deklice, ki se je bila njemu prikazala v sanjah. — — —

Male čarovnije

Neuboglivi novec.

Položite dinar na dlan in ga poskusite s krtačo spraviti z dlani!

Položite dinar na dlan in recite prijatelju ali zancu, naj ga poskusi s krtačo spraviti z dlani. Krtači, ki drugače najde vsak najmanjši prašek na obleki in ga spravi z nje, se na noben način ne bo posrečilo spraviti dinar z dlani. Zakaj? Odgovor je lahek in enostaven: Zato, ker je človeška dlan na sredi neololko poglobljena in zaradi tega žima od krtače novca ne doseže.

Čudovito jajce.

Jajce, ki stoji na robu steklenice in celo na držaju noža.

Slavni Kolumb, ki je odkril Ameriko, je na sila enostaven način rešil ono, nad čemer so si drugi zaman belili glavo: postaviti jajce na glavo. On je jajce kratkoma postavil tako močno na mizo, da se je tenka lupina na koncu ubila — in jajce je stalo na glavi. Mi pa znamo to izvršiti na še bolj zvit način. — Sveže jajce prebodite na obeh koncih s srednje debelo iglo. Potem izpihajite njegovo vsebino na krožnik. Jajce se mora potem popolnoma posušiti. Ko je to izvršeno, vzemite jajce v roko tako, da boste eno od obeh luknjic porili s prstom, skozi drugo luknjico pa nasujete v jajce droben, suh pesek. Obe luknjici nato zamašite z voskom. Če postavimo takšno jajce na glavo, stoji samo na mizi, ne da bi ga držali, ker ga tišči pesek k tlom.

Odmev v dežniku.

Telefon brez žice! Samo dva mokra dežnika potrebujemo za to!

Dva odprta, mokra dežnika postavimo v sobi na tla tako, da sta drug od drugega oddaljena 7 metrov. Če polčimo uho na rob enega dežnika, razločno slišimo vsako besedo, ki jo kdo šepče v odprtino drugega dežnika. Tako točno se ujamejo zvočni valovi v odprtino prvega dežnika.

Igrica

Lisica lovi gosko.

Eden od otrok naj bo lisica, drugi goska. Ostali otroci se postavijo v krog, tako da sie približno pol metra oddaljeni drug od drugega. Za roke se ne smete držati!

Goska stoji sredi kroga, lisica pa skuša od zunaj priti v krog. Takoj, ko zapazite, da hoče lisica na kakšnem mestu v krog, se stisnite skupaj. Lisica mora nato znova teči okoli kroga, ki ga smete zapreti vedno šele tedaj, kadar hoče lisica smukniti vanj. Kadar pa se lisici posreči vdreti v krog, naj se goska potrudil, da ji uteče iz njega. Paziti morate, da goski hitro napravite prostor za beg iz kroga. Če goska lisici srečno uide, stopite spet tesn skupaj, da tako ujamate lisico v past. Če se pa lisici posreči gosko ujeti, sme biti še nadalje lisica, za gosko pa določite drugega, narkar se igra od kraja prične.

Pravljica in resnica

Gotovo ste že vsi kaj slišali in čitali o potopljenih mestih in zakladih. Na primer o skrivnostnem mestu Vineta na dnu morja, katerega zvonovi se baje še danes slišijo iz globine.

Pravljica pripoveduje, da se po takšnih potopljenih mestih sprehajajo ribe po ulicah, izza oglov pa prežijo strašotne morske pošasti na merske deklice, da bi jih požrli...

Zdaj je pravljica postala resnica. Nedavno so namreč odkrili takšno potopljeno mesto na dnu morja — z dolgimi ulicami, hišami, rastlinami na oknih in ribami, ki se sprehajajo križem krašem po ulicah. Tudi povodne de-

klice so tam: stojijo na uličnih križiščih in se igrajo z vodnimi lilijami. Toda te povodne deklice niso prosojne kakor one v pravljicah, marveč so iz marmora. Še danes krasijo mesto, katerega poslopja in ulice je nekoč poljubljalo solnce s svojimi žarki...

Kako in kdaj se je to staro, lepo grško mesto pogreznilo v globino Črnega morja, ne more danes nihče z gotovostjo povedati.

To mesto na dnu morja bodo v kratkem potapljači filmali in gotovo bomo ta čudoviti film videli nekoč tudi pri nas.

Pravljica

Neki oče je imel dva sina.

Dejal jima je: »Ko umrem, si razdelita na polovico vse, kar bom zapustil.«

Ko je oče umrl, sta se sina začela pripravljati, kako bi razdelila dedščino.

Šla sta k sosedu, da bi on razsodil kako in kaj.

Sosed ju je vprašal: »Kako vama je oče ukazal deliti?«

Odgovorila sta: »Tako, da dobiva vsak polovico.«

Sosed je dejal: »Raztrgajta torej čez pol vse obleke, razbijta na polovico vso posodo in razrežite na dvoje vso živino.«

Brata sta poslušala soseda — in jima ni nič ostalo.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev zloženke.

L—oka	d—ih
e—nkrat	o—rel
p—otok	m—inute
a—li	o—tok
n—aš	v—olk
a—rnika	i—n
š—uma	n—os
a—js	a—stre

Pravilnih rešitev je bilo toplot 231. Za nagrado izžrebana je bila Valerija Malovrh, Glince, cesta VIII, 1, Ljubljana. Dobi knjigo »Najdenček Jokec«.

Izpolnjevalka.

Ringaraja rajamo,
smeh srebrn — — — —
mila jera zvrhan koš
ga dobi za počen —.

Ringaraja rajamo,
praznik zlat — — — —;
z nami je sam ljubi Bog.
Vsi na svatbo k ptičkom v —!

Bomo skupaj — — — —,
bomo skupaj peli,
zlate sanje — — — —,
zlate dneve — — — —.

Na mestih, kjer ležijo zdaj črtice, postavite zraven spadajoče besede. Vsaka črtica pomeni en zlog.

Zlogovnica.

Lo — ra — an — pa — dov — ton — ta —
lji — ja — li — pal — bla — ca — si — ček —
na — ca.

Iz teh 17 zlogov sestavite 6 besedi, ki pomenijo:

1. Moško ime.
2. Mesto v Sloveniji.
3. Drevo.
4. Delavsko orodje.
5. Pravljeno bitje.
6. Žival.

Za pravilno rešitev izpolnjevalke in zlogovnice je razpisana lepa nagrada. Nagradenec bo izžreban.

Rešitve pošljite najkasneje do četrтка 17. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

Belček in Tička

Jagnje belo, jagnje malo,
pridi! Z mano boš igralo
v zlatem solncu se vrh grička.
Ti si Belček, jaz sem Tička...

Kadar žejno boš postalo
in dovolj se naskakljalo —
skupaj bova mlekece pila,
ki ga mamica nalila
v tole stekleničko
je za svojo Tičko...

STRIČKOV KOTIČEK

Moj zimski dogodek.

Za božič sem dobila v dar sanke. Darovala mi jih je gospodična Milica. Bila sem jih zelo vesela. Vsak dan sem se hodila sankat, dokler se nisem ponesrečila in se potem potolkla po licu in nosu. Takšne nesreče so se mi že večkrat pripetile, vendar ni bilo nikoli tako hudo ko topot.

Onega dne je bil hud mraz in sneg je zmrznil. Po parkratni vožnji se mi je postavil na pot Kukčev France. Hotela sem se mu umakniti, pri tem sem se pa prevrnila s Cirilo in Metodo, ki sta se sankali z menoj. Takrat sem mislila, da ne bo nič hudega. Druga dne sem pa začela otekati in morala sem celo k zdravniku. Zdravnik mi je prepovedal hoditi ven in tudi v šolo nisem smela. To je bilo zame najhujše. Hvala Bogu, zdaj sem že zdrava. Sankati se pa letošnjo zimo ne smem več, ker mi je očka

prepovedal. Sanke so romale v podstrežje... Tudi kazen je včasih dobra reč!

Spisala Darinka Humar, učenka V. razreda v Starem trgu pri Rakeku.

271. Ljubi striček! — Pred tremi tedni sem Ti pisala obširno pismo, pa na svojo veliko žalost še danes nimam odgovora od Tebe. Le čemu sem se Ti zamerila? Sama zaman iščem vzroka, zato Te prosim, ljubi striček, da mi odpiše čimprej, ker menda vendar nečeš, da bi se v nedeljo spet jokala.

Medtem je mamica kupila Tvojo tretjo knjigo, v kateri se mi povest o Terezinki nad vse dopade. Tudi precej pesmic že znam na pamet. Druge se bom naučila takrat, ko bom čitala Tvoj odgovor v kotičku.

Dolje Te pa prav lepo pozdravlja Tvoja Dragica Šumer, učenka III. razreda v Šoštanju.

Draga Dragica! — Nak, tega pa res nečem, da bi se v nedeljo spet jokala, kajti so solze tista reč na svetu, ki mene najbolj gane... Me ganejo celo krokodilove solze do dna srca, pa me Tvoje ne bi ganile, ko si vendar moja dobra, stara znanka! Sicer se prav nič ne spominjam, da bi pred desetimi leti kdaj s Tabo kramljali (kakor mi pišeš v prvem pismu), ko sem bil v Šoštanju. Tvoje mame, se spominjam, Tvoje mame, toda Tebe pa res prav nič... In nazadnje: kako pa naj se Te spominjam, le kako. Te vprašam, ko si Ti zdaj stara šele 8 let, jaz pa sem s Tabo kramljala, kakor praviš v prvem pismu, pred desetimi leti? Nak, to mi na noben način ne gre v glavo. Je to prehuho zamotana reč...

Torej tudi mojo tretjo knjigo »Ptiček z dvema kljunčkom« že imaš? Saprabolst sem tega vesel! Se koj vidi, da si pridna punčka, ko Ti mamica vsako željo ustreže. Boga zahvali, da imaš tako dobro in radodarno mamo, kajti je na svetu vse polno deklic, ki jim mati niti suhega kruha ne more dati...

Odgovoril sem Ti, zdaj pa le glej, da se naučiš še ostale pesmice na pamet, kakor mi obljubuješ. Saj veš: obljuba dela dolg!

Lepo pozdravlja Tebe in tudi gospo mamo — Kotičkov striček.

272. Ljubi Kotičkov striček!

Naredila sem Ti hišico,

ker rada Te imam.

Kadar vanjo se preseliš —

k Tebi hitro priskakljam!

Če imaš tudi Ti mene tako rad, kot imam jaz Tebe, me deni v svoj kotiček.

Lepo Te pozdravlja Nadica Dolenc, učenka I. razr. uršulinske šole v Ljubljani.

Draga Nadica! — Za prelepo hišico, ki si mi jo narisala na papir, se Ti najpriščneje zahvaljujem. Zdaj se lahko na moč ponosno potrkam na prsi in se pobaham pred vsem vesoljnim svetom, da sem hišni posestnik! Kako že pravi narodna pesem? —

Hiša, hišica res ni velika,

pa sem fantič kot se šika...

Stanovanja res ne bom mogel nobenega v tej hišici oddati, kajti se bom moral še sam kakor jež stisniti skupaj, če bom hotel biti ves pod streho — pa to nič ne de! Mi vsaj nihče ne bo mogel očitati, da nesramno odiram svoje najemnike, kakor jih odirajo drugi hišni posestniki. Za kakšnega pajka ali za kakšno muho se bo pa poleg mene morda le našel kakšen prostorec v hiši, da mi ne bo dolgčas samemu. Muha mi bo s svojim brežnjanjem nadomestovala radio ali gramofon, stric pajek pa mi bo nadomestoval psa — čuvaja in še eno korist bom imel od njega: ne bo mi treba za to hišico kupiti novih preprog in zavese, kajti vse to mi bo mojster pajek zastoj napredel in naredil...

Kdaj se bom v to hišico preselil, še ne vem. Vsekakor bom gledal, da se bom prej, preden se Požgančev oče vrnejo z lune. Kajti bi se mi sicer utegnilo zgoditi, da mi Požgančev oče — grabežljivi kakor so — hišico ukradejo in se potem sami naselijo v njej. In kaj bi se potem zgodilo, si lahko misliš: počila bi hišica, počila, kajti Požgančev oče so debeli kakor sod...

Pozdravljen! — Kotičkov striček.

273. Dragi Kotičkov striček! — Veš, kaj, striček, pridi se k nam kepat, dokler je še sneg. Ne bodi vendar tako zmrznjen! Prav nikamor ne greš, čeprav Te je že toliko otrok povabilo. Ali ne veš, da človeku dobro de, če se malo izprehodi?

Požgančev oče pa nikar več ne čakaj! Saj jih ne bo več z lune nazaj. In bi bili tudi neumni, če bi se vrnili, ko se v luni vsak večer lahko vozijo zastoj. Kar oglej si enkrat luno in videl boš, kako lepo in mirno vesla po nebu. Od sile prijetno in imenitno mora biti, voziti se na njej!

Te pozdravlja Francka Zajc, učenka (?) razr. v Grobljem.

Draga Francka! — Samo takšnega vabila je še manjkalo, res! Kepat naj se pridem — jaz, sivolasi in častljivi starček, ki tičim z eno nogo že v grobu in ki sem vesel, da lahko pri gorki peči sedim in zabavljam čez ljuto zimo na debelo in grdo. Nak, iz te moke pa ne bo kruha, draga moja! O ja, če bi me bila povabila na kepanje pred štiridesetimi leti — takrat sem ti bil tišč! Kepati sem se znal tako fino in imenitno, da so me občudovali vsi razen onih, katerim sem nekajkrat šipe na oknih pobil... Pa še ti so me zato bogato nagradili — kakšne sorte je bila ta nagrada, o tem naj pa zgodovina molči...

Kar se pa Požgančev oče tiče, imaš prav. Ne bom jih več čakal in jih ne bom. Če se jim tako imenitno zdi na luni veslati po neskončnem nebu, naj kar gori ostanejo. Sem se že tako navadil brez njih živeti, da jih prav nič več ne pogrešam, posebno takrat ne, kadar me kdo s kakšno tolsto klobaso osreči...

Sprejmi lep pozdravek od Kotičkovega strička.

274. Dragi Kotičkov striček! — Zelo mi je bilo zadnje hudo, ko sem čitala, da si dobil klobaso v dar, da jo boš pa moral deliti s Požgančevim očtom, kadar se vrne z lune. Hvala Bogu, da jih še ni; si medtem vsaj lahko klobaso pohrustal sam. Jaz bi Ti tudi kakšno klobaso poslala, pa ja sama tako rada jem...

Povabim Te k nam v Maribor. Ti bom dala vstopnico za gledališče, kjer bomo spet igrali Rdečo kapico. Smejal se boš tako, da se Ti bo ves trebušek tresel...

Te pozdravlja Marica Kranjc, učenka III. razr. v Mariboru.

Draga Marica! — Vidiš, to je lepo od Tebe, da si tako odkritosrčno! Poslala bi mi klobaso, praviš, pa jo sama tako rada ješ... Verjamem! Kdo pa klobasa nima rad? Še berač jih ima rad, naš podkupiti od vsakega potepuha in še mene bi zatajil za klobaso, kajne! Kakor torej vidiš, ima klobasa dve strani: dobro in slabo. Radi tega jaz klobasam nič kaj ne zaupam, čeprav so dobre... Toda za danes naj bo tega klobasanja o klobasah dovolj! Pa še drugič kaj.

Dobro se imej in še kaj mi piši! — Kotičkov striček.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Ch. Vining:

Prihodnost neraziskane Severne Kanade

Premier Kanado, ki jo poznaš. Vzhodno sega do Halifaxa, severa, in zahodno do Viktorije. Kako daleč pa severno? Kako daleč sega tvoja severna Kanada?

Ce živiš v Ontario, je Cobalt (srebrni rudnik) precej visoko na severu. Cochran je skoraj na meji, in Moose Factory je na severnem polu. Vsaka točka 90 milj više od veletoka Sv. Lovrenca je rob civilizacije. Celu v širokih odprtih prerijskih je konec Kanade tam nekje okoli Peace river (Reka miru) ali The Pas.

Port Nelson, Churchill in Hudson Bay so nam megleni, fantastični pojmi. Coronation gulf, Coppermine, Dubawnt se nam zde sredi Mongolije.

To je Kanada, približno dvajsetina one rožnate lise, ki zre nate z zemljevida. Vse ostalo je nič, praznota, neizmernost, tiho, tajinstveno. Ona praznota se imenuje Kanada, a tam ne žive Kanadci. Je tuja dežela, obljubljena od tujcev. Več vemo o Borneju.

Raziskovalec, J. B. Tyrell nam je razkazal več Kanade. Mr. Tyrell je rudniški inženir, prijeten mož, skromen, miren, zelo premišljen. Je velik, krepek, zagorelega lica in nikakor ne kaže svojih 70 let. Bolj je sličen univerzitetnemu profesorju kakor pustolovcu.

Kdo je začel

Mr. Tyrell je pred mnogimi leti obiskoval univerzo. Hotel je postati odvetnik. Komaj je končal svoje študije, je zbolel na pljučih. Zdravnik mu je nasvetoval življenje na prostem. Odvetniški poklic je torej moral zavreči, in mladi mož, ki se je nedvomno čutil mučenika, se je posvetil geološkemu merjenju. To je bilo pred nekako pol stoletjem.

Prihodnih 17 let je raziskoval Severno Kanado. Bil je zunaj v Alberti, preden je tam tekla železnica in ko je bil Edmonton še majhna naselbina s kožuhovinsko trgovino. Mesta Calgary sploh še ni bilo. V Crow's Nest Pass (Vranje gnezdo) je našel premoč. Izvršil je prve kanadske zemljevide večjega obsega. Vsako leto je odkril neznane reke, jezera in vodopade in jih začrtal. Lahko greh kanadskemu zemljevidu, položi nanj svoj prst in reče:

»To je moja reka iz l. 1883.«
Ali: »To jezero. Zdi se mi, da sem je odkril 1886.«

Reka, ki jo je odkril med drugimi, je Dubawnt. Morda nisi nikdar slišal o nji, a je mogočena reka. Da jo je dosegel, potoval ob njeni strugi, jo zasledoval do konca in jo zarisal v zemljevidu, sta Mr. Tyrell in njegov brat potovala v čolnu in peš 3200 milj skozi neverjetne težave in nevarnosti.

Ko je začel zasledovati strugo, je mislil, da ga bo Dubawnt peljala gori do Severnega ledenega morja in je bil pripravljen, iti tako daleč, če bi bilo treba. Vsekakor ga je privlečla v Hudsonov zaliv skozi Chesterfield inlet (zaliv). O Churchill si mislilo, da je tam konec vsega. Mr. Tyrellu pa se je zdelo, da je prišel zopet doli na jug v mesto polno udobnosti. Ko sta prišla z bratom v Churchill, sta bila pravzaprav doma. Mr. Tyrell je pripomnil: »Od tam sva mogla iti peš v Winnipeg. Od Churchilla do Winnipega je 800 milj hoda.«

Prihodnih 7 let je Mr. Tyrell prebil v Klondike in dal Kanadi drugo zgodovinsko poglavje. Pustil je geološko merjenje (kakšno akademsko ime za življenje, polno napetih pustolovstev) in šel v Klondike. Klondike je zlatova bogata reka v ozemlju Yukon, Alaske. Naval na to ozemlje se je počel, ko je neki Indijanec zajel vedro vode, da si skuha večerjo. Našel je zlato v reki. Družba prospektorjev (iskalcev zlata) ga je namreč pustila v baraki, da bi jo oskrboval in odšla dalje doli po reki. Pozneje so odkrili, da so veslali čez bogate zaloge zlata, in da so s svojimi čolni pristali na pesčeni obali, v kateri se je nahajalo zlato.

Mr. Tyrell je poznal Dick Low-a. Ta je bil delavec pri geoloških merjenjih, ki jih je

poslal government k zlatonosnemu potoku Bonanza v ozemlju reke Klondike. Od potoka si je vzel 98 čevljev. Njegov del je postal sloveč, ker je bil najbogatejši v vsem klondickem ozemlju. Iz ostrega peska potokove struge je nabral nekako tri četrtilijona dolarjev. Z lopatami.

Mr. Tyrell se spominja, ko je obiskal Dick Low-a. Vzel je lopato peska in ga izpral v ponvi. Zlato, ki se je usedlo na dnu, je bilo vredno 200 dolarjev.

»Hm,« je rekel Low, »to je precej revno. Poizkusi tu. Tu je boljše, mislim.«

Mr. Tyrell je vzel lopato, polno peska tam, kjer mu je Low pokazal. Sprali so ga in stekali zlato. Ta lopata je imela 600 \$ vrednosti. To je Lowu bolj ugajalo. Potem je kupil pesek en dan in pol, preden ga je izpral. Dobil je zlata za 80.000 \$.

»Kako se je končalo vse to?«

»Zadnjikrat, ko sem bil videl Dick Low-a,« je pripovedoval Mr. Tyrell, si je izposodil od mene en dolar. Bil je suh. Rekel mi je, da gre iskat drugo zlatonosno reko. A nikdar več ni šel. Nekaj let po tem je umrl.«

Iz Klondike je Mr. Tyrell prišel l. 1905. Tedaj se je utaboril kot rudniški inženir v Toronto, Ontario. Tam je ostal s kratkim presledkom l. 1912., ko je potoval 1500 milj skozi Patricijo, da razišče reko Nelson. Tu je večinoma preizkušal rudniške možnosti, da bi mogel podati izvid glede nakupa ali razvoja zlatih rudnikov. S tem raziskovanjem si je pridobil visoko čast in odlikovanje kakor tudi materijalno vrednost v zlatem rudniku Kirkland Lake Ont. Sedaj je njegov ravnatelj.

Videl je neraziskano Kanado

Odkar je Mr. Tyrell potoval ob reki Dubawnt, je 34 let. Pred njim ni videlo oko belega človeka onih krajev. In vendar žive tam ljudje in živali. Cvetice in ptički, trava in mrčes so tam vsako poletje, ki je toplo in plodonosno.

Mr. Tyrell pozna Kanado, o kateri ni česar ne vemo. Začne se tam, kjer se za nas neha in sega gori do Severnega ledenega morja. Razteza se od Labradorja do Yukona (Alaske). Cepi jo morski zaliv in je širja kakor Sredozemsko morje; tako velika, da lahko požre Baltičko in Črno morje in vrhutega prav lahko še sloveče Jadransko morje. Je dvajsetkrat tako velika kakor naša (južna) Kanada. Ni golo ozemlje, ampak bogato. Ni zmrznjena, ima poletje. Ni pustinja, je dežela, in nekega dne bo njeno bogastvo pomagalo preživljati svet.

S svojimi idejami o severu bomo doživeli še presenečenje. Ko smo mladi, mislimo, da dalje go gremo proti severu, mrzleje je; da je v arktičnem pasu sneg 10 metrov visok in je morda kakšnih 100° pod ničlo (Fahrenheit), in da je vseskozi zmrznjeno vse leto. Ko postanemo starejši, se naši pojmi o vsem tem prav malo spremenijo. Ob besedi »arktik« (sever), nas sprejeta kurja polt in smo uverjeni, da je vsak del Kanade okoli arktika toliko koristen kolikor ledenik.

Zakaj smo stisnjeni v ta čevlji med tri jezera in reko Ottavo? Zakaj Toronto ni gori ob James bay-u? (Jakobov zaliv, južni del Hudsonovega zaliva)?

Odgovorili bodo morda, da zaradi podnebja. Tam gori je mraz: Tako južno so se naselili, kakor dopušča dežela.

Ce bi se bil veletok Sv. Lovrenca obrnil severozahodno namesto jugovzhodno, bi bil Toronto ob James bayu. Toronto tam gori bi bil drugačen. Pozimi bi bil bolj zdrav. Hodili bi z izbočenimi prsi namesto z grbastimi hrbti. Kje naj Toronto leži, ni odločevalo podnebje, ampak potovalne proge. V teku časa bodo potovalne proge premagale naše arktične strahove, potem bomo gledali na sever, ne da bi nas mrzilo.

Zdaj se zemljevid zdi tuj

Ta kanadski zemljevid se nam zdi tuj, ker nismo vajeni misliti proti severu. Kadar Kanadec misli na to, kam bo potoval, vedno misli na jug, vzhod ali zahod, nikdar ne na sever. Vse to se bo spremenilo. Ne samo Kanadci, ampak tudi druga ljudstva se bodo naučila misliti, da je zemlja okrogla, od juga proti severu, kakor od vzhoda proti zahodu. Potovali bomo čez vrh zemlje prav tako kakor okrog njenih strani. Potovali bomo po zraku, in vsa ta prazna severna Kanada bo glavna svetovna cesta.

Severno Ledeno morje na tem zemljevidu se ti zdi tuje, ker nisi nikdar gledal nanje, da bi obe obali hkratu videl. Vedno si gledal nanje v ločenih polovicah. Kadar pa je zloženo kakor tu, se vidi kakor Sredozemsko morje. Slično je Sredozemskemu morju, ker leži med dvema celinama. Pravzaprav spaja tri kontinente: Severno Ameriko, Evropo in Azijo. V dobi zračnega potovanja, ki se bliža, bo severni ocean zavzel isto mesto, ki ga je Sredozemsko morje zavzemalo pred 500 leti glede morskega potovanja. Severno Ledeno morje bo kratka pot med vzhodom in zahodom. To je dolgo iskani prehod v Cathay. Iz Londona v Tokio, iz Evrope v Orient bomo preleteli arktik v velikih letelcih ladjah. Severno Ledeno morje bo opremljeno z varnostnimi postajami in z zalogi živih živali. To morje bo obrobjeno z arktičnimi deželami, ki ne bodo več tajinstvene, strašne in tuje, ampak navadne dežele zemlje. Cenili bomo njihovo korist. Kanada bo ena teh dežel.

Eskimi so srečni

Toda ali morejo ljudje živeti tam gori? Kako je s podnebjem?

Vprašajmo mr. Tyrella in mr. Stefansona (raziskovalec arktičnih krajev), ki sta živela tam gori.

Mr. Tyrell vam bo povedal, da glede podnebja ni težko živeti v onih krajih. »Moje večletno bivanje v Klondike mi je bilo v veliko zabavo,« pripomni, »in pokrajina Hudson bay je skoraj isto. Vsekakor je bolj prijetno kakor na otoku Queen Charlotte ali Prince Rupert, kjer se pečajo z ribolovstvom na salmone, in kjer je neprestano deževje in megla. Če poslušate mr. Stefansona ali čitate njegove spise, vam bo dokazal, da zima v eskimski Kanadi ni bolj mrzla kakor v naših krajih in južno od nas. Najnižja zaznamovana temperatura v Point Barowu (Alaska), 250 milj više od polarnega kroga je — 55 Fahrenheit. Najnižja temperatura, ki jo je doživel Mr. Stefanson na svoji severni ekspediciji l. 1913, do 1918, je bila — 46. To so nizke temperature in tam ni tako mrzlo kakor v marsikaterih drugih krajih, kjer ljudje žive in delajo in uživajo normalno življenje. V Manitobi (Kanada) so prav tako mrzli kraji. Montana (Združene drž.) je imela — 86 brez panike. V Sibiriji je najmrzlejši kraj na svetu (Verh-jansk), kjer temperatura pade do — 98, a beli Evropeci žive tam ob navadnih poklicih. Poleti se pečajo s poljedelstvom.

Stefanson pravi, da je kot deček v North Dakoti (Združ. drž.) hodil v šolo in cerkev in se igral z drugimi otroci v bolj mrzli temperaturi kakor jo je doživel na svojih arktičnih potovanjih in dodaja: »Če slučajno živim v Manitobi, Dakoti ali Montani in želim postati raziskovalec severnega pola, je vse, kar potrebujem na pravilni opremi, to, da pustim par kosov svoje obleke doma.«

Kanadci v Winnipegu se prav tako hranijo kakor oni v Torontu, a se morajo boriti z ostrejšim podnebjem kakor marsikateri Eskimi.

HOTEL BELLEVUE, Omiš pri Splitu — vabi s svojo razkošno romantiko, s svojo lepoto nadkri-ljuje švicarske lepote. Preživeti par dni v hotelu Bellevue, je pridobitev za Vaše zdravje. Morje, pesek, sonce, zrak, pitna zdravilna, hladna in topla voda v sobah, razsvetljava in ogrevanje z elektriko. Balkoni, verande, terase za odpočitek. Peščeno kopališče pred hotelom. Takse ukinjene. Za uradnike popust. — Prospekti se pošljejo na zahtevo. — Pension Din 55.— do 75.— dnevno.

Halo! 2454 Halo!

Kdor hoče biti dobro obut, naj se oglasi v trgovini usnja, Stari trg 11a, Ljubljana.

Za spomladansko sezono sem dobil na zalogo največjo izbiro barvastega usnja po najnižjih cenah, kakor tudi vse drugo usnje v trpežni in solidni izdelavi.

Med svoje odjemalce bom štel tiste, ki hočejo biti v sedanji krizi po nizki ceni dobro postreženi. Se priporoča

FR. ERJAVEC.

Bogastvo Severne Kanade

V eskimski Kanadi je poletje kakor pri nas (v Torontu) kratko, a vroče. Je pa zadosti dolgo, da cvetice rastejo v izobilju, da komarji postanejo nadležni kakor kuga, in da trava pokrije tisoč in tisoč kvadratnih milj prerijske. Po teh nepreglednih ravninah se pase severni jelen v velikanskih čredah. V okraju Dubawnt so cenili črede, ki jih je videl mr. Stefanson, kar po kvadratnih milijah in po stotisočih.

Tam gori sta dva velika vira bogastva. Prerijske so prvi, skale drugi. Stefanson gleda na prerijske, Tyrell na skale.

Prerijske pomenijo živino; živina je severni jelen. Stefanson in drugi vidijo v severni Kanadi največjo zakladnico mesa na svetu tekom prihodnjih 50 let. To vidijo tako jasno, da so organizirali Hudson Bay Reindeer Co. (Hudsonbayska sev.-jelenska družba) s centralo v Winnipegu. Južno polovico Baffin's landa (Baffinova dežela, severno od Hudson bay-a) so vzeli od kanadskega governmenta v najem za 50 let. Ta dežela ima večje površje kakor Angleška, Škotska in Wales. Severne jelene so pripeljali in še uvažajo iz Norveške. Prvih 550 glav so izkrcali l. 1921.

Zrezki severnega jelena

To je zopet tuje, ker mi tega mesa ne jemo; a druga ljudstva ga jedo že mnogo let. Meso severnega jelena je na trgu v Stockholm, Helsingforsu in Christianiji merodajno meso, ki ga prodajajo dražje kakor goveje ali kostrunovo. Od tam prihaja v Ameriko. Lomen Brothers (Bratje Lomen) v Alaske imajo tako podjetje, vredno en milijon dolarjev. Cenijo, da se bo v prihodnjih 12 letih iz Alaske izvozilo nad en milijon jelenov na leto, v vrednosti približno 60.000.000 \$. Stefanson ceni, da bo Kanada letno producirala 13 milijonov zaklanih jelenov; to bo več kakor dosedanja produkcija vseh vrst domačega mesa. Misli, da tega števila ne bodo dosegli v 50 letih, a dosegli ga bodo. Dotlej blago Hudson Bay Reindeer Co. ni naprodaj. Trgovino blaga prepoveduje družbin pooblaščenec.

V skalah severne Kanade vidi mr. Tyrell rudninsko zakladnico. Velikanski odseki Hudsonske pokrajine so predkambrijske skalne formacije, tiste, ki jih najdeš v zlatih rudnikih Porcupine in Kirland Lake, Ont. Nedvomno je mnenja, da se bodo posrečila bogata odkritja v vsej neraziskani severni Kanadi. Videl je znake zlate rude ob zahodni obali Hudsonovega zaliva. Hudsonski družbi (Hudson Bay Co.) je to povedal, a ta ima bogato kožuhovinsko trgovino in se ne zanima za zlato.

Kdaj se bo odprla ta pokrajina?

Kadar bo kdo našel zadosti bogato odkritje, ki bo zainteresiralo bogate družbe, da bodo dale denar za razvoj. Da se dežela odpre, ne bo povzročalo velikih težav. Spominjam se, da sem govoril z možmi iz Združ. držav, ki se zelo zanimajo za baker. Hoteli so vedeti, če je v Coppermine river country dejanski baker. Rekel sem jim, da je, a da ne morem reči, koliko ga je. Zanimali so se, koliko bi stala železnica v ono pokrajino. Odvrnil sem: »Nekako 100 milijonov dolarjev.« Oni so rekli, da je »alright«. Ko bi bili sigurni, da je baker tam, bi železnico zgradili. Isto je s pokrajino Dubawnt ali s kakšnim drugim delom severa. Če bi se našel kapital, bi ljudje kmalu šli za njim.

Železnica je bitno potrebna za potovanje; trgi, mesta in splošna naseljeva. Ne mislim pa, da bo naš sever kdaj gosto naseljena dežela. Ne more namreč pridelovati lastnega žita. Bo približno kakor Severni Ontario, in njegova velika mesta bodo približno kakor Timmins (z mnogimi zlatimi rudniki). Timmins je danes imenitno mesto.

Bodo li mesta nakupljena okoli Hudsonovega zaliva?

Ne, tega ni treba. Mesta bodo tam, kjer se bo dalo zaslužiti. Morda bodo sredi velikanskih ravnin. Ni izključeno.

Ce bo Severno Ledeno morje novo Sredozemsko morje za zračne ladje, če bodo sem-nji za severne jelene v Churchill in Port Nelsonu, se bomo smejali strahovom Golega ozemlja. Moose Factory (Losova tovarna. Los, jelen z lopatastimi rogovjem) s kožuhovinsko trgovino se nam več ne bo zdelo tako mrzla, in kanadski zemljevid bo pripovedoval drugo storijo.

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozčkov, tričiklji, razna novejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 191

Kitničarke — modistinje pozor!

1365

Specialna trgovina za vse vrste modernih modistovskih potrebščin je

David Wiesel, Zagreb, Jelačičev trg 28

Naročajte „SLOVENCA“!

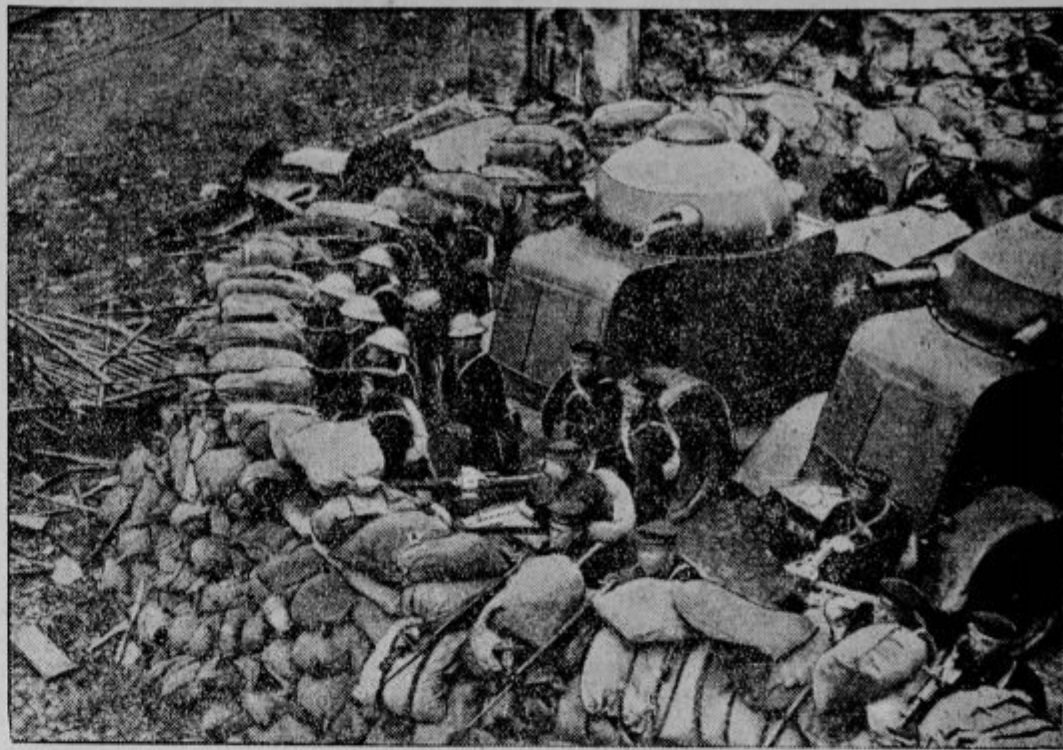
Lenin v podobah

»Pravilni junak »Bahadur Lanan« je bil Čingis khanov potomec. Dolgo je potoval po svetu kot derviš, buddhistovski menih. Iskal je izgubljene »rdeče zakone« velikega osvajačevalca, svojega pradede. Našel jih je v Samarkandu, v Tamerlanovem grobu. Zvedel je iz dragocene listine, kako bo lahko osvojil Moskvo, nekdanjo deželo mogočnih khanov. Car, ki je vladal na Ruskem, je bil pristaš krivoverškega »belega zakona«. Ko je prišel Lenin oznanjati rdečo nauko, ga je zaprl. A Lenin je iz okna v ječi skočil na drevo, iz puške ustrelil carja, pobil vse pristaše belega zakona ter sam postal car. Obnovil je na Ruskem »jasake«, Čingis khanovo postavilo, ki določa, da morajo zmagovalci opleniti premaganca in razdeliti vse njih imetje. Oženil je carjevo hčer, ki je omejevala njegovo srce. Ko se razdelili in zapravili rdeči zmagovalci vse zaklade, je vpeljal Lenin khan, obvezno delo. Vsa mora oddajati zaslužek v khansko blaginjo in od tod zopet dobiva za življenje potreben znesek. Rdeči junaki dobivajo seveda največ, ker so najpogumnejši. Lenin je mirno umrl na višku slave in obžaloval samo, da mu ni sojena smrt v bitki. A sovražniki so se ga preveč bali in še zdaj se ne upajo napasti njegovo državo.

Tako si predstavljajo Lenina Kumiki, dvamilijonski narod v kaspijskih stepah. To so vse posledice 12 letne boljševiške propagande na Kavkazu. Esad Bej, kavkaški rojak, avtor znane knjige o Stalinu, je zbral dosti sličnega zabavnega gradiva o težkočah sovjetskih agitatorjev. Goreki, srednjeveškega svetovnega nazora vajeni narodit, ki se smatrajo za edine potomce »desetih vernih Izraelovih kolen«, so se uprli proti novi latinski abecedi, s katero so hoteli boljševiki izpodrinuti na muslimanstvo vezano arabsko pisavo. Prevod temeljnih komunističnih resnic o »politični kot zadnjem izrazu ekonomije« ali »elektrifikaciji in socializmu kot bistvu komunizma«, je naletel na nedolžne zapreke, ker niso imeli izrazov za označbo nepoznatih pojmov.

Lenin je neločljiv od komunizma in zato tvori slejkoprej menda najbolj razburljivo poglavje v upodabljalni umetnosti. Sovjetski slikarji in kiparji mu seveda izkazujejo pobožno spoštovanje, a v Evropi ga zasleduje sovraštvo. Pariški slikar Jean Galleani, anarhist po prepričanju, je razstavil v začetku t. m. v »Salonu Neodvilenih« sliko, na ka-

teri govori Lenin vsem svetovnim narodom. Nepoznani obiskovalec je z nožem obglavil Lenina in izrezal avtorjev podpis. Sliko so morali odstraniti iz razstave. Tudi Francois Porchetova igra »Car Lenin«, ki jo z velikim uspehom predvaja gledališče »Ateliers« na Montmartru, je ponovno povzročila hrupne izgrede. Komunisti med gledalci ploskajo pri prvem in drugem dejanju, v teku katerih se spremeni Lenin iz skromnega emigranta v neomejenega diktatorja. A tretje dejanje z zadnjo sliko pohabljenega Lenina, ki se po mrtvoudu na novo uči abecede, da bi se lahko podpisoval, vedno nepopisno razdraži komuniste. Ostalo občinstvo protestira z burnim ploskanjem... Porchetov »Car Lenin«, zgodovina komunističnega absolutizma, je jako zanimiva igra, da si je ne moremo šteti med prave drame. Prav za prav nima nobenega dejanja. Poslušamo samo niz govorov, a slednji se strinjajo z zgodovinsko resnico in naredijo globok vtis. Prvo dejanje kaže Lenina v njegovem pariškem stanovanju, kjer sanja o prevratu. Spredaj sedijo na stopnicah »razredni zastopniki«: grofica v plesni obleki, general, ki se ustrelil po razsulu carske vojske, delavec itd. To je nekak odmev antičnega »zborac« s to razliko, da naglašava vsak zastopnik samo lastno ozko stališče. Lenin, ki takoj opazi in izrabi vse njih medsebojne spore, polagoma stopa v ospredje. Črni zastor pomete vse člane zbora. Pred Leninom ostane samo kmet. »Zemlja, ki jo obdeluješ, bo zdaj tvoja last. Gosposke ni več! Kmet se prekrizja, poklekne pred Leninom in vpije: »Živel novi oče car!« A teror kmalu razprši prvotno navdušenje. Lenin odredi ustrelitev delavskih zastopnikov, ki pridejo v Kremelj zahtevati kruha in politične prostosti. Sence umorjenih in žrtve gladi oblegajo Lenina. Smrt, ki jih vodi, spušča košeno roko na voziček pohabljenega rdečega carja: »Zdaj si na vrsti tudi ti, moj najboljši grobar. Pojdiva!« Porchetova zgodba fanatičnega voditelja, ki razume, a neče priznati neizvedljivosti svoje utopije, zasluži vso pozornost, ker združuje gledališko izvirno učinkovitost z vestnimi zgodovinskimi dokazi. Ruska revolucija je obrodila nešteto po navadi jako pristranskih in malo umetniških književnih odmevov. Francoski dramaturg se je srečno izognil nestrpnosti in plitvosti. Montmartroško gledališče je veliko zaslužilo s to igro.

Japonske barikade v zavzetem delu Sanghaja.

Vsakemu Francozu plinsko masko

Vojno ministrstvo je naročilo več milijonov plinskih mask. V teku prihodnjih dveh »et bodo naročili do 50 milijonov mask, tako da bo vsak Francoz razpolagal z eno plinsko masko. Maske bodo shranili v skladiščih Rdečega križa in se bodo v slučaju potrebe takoj razdelile med prebivalstvo. Razen tega si lahko že sedaj v vseh lekarnah nabavi plinsko masko, ki stane približno 100 dinarjev.

Pogled v delavnico tovarne za čokolado, kjer izdelujejo velikonočne zajčke.

Najnovejše iznajdbe

Casopisje poroča iz Amerike o konstrukciji posebnega stroja za četev bombaža, katerega vpeljava bo pomenila popoln prevrat v pridobivanju bombaža. Doslej je bilo pri žetvi potrebno izredno veliko delavcev, ki so bili večinoma črnci. Novi stroj, ki je najpomembnejša iznajdba zadnjih let, lahko izvrši v treh urah delo, za katerega bi delavec rabil 72 ur. Za plemenit črncev v pokrajinah, kjer pridobivajo bombaž, bi uporaba tega stroja pomenila pravo katastrofo.

Kathol. Korresp. poroča o nekem pariškem inženjerju, ki je med vojno oslepel in se je posvetil proučevanju iznajdb, ki naj bi poboljšale žalostno usodo oslepelih ljudi. Po dvanaestletnem eksperimentiranju se mu je posrečilo napraviti stroj, ki bo slepecem omogočil, da bodo lahko čitali tiskane knjige in rokopise. Ravnatelj največjega zavoda za slepe v Parizu je izjavil, da bo ta iznajdba popolnoma spremenila življenje slepih. Odslej bo mogel slepec čitati s tem strojem vse, kar zdravi čita z očmi. Aparat »photo electrograph« imenovan, funkcionira s pomočjo močnega svetlobnega žarka, ki reproducira v tipljivi obliki na posebnih kovinskih ploščah črke spisa, ki jih hočemo čitati.

Nova protiverska ofenziva boljševikov

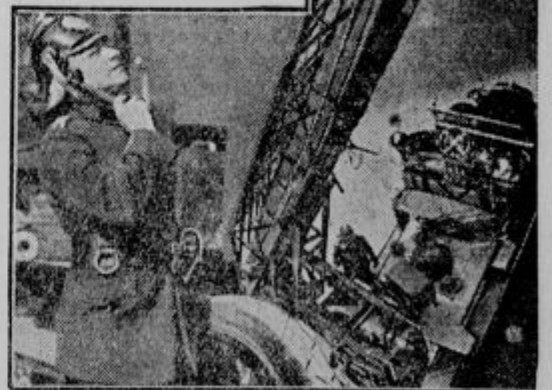
Povodom bližajočih se velikonočnih praznikov je sovjetska vlada pričela z novimi preganjanji krščanskih cerkva in vernikov. V Leningradu so celo vrsto pravoslavnih cerkev, med njimi cerkev Zveličarja na Peski, izropali in jih demolirali.

Po poročilu leningradške »Krasnaja Gazetec« od 16. februarja je okrajni komisar dal enostavno zapretil smoljinsko katedralo v Leningradu. V cerkvi so instalirali tiskarno in razne delavnice. Moskovska »Deutsche Zentral Zeitung« poroča na drugem mestu: »Vprašanje izročitve kazanske katedrale v Leningradu Akademiji znanosti je bilo koncem januarja končno rešeno. V tej cerkvi bo postavljen in urejen protiverski muzej. Protiverski odsek leningradškega oddelka komunistične akademije bo izdelal načrt. Razstavljene predmete bodo stavili na razpolago in jih plačali Akademiji znanosti ljudski komisarjat za prosveto in komunistično propagando. Novi protiverski muzej bo odprt na dan petnajste obletnice okto-brske revolucije. Z izropanjem cerkva so že pričeli. Dalje poroča »Krasnaja Gazetec« da bo novoustanovljen klub komunističnih delavcev »Prapor delac« dobil svoje prostore v že zaprti cerkvi sv. Križa (v ulici Posadskaia).

Dalje poroča isti list o groznem zločinu: 12. januarja so v Leningradu v poljski katoliški cerkvi (Kirilovskaja 19) našli mrtvega cerkovnika Albinovskega. Bil je umorjen in je imel na telesu 38 smrtnih ran. Morilci so obenem izropali cerkev.

»To poročajo boljševiški listi,« pristavlja nemški list. »Kakor nam poročajo naši dopisniki iz Rusije je boljševiška vlada v zadnjem času odredila, da se morajo takoj zapreti številne cerkve tudi v provinci. Na tisoče duhovnikov so izgnali, da bi na ta način onemogočili praznovanje Velike noči.«

V vseh večjih mestih so gasilske čete opremljene z najmodernejšimi pripomočki. Tako imajo lestve, ki so visoke do 10 metrov. Gasilci, ki delajo v taki višini, imajo seboj posebne telefonske aparate, da se lahko sporazumejo s svojim poveljnikom, ki vodi reševalna dela.

600 prošenj za rablja

Na Češkem so pred meseci suspendirali rablja Broumarskega, ker je med babjevernimi prebivalstvom upeljal trgovino na veliko z raznimi predmeti. Njegovo mesto še vedno ni zasedeno. Medtem sta bila obsojena na smrt že dva zločinci. Smrtne obsodbe pa ne morejo izvršiti, ker ni rablja. Zanimivo je, da se za ta žalosten poklic poteguje 600 prosilcev.

Mednarodna razstava upodabljače umetnosti

Francoski senat je sprejel zakon, da se v Parizu l. 1937. priredi svetovna razstava upodabljače umetnosti in duhovnega sodelovanja narodov.

Jezik in značaj

»Thimes« poročajo iz Pariza, da je neki francoski učenjak objavil razpravo, kako se po človeškem jeziku lahko določi značaj človeka. Po njegovi teoriji predstavlja: dolg jezik — iskrenost; širok jezik — ekspanzivnost; ozek jezik — koncentracija; dolg in širok — klepetavost; kratak in ozek — lažljivost. Učenjak trdi, da je do teh pravil prišel na podlagi dolgotrajnega proučevanja človeških jezikov in značajev.

Ataman Semjonov, ki je s podporo Japoncev zbral v Mandžuriji veliko armado protovoljcev iz vrst ruskih emigrantov. Kakor smo že nedavno poročali, namerava Semjonov vpad v sovjetsko Sibirijo in ustanoviti novo državo.

Zgodovina potrjuje svetopisemske zgodbe

Desetletja so liberalni kritiki skušali zmanjševati vrednost Sv. pisma, češ, da so poročila stare in nove zaveze same bajke in legende. Ti kritiki pa so morali obmolkniti, ko so celo katoliški cerkvi sovražni učenjaki objavili poročila o izkopninah v Egiptu in v prednji Aziji, ki na očit in jasn način dokazujejo verodostojnost in resničnost svetopisemskih zgodb.

Prof. Leonard Woolley piše v svoji knjigi »Ur und Sinfut. Sieben Jahre Ausgrabungen in Chal-deen, der Heimat Abrahams«, da se je posrečilo dokazati zgodovinsko podlago za zgodbo o »treh mladeničih« v knjigi Danielovi. Sv. pismo poroča, da je kralj Nebukadnezar dal napraviti veliko podobo, jo postavil na javnem prostoru in zapovedal, da mora vsakdo na dano znamenje pred ta lik pasti na kolena in ga moliti. Judi, ki so do takrat v tej zemlji svojega suženjstva živeli v miru, so bili po zapovedi Nebukadnezarja postavljeni pred alternativno, ali naj obožujejo malika ali odpovedo pokorščino, kar bi imelo za posledico smrt. Woolley izjavlja v svoji knjigi, da je soglasje med to zgodbo in med dejstvi, ki jih sprčujejo izkopnine, ki jih je nabral na razvalinah mesta Ur, tako očitno, da se mora priznati svetopisemsko zgodbo za zgodovinsko resnico.

Profesor Garstang, ki je kot ravnatelj zavoda za starine Palestine vodil tri leta izkopavanja, piše v svojem delu: »Die Grundlage der biblischen Geschichte — Josua und Richter« sledeče: »V ožgled natančnosti opisa topografičnih podrobnosti v prvem delu knjige Jozue in v ožgled paralelnosti gotovih delov knjige sodnikov s sočasnimi egiptovskimi arhivi moremo prav težko verjeti, da bi ta poročila bila pisana šele v 9. ali 8. stoletju pred Kristusom to je 300 do 500 let po opisanih dogodkih.«

Svetovni islamski kongres

Prva svetovna islamska kongresa sta se vršila l. 1926 v Kairu in v Meki, na katerih je bil odklonjen predlog za ustanovitev kalifatstva. Decembra l. 1931 se je vršil tak kongres v Jeruzalemu. Sklecala sta ga voditelj indskih mohamedanov Sankat Ali, vnet panislamit in kandidat za kalifa in jeruzalemski mufti Emin ul Husein, ki se posebno zavzema za arabske interese. Kongres je bil zelo dobro obiskan in predstavlja prvi poskus ustanoviti med muslimanji enoto in skupnost v verskih in cerkvenih vprašanjih. Sklenili so, da se ustanovi v Jeruzalemu muslimanska visoka šola, kot protitež proti Židovski. Zahtevali so od angleške vlade, da naj vrne verski zajednici hedžaško železnico. Prihodnji kongres se bo vršil čez dve leti. Izvolili so izvršilni odbor 25 članov, ki bo vodil vse skupne zadeve.

Fotoamaterji! Povečave

od Vaših negativov Vam strokovno lepo in poceni napravi

Izloodd. Jugoslovanske knjigarne

Katol. univerze po svetu

»Pax Romana« prinaša kratek pregled o razvoju katoliških vseučilišč. Med nastarejše katoliške univerze spada Gregorijanska univerza, ustanovljena l. 1553. Obsega teološko, filozofsko in pravno fakulteto, na njej poučujejo jezuiti. V 16. stoletju je bil ustanovljen dominikanski Collegium Angelicum, ki je bil l. 1909 povzdignjen v papeški inštitut. Cela vrsta posebnih zavodov kakor biblični inštitut, inštitut za orijentalne študije, zavod za cerkveno glasbo, zavod za proučevanje zgodovine kristjanov itd. je bilo povzdignjenih v papeške inštitute. Tudi v Španiji ima več katoliških univerz, na katerih predavajo teologijo, filozofijo in kanonsko pravo. Na Poljskem so po vojni ustanovili popolno katoliško univerzo v Lublinu, ki ima 650 slušateljev. V Avstriji nameravajo združiti teološko in filozofsko fakulteto v Solnogradu. V Franciji je bil l. 1875. ustanovljen znameniti Katoliški inštitut, ki ima sedaj nad 2000 slušateljev. Dalje obstojajo katoliške univerze v Angersu, Lyonu in Toulousi. V Belgiji obstoja že od l. 1425. popolna katoliška univerza v mestu Löwen s 3900 slušateljev, dalje fakulteta v St. Louisu pri Namurju, inštitut Gramme v Liègeu in katoliški trgovski visoki šoli v Antwerpnu in Monsu. V Italiji je uradno priznana univerza Srca Jezusovega v Milanu, ki jo je l. 1920. ustanovil P. Gemilli. Na Holandskem priznavajo državne oblasti diplome univerze v Nymwegenu. Katoliška univerza v Freiburgu v Švici ima svetoven sloves. Večina slušateljev je iz inozemstva. V Zedinjenih državah naj omenimo na prvem mestu kat. univerzo v Washingtonu z nad 2000 slušateljev. V raznih drugih mestih v Ameriki je 15 katoliških vseučilišč z nad 35.000 slušateljev. V Kanadi imamo katoliški vseučilišči v Montrealu in v Quebecu, ki ima 6500 slušateljev. Stara univerza v Manili na Filipinskih otokih ima 1500 slušateljev. Od l. 1888 ima južna Amerika v Santiagu v Čili svojo katoliško univerzo z 2500 slušatelji. Na Daljnem vzhodu so l. 1903. ustanovili jezuiti Aurora-univerzo v Sanghaju; dalje je univerza v Pekingu, ki so jo ustanovili benediktinci, univerza v Tokiju na Japonskem, visokošolski kolegiji v Kalkuti in v Mangalove v Indiji in konečno katoliško univerzo v Beirutu v Mali Aziji, ki so jo ustanovili l. 1871. Francozi.

Demonstracije brezposelnih v Londonu. Policija razganja s pendreki brezposelne demonstrante.

W. C. White:

Usoda „bivših“

Dmitrij Petrovič je spadal med »bivše«, to je med posejane ljudi carske Rusije. Revolucije ni obsojal zato, ker je napravila konec njegovemu udobnemu življenju. Sovražil jo je, ker je pomenjala konec njegove osebnosti. Do revolucije je bil poveljnik garde na konju v Poltavi, potem so ga odstavili s klavirno pokojnino. V celni svet Rusiji je bil en sam tak poveljnik, in to je bil on, Dmitrij Petrovič Krasov. Ta položaj mu je zadostoval, a revolucija mu ga je izpodnesla in z njim njegovo pokojnino. Ta položaj mu je bil med prijatelji dajal ugled, čeprav ne posebno velikega. Njegovi prijatelji so bili generali in visokosloj državni uradniki. Imeli so čine in dostojanstva, on je imel ponos.

Dmitrij je sprejel revolucijo, kakor je pač prišla; bil je gotov, da se bo držal nad vodo. Telesno ni utrpel škode. Kajpada je »sedel« nekaj mesecev v ječi kakor vsi generali in državni uradniki, ki so bili sedaj oropani svojega dostojanstva. V resnici ga je rešila le popolna brezpomembnost njegove službe, dasi je sam veliko držal nanjo. V ječi so veliko govorili o koncu revolucije. Če se oslabljena Rusija ne bo mogla sama otresti boljševiških lovov, potem bo prišla tuja pomoč, iz Anglije, iz Francije ali morda celo iz Amerike. Američani! Imel je v Ameriki brata, na katerega je bil že davno pozabil. Ali bi se mogel Boris vrniti in pomagati svoji materini deželi? Bilo je neumno, misliti na to — Boris mora biti že blizu šestdesetih. Svoje mlade dni je bil zaprt v lahkomiselni ljubavniki norosti. Enega škandala v Petrogradu ni bilo mogoče potlačiti in Boris je pobežal v Ameriko. Proti ljubavi, da bo vedno tam ostal in da ne bo družini nikoli pisal, so mu pošiljali letno rento. Svojo obljubo je držal in nikdar ni nihče več kaj slišal o njem.

»Tu je prav za prav nekaj za modrovanje,« si je rekel Dmitrij. Sedel je na klopi in se praskal. »Jaz, pravični sin, sedim v butirski ječi, klepljem slanikovo juho, enkrat na dan, a barve je kakor oči mrtve ribe. Boris je pa v Ameriki, morda bogat, dasi ni bilo nič angelskega na njem. Kdo ve, če je bil kdaj slišal o slavi, ki je bila po meni deželna družina, ko sem postal poveljnik garde na konju v Poltavi?«

Za časa meščanske vojne je našel Dmitrij službo v oddelku za vzgojo. Bila je prijetna, malo dela, in ni mu bilo treba letati na vse tiste utrudljive seje in poslušati vseh tistih napihjenih govorov o »Novi Rusiji«, sama neumnost, ki se bo kmalu razkadila. Stanoval je v sobi skupaj z nekim stotnikom Semanovim, stariim znancem, bivšim pehotnim stotnikom. Prepirla sta se neprestano.

»Danes ne bi imeli te komunistične bedarije,« je dejal Dmitrij, če bi bili l. 1914 v Prusiji uporabili več konjenice. Bila bi se pretolkla in Nemčija bi bila poražena.

»Neumnost,« je menil stotnik, »revolucija je bila neizogibna.« V carjevi dobi so ga bili sumili liberalstva. »A ne ta revolucija!«

Dmitrij pogovora ni hotel spraviti na revolucijo. »Ali ste bili kdaj videli poltavsko gardo na konju, moj polk?« je stotič vprašal otroško.

»Ne, nikoli se nisem navduševal za konjenico. Toda naša pehota —«

Tu se je Dmitrij vselej enostavno zmazal in šel pripravljat čaj.

V krogu »bivših« so Dmitrija najprej nagovarjali z njegovim naslovom. Pripovedoval je prigode iz svoje službene dobe, a kmalu je opazil, da so njegove povesti izpodrinili posveti, kaj storiti, kje dobiti denar, kdo je v ječi, kako priti v inozemstvo.

»Zakaj naj bi nas toliko skrbelo?« je vprašal enkrat svoje prijatelje. »To bo kmalu minilo; potem priredimo velikemu knezu sprejem. Demonstracije in parade bomo imeli! Ali ste bili kdaj videli poltavsko gardo na konju pri paradi?«

Stari Kupfer, bivši tovarnar, je poslušal. Prsti, s katerimi je držal čajno čašico, so mu drgetali in butilo je iz njega: »Tepec, parade? — Povej, ali imaš kaj denarja?« — »Da, trideset rubljev.«

»To je malo. Kaj bo, ko se ti stajajo in izgubiš morda svoje mesto v komisariatu za vzgojo?«

»Toda,« je jecjal Dmitrij, »zavzemal sem visoko mesto v armadi —«

»Kaj ti to pomaga? Tepec, stari norec, revolucija nam je vzela vse, tudi našo preteklost. Naše življenje je kakor lep dan, ki ga na večer odnese vihar, brez zarje. Kaj bomo jutri jedli?«

Nihče ni odgovoril, kajti Kupfer je govoril vedno tako. Dmitrij je vstal, oblekel svojo suknjo in zapel svoje tri medene gume. Bila je to njegova službena vojna suknja.

»In ta suknja,« je rekel Kupfer; »bolje bi bilo, da bi si jo dal prebarvati ali pa te bodo kot protirevolucionarja vteknili v luknjo. In poleg vsega še ti gumbi! Še včeraj sem slišal praviti, da so zopet enega spravili v ječo... njegov glas je postal tišji. Dmitrij se je togo priklonil in šel.

*

Večeri so bili dolgi in najti ni bilo ne prisrčnosti ne gostoljubja. Dmitrij je bil prepuščen samemu sebi. Tedaj mu je prišlo na misel, da bi napisal knjigo. Biti bi moral nekaj posebnega, donesek preteklosti za bodočnost... Svojo misel je začel takoj uresničevati. Zapel je zadnji gumb, ki mu je še ostal na plašču, in šel kupit zvezek. Smehljaje se je vrnil. »Zgodovina poltavske garde na konju,« je napisal na naslovno stran.

Ne vem, kaj je počel v letih lakote. 1924. je delal v oddelku za vzgojo — le da na drugem mestu: v shrambi za obleko. Pazil je na plašče, klobuke in snežke. Redkokdaj je govoril s kom in nikoli o preteklosti. Ne, da bi bil čakal na konec — nič več ni ne čakal ne upal.

V Rusiji je prvi maj praznik. Prvič po revoluciji je šel na Rdeči trg, da bi videl parado. Bil je mrzel dan in njegov plašč je bil prijetno voljan in topel, dasi ni imel več nobenega gumba in ga je držal skupaj konopec, s katerim je bil prepasan. Pehota je paradirala in kričala hura kakor običajno, ko je korakala mimo tribun. Potem je prišla konjenica in jezdiča, kakor je vedela in znala po razvoženi ploskvi trga. Prizor so zaključili kozaki s svojimi strojnici.

Po dva moža v modri uniformi in vsakem vozu, v širino po štirje konji, so se gnali oddelki po dvestometerskem tiru čez trg. Kdaj pa kdaj se je zlomilo kako kolo, toda oddelki je divjal naprej, kajti oprema je vihrajočim konjem večinoma visela v zraku.

»Tako jezdi naša rdeča konjenica!« je rekel neki glas pred Dmitrijem.

»O da, zelo čedno — toda vi pač nikoli niste bili videli poltavske carske garde na konju?« je odgovoril Dmitrij.

Bila je neumna opazka. Nekdo jo je slišal. Prihodno noč so ga vzeli iz postelje ter je zopet enkrat ždel v ječi. Ko je prišel — čez tri mesece — ven, je bila njegova soba oddana in njegovo službo je imel nekdo drug. Ostalo mu je le še deset rubljev in plašč.

Obiskal je Kupfra, ki je vedel celo zgodbo in nemarno govoril o neumnih starih častnikih. Nobene nade, da bi si bilo mogoče tu kaj izposoditi. Nazadnje mu je neki prijatelj vendar le posodil par rubljev in neki drug mu je povedal, v kateri kleti je dobiti tačas prazno sobo. Zagotovil si je sobo, a denar je kmalu izhlapal.

Po nekakšnem čudnem potu, ki ga poznajo samo tisti, ki so kdaj sami hodili po njem, je našel par učencev, ki jih je učil francoščine. Bila je slaba francoščina, toda zaslužil si je vsak teden nekaj in se nekako prestradal iz dneva v dan. Klet je bila vlažna in neprestano ga je mučil revmatizem. Vedno bolj se je umikal sam vase, o zdravju ni nikoli tožil; toda revmatizem, ki ga je oropal njegove pokončne vojaške drže, ga je slednjič popolnoma ločil od njegove preteklosti.

Dmitrija sem spoznal po Semanovu, pri katerem sem preje živel, in zvedel njegovo preteklost. Na vrata tujcev v Moskvi se zgirja bolj ali manj stalno reka beračev: Tar-

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

»Nej na zamerja, gospud, a b m uni mogl puvedat, kuku je tu za zastop, ke je na plačilnem naloge za kuluk gor rdeč natiškan, de se kuluk lohka plača tud na ubroke, sam de se du zadnga februarja zagviš vs plača, kdur na more usega naenkat udrajtat?« sm jest praskala na rotuže u tist kancelari, ke gnar za kuluk puberaja. »Veja, jest sm bl švoh pr kas, pa na morm usega naenkat puglihat v tej gospudarsk griž.«

»Za božjo vola, gespa. Tu je ja čist dajtilih gor natiskan. Brat pa mende tud znate, sej precej brihtn vn vidte. Tu se prau, de vam ni glih treba vs kuluk zdela prec plačat, ampak ga lohka pu malem plačujete. Astn poslušite! Kuluk mate vi kuluka za plačat?«

»Nej na zamerja. Stu dvejet dinarju.«

»Astn dobr. Vite, tu lohka vi plačate u treh ubrokeh pu šterdeset dinarju, al pa u štereh pu trideset dinarju. Kokr vam holt bi paše.«

»Tu že vem, gospud, nej na zamerja. Ampak tu m na gre u glava, kuku b se dal tu u ubrokeh plačat du konc februarja, ke je dons že ta zadnga, učeri ste m pa šele plačiln nalog puslal. Vidja, tu b jest rada vedla.«

»Škandal, de še tega na veste. Kua pa pol vi veste?«

»Nej na zamerja. Tega se jm pa na upam puvedat. Če b jm tu povedala, b me bli gvišn tožet.«

»Pol je pa bl pameten, de ste tih. Vam um pu jest puvedu, kuku se da tu nardit. Kene, zdela je ura pr en glih devet. Natančen na vem, ke sm dau moja ura na Pulane u puprivil. Astn, če vi zdela pulužete tiela šterdeset dinarju, pa mate ta peru ubrok plačan. Ta druh ubrok, glih tku šterdeset dinarju, lohka prnesete ub eneh enajsteh. Ta trek, tu je ta zadn ubrok, pa lohka prnesete pu kusil, najpuznej du ene, ke pol nas na dubete več u kancelari. Če vam je pa šterdeset dinarju preveč kar naenkat za udrajtat, pa mi lohka nardema tud tku, de prnesete usake pu ure pu dvajset dinarju. Tu b tud šlu. Ampak tu vam pa puvem, de du ene, al kokr praua zdej, du trinajsteh, in tu še dons, more bt pa vs kuluk du ficka puglihan, drgač vas uma djal jutn na bobn.«

»Nej na zamerja, gospud. Kaj pa če b me djal kar zdela na bobn, če m na u treba pol n kuluka plačat, ke men gre klušn trda za gnar. Sam tu jm puvem že naprej, če se u bobn pud mana zmečkou,

na um jest uržah in ga tud plačala na bom. Tu jm raj zdej puvem, de na u pol med nama kašnga špetera.«

»Vi ste pa gvišn Kurenčkuva Neška, če se na motm, ke mate tku namazan jezek. Sam ena gvišna Anška dol z Ižanske ceste se lohka iz vam gliha. Ta nam je zadn, ke je pršla kuluk plačat, tud take praula in nas tku ušela, de sma sklenil, de ji na boma nkol več nubenga plačiln naloga za kuluk puslal, uma raj sami tiste krojerje skup zložl, de u mir besedi. Kene de ste Neška?«

»Mam čast.«

»Čast gor al dol. Čast je za med stara šara. Čast ma usak, ker ma kej pud pač. Revež je pa baraba. Zatu pestima ta reč raj gmah. Jest b vam sam rad puvedu, za kua sm reku, de vas uma djal na bobn. Lejte Neška, vi ste še mlada...«

»Hvala za kuplement.«

»Vam ni za zamet, če na vde, kuku je blu soje čase u Iblan. Sej jest tud na, jem, ampak moj rank foter je prpuvdou, de sa m prejšne čase na rotuže nalaš zatu enga štottambarja, ke je hodu pu mest ud vogla du vogla iz bobnam in na usakm vogle mal pubobnu, de je ldi skp zvuab in jm prebrau pu nemšk pol jm pa še pu krajns pu soje tkula pr englih puvedu: »Kuntmahunga iz kera se vam da na znajne, de u jutn ud deveteh dupoune u Ibln vas numara 17, u perum štuk links, razprudaja use sorte ajnrihtenge in druge brklarije. Kdur b rad kej kupu, je puvablen.« — Rompokom. Vite Neška, tku je blu učas u Iblan, zatu pa še dondons praua, de pride ta al un na bobn, če douga na pugliha.«

»Aha, zdej pa že zastopm. Za kua pa zdej nimate več na rotuže štottambarja. Sej b večkat prou pršou?«

»Sevede b prou pršou. Ampak enkat je mestn občin šla glih tku trda za gnar, kokr gre zdej. Kuluk pa gospude purgermajstre tekat ni u glava padu, da b s iz nim pumagal iz gospudarske griže. Sa pa kar anfoh predlagal, de nej se štottambar reducira. Velik tu na bo, sa reki, mal u pa le zalegi. Ubčinsk svetnili sa se sevede čez tu gor držal, ke štottambar je blu ubenem tud kerkermajster, de je učas mal puaktu na šuparje in pa na krokarje, ke sa jh puhoč pulenji pu Iblan nabral. Zatu sa pa reki: kdu u pa pol na restante merku? Gospud purgermajster sa jh pa kar na kratk zakrknil: šuparji in krokari sa že tulk udrašen in pr pamet, de lohka sami nase merkaja. Za kau b s mi iz nim še stroške delal, sej je zadost, de jh zastojn futrama. Kar se pa bobna am tiče, pa lohka rečem, de sa stare babe bl flink za iblanske nuvice raznašat, kokr deset štottambarju. Na tu je blu purgermajstru predlog sprejet in ud tekat nimama več štottambarja u Iblan.«

K. N.

tari, ki prodajajo preproge; kmetice z domačimi čipkami in svojevrstni ljudje, ki radi prihajajo skrivoma in ponujajo kraljeve skledice za britje, ikone, vsakovrsten nakit in porcelan, za kar zahtevajo desetkrat več nego upajo dobiti. Semanov, nekoč častnik, se je pridružil tej reki. Prihajal je tod in tam s platneno vrečico pod pazduho in smehljaje dejal: »Tu imam ravno nekaj za vas — dve pismi, podpisani po carju Pavlu ali: »To je pristna orenburška tkanina.«

Neki večer je privedel s seboj Dmitrija. »Moj prijatelj bi rad vedel, če ne bi se hotel kdo od vaših znancev učiti francoščine ali ruščine. Bil je višji častnik.«

»Bil sem poveljnik garde na konju v Poltavi,« ga je prekinil Dmitrij.

Poslej je prihajal nekaj časa vsak mesec enkrat, potem je izostal, ker nisem našel zanj nobenih učencev.

Nekoč ob ruskem spomladnem deževju je pa zopet prišel k meni, ne ravno razburjen, a vendar sem opazil, da je imel nekaj važnega na srcu. Že nad leto dni ga nisem bil videl. Njegova siva brada je bila sedaj bela in še bolj razmršena. Spredaj so mu bili izpadli lasje in siva brazgotina na čelu je postala neprijetno vidna. Nosil je ruske škornje, par zakrpanih hlač dokolenk in sivo bluzo. Toda gube v njegovem obrazu, v katerih je preje poigraval smehljaj in ki so bile zdaj že davno otrple, so se navidezno ugledile in

v njegovih ugaslih očeh se je javljala slaboten žar.

»Prihajam k vam... pismo iz Amerike! Ali znate rusko čitati? Ali veste, kje je Chicago?« Dal mi je pismo brati:

Moj ljubi brat!

To ti pišem, ne da bi vedel, če boš prejel. Morda si mrtel ali pa je Tvoj naslov neznan, vendar Ti moram pisati. Nekoč sva bila brata. Sedaj nama je nad šestdeset in drug drugemu sva tuja. Meni je življenje dobro potekalo. In Tebi, v vrvežu revolucije?

1894. sem prišel v Chicago in za malo denarja kupil zemlje. Premožen sem, mnogo bolj, nego sem si kdaj želel. Oh, Dmitrij, pridi k meni. Zaradi Kristusa morava zopet živeti kot brata. Predolgo sva bila ločena. Vzrok najine ločitve je pozabljen. Naj bo ljubezen, ki bi jo morala čutiti drug za drugega, temelj najinega ponovnega zedinjenja. Ali ne moreš priti k meni? Potrebujem Te. Če mi odgovoriš na to pismo, Ti bom takoj poslal denar za vizum in potnino. Poskrbel Ti bom za priselivitveno dovoljenje. Če bi to delalo kake težave, se bova sestala v Berlinu ali Parizu. Toda odgovori hitro.

Kristus je moja priča, Kristus je naš prijatelj. Naj On, ki Te je gotovo skozi vsa ta dolga in viharna leta varno vodil, slednjič združi najina pota, ki so bila tako dolgo ločena. (Nadaljevanje sledi.)

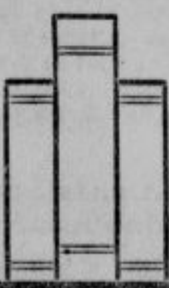
ŠTAMPILJE

2757

v najnovejši izdelavi in najceneje izdeluje
SOKLIC, Maribor, Aleksandrova cesta 43

466

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NASTROPJE

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica

Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

14725

Camernikova šolska šola
Ljubljana Dunajska c. 36.
Prva oblast, koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoj. Pisite ponji! Sprejem učencev vsaki čas.

2008

Modroce

posteljne mreže, železne
žložljive postelje, otomane,
divane in tapetniške
izdelke nudi naenake
RUDOLF RADOVAN
tapetnik. Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
trave, žime, cvilba za
modroce in blaga za
preveke pohištva.

14480

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonijalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Drvovrstna moka iz mlina Forčacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«!

1454

Potnikom in izletnikom se priporoča
Gostilna Vatikana
v Velikih Laščah
Lepe sobe za tujce, vodovod in kopalnica, električna luč, auto-garaža, prostorno dvorišče, hlev, senčnat vrt. Dobra cenena kuhinja.

2382

VELIKA ODPRODAJA OSTANKOV

Preden si oskrbite
Vašo pomladansko potrebo
oglejte si
oddelek ostankov pri

Dolček & Marini

manufakturna trgovina

Maribor, Gosposka ulica 27

Brez nakupne obveze

Ali ste že
poravnali naročnino?

Naš domači zdravnik

I. K. — K. Tvoravost je kaj pogosta spremljevalka raznih bolezni, ki so motenja notranje prenosne, (sladkorne, obistnih, jetrnih in črevesnih bolezni), včasih nastopa dozvedno samostojno, zlasti pri mladih bujno se razvijajočih ljudeh. Priporočati je tem ljudem, pusto in brezmesno hrano, kot domače zdravilo uživanje krušnega kvasa, v velikosti srednjega oreha, zamešanega z mlačnim mlekom, zjutraj na tešče vsaj šest tednov zaporedoma.

H. B. — L. Glede pljučne bolezni in nesečnosti je vaše raziranje plemenito in pravilno in dokazuje, da je pristna zavest neskrvarjene materske duše popolnoma v skladu z najnovejšim stališčem svetovno priznanih večakov. Vaše pismo me prav nič ne kajpada vam nujno priporočam, da se v bolezen ne povrne. Ne begajte okoli raznih stališč, ampak držite se zdravnika za splošne bolezni, ki mu zaupate, in le po njegovem nasvetu ob se se na koga drugega, brez njegove vednosti nikamor!

S. A. — S. Rentgen in jetika? Ako je izid prsnih organov po Rentgenu brez opaznih sprememb (negativnih), kaže tak izid samo to, da ni večjih sprememb, ne dokazuje pa, da sploh ni nikakršnih sprememb. Rentgen je učen in čuden gospod, časih vidi mnogo več, kakor drugi morejo opaziti, časih pa manj, saj Rentgenovi žarki ne nudijo neposrednega vpogleda v telesne globine, marveč kažejo samo temnejše ali manj temne sence organov. Zato se držite svojega zdravnika, ki bi v slučaju potrebe točno ugotovil, če ste dejansko z jetiko okuženi ali ne. Tudi se ne zdravite sam z raznimi reklamiranimi zdravili, ki ne drže niti sedmine svojih obljub in so dejansko mnogo predraga. Sladkorna bolezen se da ugotoviti samo z zdravniškim pregledom seča (vode), zbragan po zdravnikovem navodilu.

A. P. — S. L. Napadi s krči in onesveščenjem so pri majhnih otrocih zelo pogosta bolezen, ki je vobče različna od božjasti. Prav v tej zimsko-pomladni letni dobi se težki napadi, kratki in lažji, pa tudi daljši in hujši, rajši pojavljajo kakor poleti ali jeseni. Skrbno zdravljenje je potrebno že iz početka, sicer se bolezen zavleče na mesece in leta, kar vpliva zelo neugodno na otrokov razvoj. Prehrana je velike važnosti, na sploh se odsvetuje vsa živalska hrana (nekatere škodi celo kravje mleko!) in posebno sol, ki vpliva dražljivo na živčevje. Glede vsega tega in vtrjevanja se posvetujte z zdravnikom, ki je otroka pregledal in ga more večkrat opazovati!

F. M. — V. n. Opojinska vzdržnost vam je mikavna, bojite se le, da ne bi nagla odpoved nikalnemu uživanju vina vtegnila škodovati vašemu zdravju. Nepotrebna bojazen! Ako ste uverjeni, da vam je popolna zdržnost iz katerihkoli

razlogov umestna ali potrebna, potem prekinite s pivsko navado takoj, kakaj polahna odvaja je običajno brezuspešna in neposredna zdržnost je brez vsakršne zdravstvene nevarnosti. V nedeljo, ko preberete po kosilu ta odgovor, izpraznite nalito čašo lastno pridelanega vina z mirnodušnim sklepom: Zadrnja!

F. J. — K. Naduha vas tare čedalje huje? Naduh je več vrst, morda je pri vas prava dušica (bronhijalna astma), ki se loteva navadno ljudi mlajših letnikov ali celo otrok, morda odraz kakšne srčne ali obistne bolezni, morda je zares naduha, pljučna napetost kot posledica raznovrstnih naporov ali bolezni. Kako naj uganem vse to? Če se ne morete posluževati zdravniškega vodstva, uvažujte nasvete, ki sem jih zadnjič dal nekemu »Krehavcu« in ravnajte se po njih tja do pozne pomladi. Glede vtrjevanja in poletnega zdravljenja se oglašite vnovič!

V. G. — P. Mršavost vas plaši, dasi ste že prebolela živčno bolezen in motnje v žolčniku ali jetrih, kar 12 kg vam še nedostaja do pravišne teže? Težko je reči kaj pametnega samo na podlagi vašega dopisa! Ali so vam že kdaj preiskali seč na sladkor? Če ne, dajte si to napraviti čim prej! Vse drugo je odvisno od te ugotovitve.

M. K. — Lj. Koeljiivo ali objestno vprašanje, kar ne morem presoditi. Razgovorite se o njem z zdravnikom, ki vas more prav poučiti ali pa z očetom, ki naj nedostavno odgoji izpopolni.

T. C. — M. Srbenje in potenje med prsti na nogah — pozimi in poleti — je bržkone v zvezi z obuvanjem. Kjer koža ne more izhlapevati, tam se poti, pot razjeda kožo in povzroča srbenje. Nosite poleti sandale, po zimi tako obuvajte (amerikanske ali sportne oblike), ki je kolikor toliko produšno. Poleg pogostih kopeli vam svetujem, da si časih po kopeli odrgnete srbečo kožo z vinskim cvetom ali z vinskimi cvetovi, ki vsebujejo ene tretjine formol, redno pa si posipljite med prste pod prste smukec sam ali smukec s salicilno kislino. Obe zdravili dobite na besedo v lekarni ali mirodlinici.

P. B. — K. Spolna kuga sifila je ozdravna bolezen. Enkratno zdravljenje boleznij ne zatre zanesljivo, izvemši samo če je bilo splošno zdravljenje izvršeno takoj iz početka. Bolezen smatramo za ozdravljivo, ako se je bolnik večkrat dal zdraviti in stalno zdravniško nadzorovati in je ostal vsaj tri leta brez znakov bolezni. Bolnik s to boleznijo ni vedno kužen za druge. Da se dožene okužba, treba točnega zdravniškega pregleda in krvne preiskave. Vse to se da izvršiti v kakšni večji bolnici, ki ima oddelk za te vrste bolezni z ambulatorijem, kakaj za ugotovitev okužbe ni potrebno poganjanje v bolnici. — Sicer se vam čudim, da vas grozeča nevarnost ne plaši, in zato vas iskreno pomilujem, kakaj kdor nevarnost ljubi, v njej pogine.

Pravni nasveti

Menično poroštvo. I. S. M. Pred leti ste podpisali menico za nekoga, ki ni zaslužil zaupanja, kakor ste kasneje zoznali. Dotični sicer obrestno redno plačuje, ne plača pa dolga. Vprašate, kako bi se otresli obvez. — Dokler menični dolg ne bo plačan, vas upnik gotovo ne bo pustil iz menične obveze. Zato skrbite, da bo dolg čim prej plačan.

Prevzem dolga. D. A. Vaša pok. mati je naročila pred dvema leti napisano tablo za trgovino, ki je po njeni smrti prevzeli vi. Naročeno tablo pa je pozabila plačati. Sedaj tirjajo vas. Kaj storiti? — Hitro plačajte, da vas ne tožijo. Ker ste prevzeli trgovino po materi, ste dolžni plačati tudi predmetni dolg.

Obrtni list za krošnjarjenje. M. B. L. Boljših informacij o obsegu krošnjarskih pravic, za katere imate obrtni list, vam ne moremo dati, kakor ste jih dobili pri sreskem načelnstvu. Zato se ravnajte po prejetih navodilih. Saj je sresko načelnstvo obrtno oblastvo prve stopnje, ki vas lahko kaznuje, če se ne boste ravnali po predpisih obrtnega reda.

Odpovedni rok po zakonu o obrtnih. R. G. Že več let ste služili kot trgovski nastavljenec. Sedaj vam je pa službodajalec službo odpovedal in vas je nato zopet sprejel nazaj v službo. Podpisali ste izjavo, da se pogodite na šesttedensko odpoved. Vprašate, kakšno stališče bi zavzelo sodišče v slučaju spora. Ali bi smatralo, da velja šesttedenska ali trimesečna odpoved? — O stališču sodišča bi bilo mogoče razpravljati, če bi bil znan zahtevek tožitelja in njegova utemeljitev ter ugovori toženca. V slučaju pa, če je bila dogovorjena šesttedenska odpoved, ni najti razlogov, na podlagi katerih naj bi sodišče smatralo, da velja trimesečna. Zakon o obrtnih namreč v § 332. dopušča dogovor na šesttedensko odpoved. Le manjši ne sme biti odpovedni rok kot en mesec. Seveda pa postopanje službodajalcev, ki odpovedujejo službe in nato znova sklepajo službene pogodbe, da se eventualno okoristijo z določbami novega obrtnega zakona, ni ravno hvalevredno.

Sinov delež. S. Z. Oče se je drugič oženil in je baje hišo izročil ženi. Sin se ni ničesar dobil. Koliko je upravičen zahtevati od hiše? — Dokler oče živi, še ni upravičen ničesar zahtevati. Kadar pa umre, bo imel pravico do dediščine (nujni delež). Če gre za večje premoženje, bi bilo svetovati, da radi zavarovanja dokazov pustijo sodno oceniti očetovo premoženje, da bo pozneje mogel uspešneje uveljaviti svoj nujni delež.

Kazenski zakon velja tudi za inozemce. N. B. Vprašate, če je inozemec, ki koga v naši državi žali, kazniv in če more on tožiti radi žalitve. — Kazenski zakon velja za vse, ki v naši državi store kaznivo dejanje. Ravno tako morejo tudi inozemci (emigranti in drugi) tožiti radi žalitev. Zato tudi za primorske emigrante ne more biti izjeme.

Avtorski zakon. J. V. M. O vsebini avtorskih pravic ne moremo tu pisati, ker bi bilo to le prepisovanje zakona o zaščiti avtorske pravice, ki ga je objavil »Uradni list« kr. banske uprave Dravske banovine v 24. kolu z dne 25. januarja 1930 in si ga lahko tam ogledate. Glede zaščite književnih in umetniških del inozemskih državljanov, ki so izšla ali so bila objavljena v inozemstvu, veljajo predpisi določene mednarodne pogodbe. Če take pogodbe ni, uživajo inozemski državljani po tem zakonu zaščito svojih del v Jugoslaviji samo, ako velja vzajemnost, to se pravi ako tudi jugoslovanski državljani uživajo zaščito svojih del v dotični inozemski državi. Prevodov, tudi krajskih del, ne boste smeli objaviti brez avtorjevega dovoljenja.

Zatekel pes. A. P. Lani se je k vam zatekel pes, ki ste ga poslali gospodarju nazaj, pa se je zopet vrnil in vam. Po osmih mesecih je gospodar prišel ponj in ste ga mu izročili. Vprašate, če ste storili prav, da ste psa izročili in če morete zahtevati kakšno odškodnino. — Popolnoma pra-

vilno ste postopali, da ste psa izročili gospodarju. Morete pa zahtevati povrnitev stroškov za hrano, ki ste jo dajali psu, ako niste psa proti volji gospodarja držali pri sebi ali mu zabranili vrnitev s tem, da ste ga privezali.

Sodna položba dolga. A. P. Ako upnik s ponudbenim plačilom ni zadovoljen in odkloni sprejem, sme dolžnik dotični znesek položiti pri sodišču. Da v vašem slučaju sodišče ni hotela denarja deponirati, ne verjamemo, ker ni iz vašega pisanja videti nobenega razloga za odklonitev deponiranja. Zastaranje obresti. A. P. Terjatve obresti, ki se niso iztirjavale, zastarajo v treh letih.

Zdravniška tarifa. K. J. O zdravniški tarifi smo že na tem mestu pisali. Kakor pišete, imate »Službeni list« v katerem je objavljeno, pri rokah. Prečitajte jo še enkrat pazljivo, pa boste iz nje zvedeli, kar želite.

Izvršitev kupne pogodbe. M. P. Moža sta pooblastila, da je prodal vaše posestvo, ker je obljubil, da bo zato kupil drugo. Ker pa še ni mogel najti primerne zemljiša za vas, se branite podpisati kupno pogodbo. Mož je zato kupnjo odpovedal. Kupec pa preti s tožbo. Kaj storiti. — Pismeno se vam težko točno odgovori, ker bi bilo treba, da nekatera vprašanja še razjasnite. Vsekakor je stvar za vas videti precej koeljiiva in se boste težko uspešno upirali izvršitvi kupne pogodbe, zlasti če niste dali možu le pogodbenega pooblastila za prodajo, ampak, da ste ga pooblastili prodati posestvo potem ko vam je on obljubil kupiti drugo. Ker je treba to in druga vprašanja razjasniti, predno se vam more svetovati, pojdite z možem k odvetniku, ki mu vse točno razložite, nakar vam bo mogel dati primerne nasvete.

Ce župan ne izvršuje sklepov občinskega odbora. A. P. Ce župan ne izvršuje občinskih veseličnih taks, se pritožite pri sreskem načelniku, ki ima paziti, da župan izvršuje sklepe občinskega odbora. Glede ostalih nerednosti, ki jih navajate, ste se pa itak pritožili na kr. bansko upravo. Če vam ista ne odgovori in tudi napram županu ničesar ne ukrene, pač ne smatra, da se kakšne nerednosti vrše ali pa smatra, da te še niso takšne, da bi bilo treba župana klicati na odgovor.

Pritožba zoper pošto. J. M. Pritožbe, ki jih imate zoper vaš poštni urad sporočite »Upravi pošte in telegrafa« v Ljubljani. Tam boste tudi zvedeli, kako se ima v vašem kraju pošta dostavljati in če je lokal, v katerem je poštni urad, primeren.

Zastaranje. I. B. Lj. Pred 40 leti je umrl vaš stric brez oporoke in zapustil gozdno parcelo. Sodna kot zapuščinska oblast je priznala polovico parcele materi pokojnika, polovico pa bratom in sestram. Pet let nato je umrla mati brez oporoke. Ves čas, odkar je stric umrl, pa je vaš oče plačeval vse davke od te gozdne parcele in jo tudi užival. Sedaj pa hoče očetova sestra, torej vaša teta, imeti izplačan delež iz te parcele. Vprašate, če ima teta po tolikih letih pravico do deleža. — Če je mati vašega očeta pred 35 leti umrla brez oporoke in je bila ona tedaj lastnica gozdne parcele, potem bi sodišče takrat po zapuščinski razpravi prisodilo gozdno parcelo vsem otrokom po enakih delih. Če se pa to takrat ni zgodilo, bodisi ker je mati kar tako dala parcelo brez prepisa svojemu sinu t. j. vašemu očetu, ki je dejansko skozi 35 let to parcelo tudi užival in plačeval davke, potem si je to parcelo vaš oče že priposestoval in je postala njegova last. Zahtevek tete je valed tega zastaran.

Zemljiškoknjižna zbirka listin je javna. F. G. Š. Ko ste se poročili, so vaši starši izročili posestvo vašemu možu, z možem pa sta si bila za primer smrti drug drugemu za dediča. Ker je mož pijanec, se ne razumete in vas je zapodil od hiše, tako da sedaj služite. Mož pa je sedaj izročil posestvo možu vajine hčerke, sebi pa je izgovoril dober prevzitek s stanovanjem, vam pa nič. Ker

je bilo posestvo vaših staršev, vprašate, kako bi tudi vi prišli do prevzitka. — Brez znanja točne vsebine vaše izročilne pogodbe je težko prav svetovati. Ker ste založili svojo izročilno pogodbo, vam svetujemo, da gredite k sodišču ter tam za-prosite, da vam iz zemljiškoknjižne zbirke listin prečitajo in razložijo vašo pogodbo, iz katere bo razvidno, če in kakšne pravice ste si pridržali do posestva. Po vpogledu sedanje od moža z zetom napravljene izročilne pogodbe, vam bo na prošnjo sodnik razložil, če in kako morete uveljaviti svoje pravice. — Po zakonu je sicer mož dolžan skrbeti za dostojno vzdrževanje svoje žene, vendar vam to nič ne pomaga, če je mož brez vseh sredstev.

Zapuščina. A. K. P. Vaš oče je imel posestvo in več otrok, ki pa so šli vsi od doma, ker ni hotel oče nobenemu izročiti posestva. Ko je oče postal vdovec in ni mogel več sam gospodariti, je prigrvarjal enemu že oženjenemu sinu, naj da svoje posestvo v najem, sam z ženo, otroci in živino pa naj pride na očetovo posestvo, da bodo skupaj delali; ko pa ne bo več sposoben za gospodarstvo, pa bo izročil posestvo njemu. Sin je to storil. Po preteku pol leta skupnega delovanja pa je umrl oče nenadoma brez oporoke. Sinaha pokojnika zahteva sedaj od dedičev zaslužek za svoje gospodinjstvo na očetovem domu za pol leta. Vprašate, če so dediči upravičeni odračunati bratu-gospodaru očetovega doma to, kar je porabil krme za svojo živino in živeža za otroke, ki še niso za nobeno delo. — Če ne bi prišla sinaha na dom, bi moral oče naleteti kakdo dekle, ki bi mu kuhala in opravljala druga ženska dela. Sinaha ima torej pravico za tozadevni zaslužek. Če se je prav bratova živina hranila z očetovo krmo, je pa zato opravljala tudi vsa potrebna dela pri hiši. Porabljeni živež družine pa lahko sin pobota s svojim na posestvu opravljenim delom. Če boste dediči med seboj pravično vpoštevali vse medsebojne datjave in storitve, se boste sporazumeli brez pravde.

Težke razmere ločnice. X. Y. Z. V ločitveni pravdi zoper svojega moža ste zmagali in je vaš mož bil obsojen v plačilo alimentov za vas in za otroke. Ker je otrok že dovršil 16. leto in je že v praksi, zaenkrat sicer brez plače, je ločeni mož dosegel, da za naprej ni več dolžan plačevati vzdrževalnine za otroke, ker je tudi njemu bila mesečna doklada za otroke ustavljena. Vzdrževalnine, ki jo vam plačuje ločeni mož, pa ne prejemate v polnem iznosu, ker si vaš odvetnik vselej določeno vsoto pridrž za poplačilo priznanih in odmerjenih pravnih stroškov. Vprašate, kako bi mogli od nadreje-

nega oblastva vašega moža doseči, da bi mu več odrgali od plače, ker e temi zneski niste v stanju se preživljati. — Ker ste bila zastopana po odvetniku in tudi pravdo dobili, ste lahko prepričani, da je odvetnik v okvirju zakonitih določb vse storil, da se je od moževih prejemkov zarubilo, kolikor je bilo pač največ mogoče. Ker je otrok prenehal z obiskom šole in je dovršil že 16. leto, je ugasnila pravica za draginsko doklado za otroke. Svetujemo vam, da ste z vlogami na oblastva previdni, da si ne nakopijete kazenskega postopanja radi žalitve oblastva.

Konkurz na deželi. Zakonska kmeta na deželi in lesna trgovca sta postala prezadolžena; pri prisilni poravnavi ni bilo uspeha, nakar se je čez celo premoženje razglasil konkurz. Vprašate, kaj se mora tema dvema zakonskima, ki imata šest mladoletnih otrok, pri konkurzni razprodaji vse pustiti, ker eni pravijo, da se sme pri konkurzu vse do zadnjega prodati. — Cim je odprt konkurz, se odvzame prezadolžencu pravica svobodno razpolagati s premoženjem, ki ga takrat ima oziroma ki si ga pribavi v času, dokler traja konkurzno postopanje. Izvzeta pa je od konkurzne mase vsa ona imovina, ki je nezarubljiva in sicer: obleka, postelje, perilo, pohištvo, kuhinjska oprema in posoda, v kolikor je vse to neobhodno potrebno za prezadolženca in njegovo obitelj; dalje hrana in kurjava za celo družino za 14 dni; molzna krava ali dve kozi s potrebno krmo in stelo do novine. Pritikline posestva t. j. potrebno poljsko orodje, potrebna živina in semena, pa se smejo zarubiti samo z nepremičnino vred.

Zavarovanje. K. R. T. Leta 1908 je sklenil vaš oče z neko zavarovalnico v Pragi, po njeni podružnici v Ljubljani pogodbo, da bo izplačala zavarovalnica vam, ko dovršite 24. leto starosti znesek 3000 kron. Po enem letu je oče umrl. Zavarovalnica je opremila polico z dodatkom, da plačevanje premij prestane, zavarovalna vsota pa je izplačljiva, ako doživite 24. leto. To se je sedaj zgodilo. Vprašate, če je zavarovalnica dolžna vam izplačati znesek, ki odgovarja predvojni zlati valuti 3000 kron, ali pa samo 750 Din. — Važno je, kaj določa zavarovalna polica glede mesta, kje se ima izplačilo zavarovalnine izvršiti. Če je določeno kot mesto izplačila Praga ali kako drugo mesto v češkoslovaški republiki potem imate po nekem češkoslovaškem zakonu iz leta 1919 pravico zahtevati izplačilo zavarovalnine ali pari v čeških kronah, torej 3000 Kč. Če pa je kot mesto izplačila določena Ljubljana ali kak drug kraj v tuzemstvu, potem vam gre le 750 Din.

O električnih toplotnih aparatih

(Konec.)

V nekaterih mestih Nemčije so uvedli že popolnoma elektrificirane stanovanjske kolonije. V hišah take kolonije služi električni tok ne samo za razsvetljavo, temveč tudi za kurjavo, za kuhanje, pranje perila itd. Navadnih peči ne najdemo v njih, niti svetilni plin ni vpeljan. Izkazalo se je, da imajo elektrarne še vedno dobiček od tako elektrificiranih naselbin, čeprav dajejo tok po izredno nizki ceni, tako da v splošnem izdatki za kurjavo in kuhanje niso večji, kakor bi bili sicer.

Jako praktičen električni aparat je tudi bojler. S tem angleškim imenom označujemo aparat za segrevanje vode, ki je tako konstruiran, da se voda v boilerju segreje čez noč, kadar daje elektrarna tok po nizki ceni. Topla voda s približno 85°C je potem ves dan na razpolago. Kotel je tako dobro izoliran, da temperatura vode do večera ne pade za več kakor 3 do 4 stopinje.

V splošnem lahko računamo, da porabi aparat za segrevanje 100 litrov mrzle vode na 85 stopinj Celzija približno 10 kilovatnih ur. Ljubljanska elektrarna oddaja nočni tok za boilerje po ceni 0.60 Din za kilovatno uro. Za segrevanje 100 litrov vode rabimo tedaj dnevno toka za 6 Din, kar je zelo malo. Izkazalo se je, da stane pripravljanje tople vode s plinom več. Električen boiler je tedaj priporočljiv. Voda je vedno na razpolago. Stoliterski boiler zadostuje za manjšo rodino in sicer za navadne potrebe in za eno kopelj. Nabavni stroški električnega boilerja so sicer večji, kakor plinskega aparata za kopalnico. Upoštevati pa moramo tudi, da dela boiler popolnoma avtomatično, ker odklopi tok, čim je doseglja voda v boilerju predpisano temperaturo. Iz higijenskega ozira in z ozirom na varnost pripada električnim boilerjem gotovo prednost pred plinskimi.

Slično kakor električni boilerji delajo tudi nekatere vrste pralnih aparatov. V teh voda oziroma milnica kroži, ker se na dnu posode segreje, nato se vodi skozi posebno cev na površino, nakar priteče skozi perilo zopet k dnu. S tem da voda stalno kroži, lepo opere perilo. Tak aparat ostane priključen celo noč in dovoljuje elektrarna za njega slično nizko ceno toka, kakor za boilerje.

Omeniti moramo še električne blazine. Posebno bolnikom so jako dobrodošle. Dobra električna blazina ima v svoji notranjosti stikalo, katero se samo odklopi, čim doseže določeno temperaturo. S tem je vsaka nevarnost odstranjena. Temperatura se s posebnim stikalom lahko regulira.

Vsi električni aparati so kolikor toliko občutljivi proti vlagi. Zo to je potrebno, da jih spravljamo v suhem prostoru in da jih po uporabi vedno obrišemo. Posebno pa moramo paziti na to, da je dovodna žica vedno suha. Razvada je tudi potegniti vtikalo iz vtikalne doze kar z žico, ker se lahko zgodi, da popusti zveza med žico in kontakti vtikala. Prijetji moramo vedno vtikalo, ki je običajno že primerno oblikovano. —em—

Praktični nasveti

Paša za čebele

Kdor ima na vrtu čebelnjak, naj spomladi seje raznovrstne rastline, ki so dobra čebelna paša, in sicer tako, da bodo imele čebele kaj brati od zgodnje spomladi do pozne jeseni. Sem spadajo volčji bob, geodetije, kalifornijski mak, klarkije, rezeda, plavice, žajbelj, slanica, smokovec, malopa, črnika.

Zelo vztrajna plezalka, ki cvete od spomladi do jeseni, je nova, vedno cvetoča vrt-nica ovijalka »New Dawa«.

Jedilnik za marec

(Dr. Krekova meščansko-gospodinjina šola v Zgornji Šiški pri Ljubljani.)

Ponedeljek, 14. marca. Kosilo: 1. Sadje. — 2. Kuhane postrvi z masleno omako. — 3. Riž z graham in salata. — 4. Limonova hladetina. — Večerja: Jabolčna grmada ali zelne klobasice in pečen krompir.

Torek, 15. marca. Kosilo: 1. Sadje. — 2. Srbski golob z rižem. — 3. Mešana salata. — 4. Orehova potica. — 5. Jabolčna vkuha. — Večerja: Čespljeva kaša. — Mlečna penjava.

Sreda, 16. marca. Kosilo: 1. Sadje. — 2. Zelenjavni ponvičnik na goveji juhi. — 3. Pražen krompir, pečena repa in goveji zrezki. — 4. Ponarejena posajena jajca. — Večerja: Pečen štrkelj iz rabarbare ali goveji jezik z zelenjavno mešano vkuho.

Četrtek, 17. marca. Kosilo: 1. Sadje. — 2. Oborna juha. — 3. Jabolčen hren, pečen krompir in svinjske zarezaine. — 4. Ocvrte miške. — Večerja: Rižovo kolo s češnjami ali salata in ocvrte telečje noge.

Petek, 18. marca. Kosilo: 1. Sadje. — 2. Riba. — 3. Kisla repa, znučkan krompir in drobnjak, jajčni zavitki. — 4. Rozinov klpnik. — Večerja: Liptavski sir in kruh. — Domač punč in kolačiki.

Sobota, 19. marca. Kosilo: 1. Sadje. — 2. Juha iz govejega repa. — 3. Artičoke, pražen riž, lastovije gnezdo. — 4. Španske žemlje. — Večerja: Salata in narezek. — Sadna bovla in pečivo.

Nedelja, 20. marca. Kosilo: 1. Sadje. — 2. Kokošja juha z rezanci. — 3. Krompir z zelenjavo in bržole s smetano. — 4. Salata. — 5. Kavni ječ. — Večerja: Mrzla kokoš v oljnat omaki in kruh ali parmezanski folki in salata, — Lipov čaj in linka torta.

Modne novosti

Praktični spomladni plašč. Kratki, široki reversi, visoki zavijahi, pas sredi života, poševno vrezani žepi. Gumbi in zaponi na pasu enake, temno-odbijajoče se barve.

Spomladni plašč zelo moderne oblike, z narezano globoko ramo in nabušnimi rokavi. Blago je volnenina naravne barve. Barvni poudarek daje rdeč usnjen pas.

Inserirajte v Slovenca!

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeva ul.

Za pomladno sezono
je dospel najmodernejšo blago za plašče
in kostume

Blago za gospode od najnižih cen do naj-
boljše angleške kvalitete

P. n. občinstvu se nudi največja izbora vseh
vrst blaga in v vsaki ceni

Znižane so tudi cene **POOPER**-čevliem

KOVINSKA INDUSTRIJA JOSIP HAFNER, Ljubljana, Prisojna ul. 5

V naših delavnicah izdelujemo (popravljamo):

za dom, restavracije
in hotele:

moderne lestence, svetiljke in ostalo moderno in sta-
rinsko kovinsko opremo; srebrnino, popravljamo obra-
bljeno jedilno in servirno orodje.

za mizarte:

moderne obloge za vrata, ročaje, okrase iz pločevine itd.

za kamnoseke:

nagrobne svetiljke, vrata za kamne, kovinske okraske
za spomenike itd.

za trgovce

stojala za izložbe — za vsako stroko, napisne črke iz
izbočenega bakra itd.

Vsako naročilo se izvrši strogo solidno in naj-
vestneje, po priznani konkurenčnih cenah!

KADAR RABITE

tiskovine, knjige, pisarni-
ške in šolske potrebščine

Vam točno in ceno pošteže

KNJIGARNA · TISKARNA · KNJIGOVEZNICA
I. KRAJEC nasl., Novo mesto

K Matek & Mikešu gremo najraši...
3061

Matek & Mikeš
Ljubljana
poleg hotela Štrukelj

Proti predložitvi tega oglasa, ki ga izrežite,
dobite pri nakupu kakršnegakoli predmeta
zastoj »BRED« robe!

Elekrotehnično podjetje Karol Floriančič Celje

Ima na zalogi vsakovrsne radio-
aparate proizvodov: Eumig,
Kapsch, Radone itd. Izvršuje
električne inštalacije za luč in
pogon. Zaloga električnih mo-
torjev, števec, žarnic, svetilnih
lees in drugega materiala za
električne napeljave, telefonov in
zvocev.

Proračun na željo brezplačno.

Dobro blago
Solidne cene

3204

Najbolj ekonomične in
praktične so solidno
in za zmerno ceno
zgrajene stavbe in
betonske vrtno
ograde ki izvršuje
z vsemi v to
stroko spadajočimi deli

R. TERCELJ LJUBLJANA VII pri
Novi fijenški cerhvi.

Opozarjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Gourmet
vanilni sladkor
pecivni prašek

Tea Import
Ljubljana
Večna pot 15
Telefon 26-26

3055

Veliko izbira damskih in otroških
oblek ter bluz dobite najcenejše
v specialni trgovini za damsko
in otroško konfekcijo.

BELIHARIVEPIC
Ljubljana - Dunaška c. 35b
preko železniškega prelaza

3057

Najvarnejše in najboljše naložite svoj denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadr. z n. z. **v Celju** reg. zadr. z n. z.

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikove ul.

Stanje hranilnih vlog znaša nad 100.000.000 dinarjev

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnej-
šimi pogoji. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš
nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

V vsakem oziru boš zadovoljen, če naročiš proti plačilu v gotovini ali na obroke prvovrsten

»PFAFF« šivalni stroj ali »PUCH« kolo

pri tvrdki **IGN. VOK**, Ljubljana, ali v podružnici **KRANJ** oziroma **NOVO MESTO**

3069

Berite
»Slovenca«
in oglašujte v njem!

Izrežite, izpolnite in pošljite v zaprti kuverti!

„Slovenčev“ razpis nagrad
„Inserati v »Slovenca« imajo vedno uspeh.“

Glasovnica

Za najučinkovitejših 5 inseratov smatram inserate s številkami:

Čitljivo naslov glasovalca:

LOVRO ROZMAN
SPECIJALNA DELAVNICA
TEHTNIC, UTEŽI IN
DRUGIH MERIL

LJUBLJANA
PRED PRULAMI 5
TELEFON 29-79

3186

ORGANIZATOR

za
Dravsko
banovino

dobi nameščenje s plačo, provizijo in s potnimi stroški
pri zagrebški filijalni direkciji zelo ugledne zavarovalnice.
Dolžnost ima postavljati zastopnike v večjih mestih in
dajati jim navodila. Potrebna kaveja kot garancija za
dosego dovoljne lastne in organizacijske produkcije v
požarni in življenski panogi zavarovanja. Ponudbe pod
številko 4116 na **JUGOMOSSE, ZAGREB**

3309

Stanje Narodne banke

Povečanje deviznega zaklada in obtoka

Pravkar objavljeni izkaz Narodne banke za 8. marec izkazuje v primeri z izkazom za 29. februar povečanje deviznega zaklada za 75.9 milj. Din na 194.3 milj. Din. Valute so zmanjšane za 4 na 0.6 milj. Din. Tudi devize izven podloge so narastle za 4.1 na 86.9 milj. Din. To povečanje deviznega zaklada je pripisovati deloma dejstvu, da Narodna banka v minimalni meri intervenira na naših borzah. Zaradi povečanja deviznega zaklada je skupna podloga narastle za 72 na 195.4 milj. Din. Med posojili je eskont znatno narastel, in sicer 13.75 na 1936.0 milj. Din, dočim je lombard padel za 2.9 na 264.5 milj. Din. Prejšnji predjudni državi so se povečali za 0.2 na 1802.1 milj. Din.

Zaradi povečanja posojil na eni strani in na drugi strani zaradi zmanjšanja obveznosti z rokom je obtok bankovcev narastel za 85.7 na 486.7 milj. Din. Skupno so obveznosti po vidu narastle za 36.55 na 487.2 milj. Din. Drž. terjatve so se povečale za 3.1 na 20.9, žiro računi za 23.3 na 433.3 in drž. gosp. podjetja za 10.7 na 33 milj. Din. Nasprotno pa so se zmanjšale obveznosti rokom za 5.4 na 1176.4 milj. Din zaradi vračanja blagajniških za-

pisov. V prejšnjem tednu je bila vsota obveznosti z rokom znatno zmanjšana zaradi izplačil v devizah, toda ker so se povečali blagajniški zapisi, znaša zmanjšanje per saldo samo 5.4 milj. Din. Skupna vsota obtoka in obveznosti po vidu se je povečala za 122.2 na 5348.9 milj. Din. Zaradi naraščanja deviz se je skupno kritje povečalo od 36.01% na 36.58%, dočim je samo zlato kritje padlo od 33.66% na 32.89%.

Glavne postavke izkazov Narodne banke so bile naslednje (v milijonih Din):

	15. 2.	22. 2.	29. 2.	8. 3.
Zlato	1759.1	1750.4	1759.4	1759.5
Devize	220.9	172.3	118.3	194.3
Devize izv. podloge	85.0	86.3	82.8	86.9
Eskont	1945.6	1920.6	1922.6	1936.0
Lombard	270.1	268.8	267.4	264.5
Državni predjudni	431.0	431.0	431.0	437.0
Obtok bankovcev	484.7	471.7	477.0	486.7
Državne terjatve	32.7	37.6	18.8	20.9
Žiro računi	541.3	482.7	409.6	433.3
Drž. gosp. podjetja	81.0	108.4	22.3	33.0
Obveznosti z rokom	1040.4	1119.3	1181.9	1176.4

na 307 milj. Din. Donos hipotekarnih posojil je ostal skoraj nespremenjen, dočim so komunalna posojila prinesla 47 (38.2) milj. Din. Prav tako so narastli obrestni donosi domačih menic, nadalje tekočih računov od 9.8 na 22.8 in kuponi od 3.5 na 10 milj. Din. Nova postavka je provizija v znesku 4.7 milj. Din. Med izdatki so se povečale obresti za kapitale od 39.6 na 47.2 milj. Din. Neznatno so se povečale obresti za fondne ter upravni stroški. Zmanjšali pa so se izdatki za obresti inozemskih posojil. Odpisi so povečani od 21.0 na 26.8 milj. Din. Drž. hip. banka je plačala lombardnih obrestil pri Narodni banki 5.4 milj. Din. Tudi čisti dobiček banke se je povečal od 63 na 68.4 milj. Din. Od čistega dobička gre: za tantieme 4.1 (5.7), za rezervni fond 12.9 (11.5) in glavni državni blagajni 51.5 (45.9) milj. Din.

Viški sejem in razstava v Slovenski Bistrici

Na praznik sv. Jožefa bo otvorjen v Slovenski Bistrici sejem. Slovenjebistriški vinarski okoliš obsega ves sosedni okraj, v katerem se nahajajo znamenite vinske leje z odličnimi vini. Predvsem naj omenimo južno pohorsko vinogorje, kjer so klimske in talne razmere izredno ugodne. Ritoznoj je znani in priznani vini kraj, kjer se gojijo najplemenitejše vinske sorte. Rizlingi tukaj posebno dobro uspevajo ter dajejo težka harmonična in polna vina z izrazito cvetlino, Attemai, Windischgrätz in drugi plemenitaki, ki pri izbiru leg in vin niso imeli slabega okusa, imajo tu svoje gorice. Še bolj znana je Kovačevas (Smiltzberg) z opevanim »Brandnerjem« na čelu, ki je last tukašnjega župnišča. Tu se nahajajo tudi Stiegerjevi vinogradi, ki so bili izhodišče naprednega vinogradništva v tem kraju. V teh vinogradih so zažgeli prvi močnarji v obrambo proti toči. Vprežno orodje se že tukaj več let uspešno uporablja za obdelavo vinogradov. Vinski pridelek je tukaj prvovrsten, poln dobrote. Lepi vinarski okoliš s krasnimi solnznimi legami so Visole, domovina Vošnjakovih, katere se odlikujejo po izredno ugodnih klimatskih razmerah in od kod se nudijo krasni razgledi tjuca. Vino je sicer bolj kislostnega, pa vendar osvežujočega in pri-

jetnega okusa. Dravinski vinarski okoliš obsega kraje: Makole, Studenice, Poljane in Laporje. Vino se prileva k dobrim namiznim vinom, mestoma se pa najdejo tudi izredno dobra vina. Razstava, ki bo trajala do 21. marca, obeta biti v vsakem pogledu prvovrstna, tako glede razstave same kakor tudi kvalitete. Interesantom se bo nudila prilika, prebricati se o izborni kakovosti tukajšnje vinske produkcije, ker cene niso pretirane in bo izbira velika. — Pred otvoritvijo, dne 19. t. m. bo občni zbor ob pol 10 v hotelu »Belgradu«, na kar bo slovesna otvoritev v veliki dvorani tukajšnje okrajne hranilnice.

Konkurz je razglašen o imovini neprotokolirane trgovca Gajška Ludvika v Spodnji Hudinji pri Celju (prvi zbor upnikov 22. marca, oglasiti se je do 20. aprila, ugotovitev narok 2. maja).

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Hölbla Avgusta in Roze, lesnih trgovcev in posestnikov v St. Vidu pri Vuzenici (narok za sklepanje poravnave 14. aprila, oglasiti se je do 9. aprila). Nadalje je uvedeno poravnalno postopanje o imovini Grasselli Josipa in Marije, neprot. trgovcev z mešanim blagom in posestnikov v Sv. Jakobu pri Sv. Juriju ob juž. žel. (prijavni rok do 13. aprila, narok za sklepanje 18. aprila, ponudba 40% v 10 mesečnih obrokih).

Vpisi v zadrudni register. V zadrudni register je bila 20. februarja zopet vpisana nova vzajemna podpora zadruga, in sicer pod firmo »Podpora«, vzajemna podpora r. z. z. o. z. Načelstvo sestoji iz naslednjih oseb: Gašperlin Rudolf, privat. uradnik v Ljubljani, Hrenova ulica 17, predsednik, Brinšek Drago, priv. uradnik v Ljubljani, Rožna ul. 8, podpredsednik, Blažič Viktor, uprava »Poštnega lekarnika« v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 2, Kuhar Jos., poslovođa v Ljubljani, Pleteršnikova ulica 9, in Sinkovec Anton, trgovec v Ljubljani, Stari trg 2. — Nadalje je bilo v Mariboru vpisano v zadrudni register »Gospodarsko društvo«, r. z. z. o. z. Izbrisana pa je bila zaradi razdružitve Biko-rejska zadruga v Trbovi. r. z. z. o. z.

Občni zbori. Dne 31. marca ob 16 ima občni zbor »Elektra«, d. d. v Ljubljani. Na dnevnem redu je bilanca za leto 1931, ki izkazuje prebitke, dočim je bilo za 1. 1930 pri glavnici 3 milijone Din izkazanih 0.122 milj. Din izgube iz prejšnjih let. Sklepati bodo tudi o izpopolnitvi upravnega sveta in o predlogu za likvidacijo družbe. Družba je bila ustanovljena 1. 1923 ter je prodajala tok Vevških papirnic ter Elektrarne J. Česen v Tacnu pri Ljubljani. — Strojlina, lesna in kemiš. industrija, d. d., Polzela, ima občni zbor 2. aprila ob 10 v Jadransko-podunavski banki.

Državni strokovni izpit v stroki kontrole mer in drageenih kovin. Na podlagi čl. 14 zakona o uradništvu je, kakor poročajo iz Belgrada, predpisal minister za trgovino in industrijo pravilnik o drž. strokovnem izpitu v stroki kontrole mer in drageenih kovin.

Borzo

Dne 12. marca.

Denar

Ze proti koncu prejšnjega tedna je bila tendenca za funt čvrsta. V torek je funt notiral še okoli 200, v sredo pa je nenadno narastel na 210 do 212. Proti koncu tedna pa je zopet popustil ter ostal na tečaju 204—206 v petek. Kljub temu, da je Bank of England prodajala mnogo deviz, je bila tendenca za funt vseskozi čvrsta. Kakor je iz časopisnih poročil razvidno, je ta dvig funta pripisovati mobilizacijam angleških rezerv. Zaradi višjih cen

Gostilničarska pivovarna d. d. Laško. V in-skratnem delu prinašamo danes razpis gradbenih del Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem. Dolgoletna želja naših gostilničarjev imeti lastno pivovarno, točiti in nuditi gostom po primernih, tudi današnji krizi odgovarjajočih cenah res dobro pivo, se bliža uresničenju. Zmagala je vajtrajnost, solidarnost in discipliniranost gostilničarjev in danes ni več dvoma, da se bo v jeseni pričel dvigati dim iz dimnikov gostilničarske pivovarne v Laškem. Je to velik uspeh domačega obrtništva in njemu naklonjenih slojev. Zdjaj bodo gotovo tudi oni zamudniki in cagovci, ki so z nezaupanjem gledali v Laško, prišli z denarjem ven.

zлата je začelo prihajati posebno v Indiji na dan tezavirnem zlato. Nadalje je Anglija konvertirala mnogo svojih dolgoročnih kreditov, tako da je postal dolok kapitala znaten. Tudi v drugih državah se je opazalo, kako se vrača angleški kapital nazaj.

Na naših borzah je promet minimalen. Na ljubljanski borzi je znašal skupno s kompenzacijami le 2.055 milj. Din v primeri s 7.34, 10.6, 10.2 in 11 Din v prejšnjih tednih. Pri tem je upoštevati, da so devizne restrikcije nastopile šele v drugi polovici preteklega tedna. Tudi na ostalih borzah je bil promet majhen, kakor je razvidno iz vsakdanjih naših poročil o prometu zagrebske borze. Vse pričakuje novega deviznega pravilnika, ki se nam obeta v kratkem. Kakor smo zvedeli iz posebnega vira v Belgradu, bo Narodna banka dajala po novem pravilniku denarnim zavodom devize za importiranje samo za sirovine in polfabrikate, za fabrikate pa Narodna banka deviz najbrž ne bo dajala. K temu bi bilo pripomniti, da bi bilo dobro ločiti fabrikate v take, ki se sploh ne izdelujejo pri nas, in v take, ki jih produciramo doma v zadostnih množinah. Seveda bo treba pri tem velike previdnosti, ker se bodo splošne norme kaj lahko zelo raztegnile. Vsekakor bi pa to racionalizacijo uvoza pozdravili, če bi se izvedla po pravih gospodarskih principih, upoštevajoč vse interese našega narodnega gospodarstva.

Curia. Belgrad 902, Pariz 20.31, London 18.7750, Newyork 516, Bruselj 72, Milan 26.75, Madrid 39.90, Amsterdam 207.85, Berlin 122.75, Stockholm 103.50, Oslo 102.50, Kopenhagen 108.50, Sofia 3.78, Praga 15.2750, Varšava 57.80, Atene 6.60, Carigrad 2.47, Bukarešta 3.08, Helsingfors 8.60.

Žitni trg

Novi Sad. Koruza: bč, srem. ban. gar. 85—86, bč, gar. okol. Sombor 87—88, bč, srem. april—maj 90—92½, srem. gar. par. šid 87—88. - Otrobi: bč, srem., ban. v jula-vrečah 90—92½. - Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence: koruza čvrsta, ostalo neizpremenjeno. - Promet: 38 vagonov.

Budimpešta. Tendence: pšenica mirna, rž prajzna, koruza mirna. Promet: omejen. Pšenica: marec 12.95, zaklj. 12.95—12.96; maj 13.70—13.85, zaklj. 13.74—13.75. - Rž: 16.10, zaklj. 16.15; maj 16.45—16.76, zaklj. 16.68—16.70. - Koruza: maj 14.70—14.87, zaklj. 14.71—14.75; julij 15.20.

Chicago (začetni tečaji). Pšenica: maj 60.375, julij 62.25, september 64.25. - Koruza: maj 39.75, julij 42.25, september 43.50. - Oves: maj 25.125. - Rž: maj 50, julij 51.

Winnipeg (začetni tečaji). Pšenica: maj 67, julij 68.75, oktober 70.125.

Jajca

Vsled snežnega vremena se je situacija na jajčnem trgu zopet učvrstila, tako da se je nakupna cena, ki je od našega zadnjega poročila sem že bila padla za 45 par, zopet dvignila na 55 par. — Sv. Jurij ob j. ž., 2. III. 1932.

Za velike dobitke

srečk za zgradbo katedrale

Dobrodelnega društva sv. Vinka v Belgradu

je treba za najmanjših vlog

V današnjem težkem gospodarskem položaju more srečen slučaj rešiti situacijo. Radi tega kupite

SREČKO ZA ZGRADBO KATEDRALE

in ta mali riziko Vam more prinesiti že

1. maja 1932

na dan žrebanja celo premoženje.

Glavni dobiček: Din 5,000.000.—

Najmanjši dobiček: Din 10.000.—

Cene srečk:

Dvoina srečka	cela srečka	polovica srečke	četrtina srečke
Din 200.—	100.—	50.—	25.—

Srečke prodajajo: vsi župni uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkvene in dobrodelne ustanove itd.

Centrala: Beograd
Ulica Jovana Ristića 20

Prodajna podružnica:
Zagreb, Tvrtkova ulica 5

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje v trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za št. 2 Din. Vsak oglaševalec plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Službe iščejo

Beseda samo 50 par

Mlada učiteljica
nemškega jezika išče službo kot vzgojiteljica k otrokom v slovenski družini. Gre tudi brezplačno. Dotična se želi naučiti na ta način slovenskega jezika. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2735. (a)

Mladenič
išče službo na večjem poslovanju — takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3427. (a)

Žagar
starejši samski, samostojen v rezanju in popravilu na venecijanki, želi službo. — Imam izvrstno spravevalo ter želim stalno službo. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3369. (a)

Absolventinja
trgovsko šolo išče mesto praktikanke. Zastoj. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 3370. (a)

Gospodična
trgovsko šolo išče mesto praktikanke ali kaj sličnega. — Ponudbe pod »Vestna« št. 3364 na upr. »Slovenca«.

Starejša ženska
išče službo gospodinje. Ponudbe pod »40« 3384 na upr. »Slovenca« Maribor. (a)

Dekle
pošteno, vajeno trgovine, gostilne in gospodinskih del, z znanjem slovenskega, nemškega in srbohrv. jezika, išče primerno službo. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Pridno in čedno dekle« 3233. (a)

Mlajša podnatakarica
išče službo v manjši in ugledni gostilni v mestu ali na deželi. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3281. (a)

Za čas sezije
išče mesta perfektna moč za močnata jedila. Ponudbe pod »V sezoni« 3147 na upr. »Slovenca«.

Mladenič
pošten, z dolgiimi spravevali, želi dobiti službo ali kaj sličnega. — Cenj. ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Veren« št. 3324. (a)

Trgovska pomočnica
začetnica, pridna in poštena, z znanjem slovenske in nemške, išče službo v trgovini z meš. blagom. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu; gre za nekaj časa tudi brezplačno. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Pridna« št. 3339. (a)

Nemščine
popolnoma zmožna stenotipistinja in samostojna slovenska in hrvatska korespondentka, izurjena v knjigovodstvu, išče mesto. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Večletna praksa« 3455. (a)

2542

Prijatelj otrokov

Otročje milo MERIMA 1839

sofer

da 1000 Din nagrade sistem, ki mu preskrbi službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod 3445. (a)

300 Din nagrade

dam, kdor mi preskrbi kjerkoli službo v trgovski pisarni. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Stalno« št. 3461. (a)

Službo dobe

Beseda samo 50 par

Organist
samec, ki ima veselje do organizacij in rad opravlja tudi kmetijska dela, se sprejme. Zupni urad št. 11 v Slov. gor. (b)

Plačilna natakarka
kavcije zmožna, pridna in poštena, srednje starosti, čedne zunanosti, se išče za letošnje v seziji. Ponudbe pod »Dobra moč« št. 2917 na upr. »Slovenca«.

Viničarja
s petimi ljudmi išče Jožef Purkhard, Spodnja Sv. Kungota. (b)

Vajenca
za elektrotehniko sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3044. (b)

Novo podjetje
za izdelavo malokemičnih proizvodov rabi delavca-strokovnjaka z večletno prakso za izdelavo krem za čevlje, apretur itd. Nastop takoj. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Praksa« št. 2822. (b)

Pek
samostojen, trezen in pošten, z obrtnim listom, se takoj sprejme. — Ponudbe na naslov: Čufer Andrej, Jesenice. (b)

Krojaškega vajenca
in pomočnika sprejme — Furman — Studenci pri Mariboru. (b)

Konjski hlapec
priden, pošten, se sprejme pri Fr. Galetu, Rožna dolina cesta V št. 26. (b)

1411

Nov poklic

za dame

in gospode

z vpeljavo strogne pietarstva v hiši. Zajemci zaslužek vs. 1500 Din mesečno, ker prevzamemo izdelavo in dostavo v plačilo. Pritežje se danes po brezplačni prospekti na Domača Pletarska industrija, št. 9, Jožip Kalik, Maribor, Trubarjeva 2.

Dekle
zdravo, krepko in pošteno, staro do 25 let, vajeno vsega hišnega dela, po možnosti nekoliko kuhinje, sprejme boljša družina na deželi. Nastop lahko takoj. Plača 300 Din. Ponudbe poslati na upr. »Slovenca« pod »Dobra hiša« št. 3272. (b)

Iščem

zdravo, pošteno, zanesljivo deklico do 20 let k majhnemu otroku. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Dobra hiša« št. 3400. (b)

Natakarka

poštena, čedna in prijetna zunanosti, se išče za Notranjsko. Ponudbe s sliko in navedbo zahtevkov poslati na upr. »Slovenca« št. 3411. (b)

Dekle

za vsa hišna dela in za kuhinjo sprejem takoj k 2 osebam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3367. (b)

Učenka

sprejme za šivanje in strojno vezanje — atelje »Juljana«, Rožna dolina VIII. (b)

Poštena služkinja
stara do 25 let, za vsa hišna dela, kakor tudi 16 do 18 let staro dekle za pomoč v trgovini — se sprejmeta. Ponudbe pod »Poštenost« št. 3368 na upr. »Slovenca«.

Pekovskega vajenca
ki se je že učil, sprejem. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Parna pekarna« št. 3376. (b)

Vajenca
za pilarsko stroko v štiriletno učno dobo s hrano in stanovanjem sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3242. (b)

Sprejme se
k mladima, mirnima zakoncem v bližini Ljubljane pridno, kršč. vzgojeno in pošteno dekle, staro okoli 20 let, neomadeževane preteklosti ter čedne zunanosti. — Delo tudi na vrtu. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod zn. »Dobra in poštena« št. 3278. (b)

Trgovsko pomočnico
mlajšo moč, spretno, zanesljivo, z dobrimi spravevali, sprejme trgovina z meš. blagom na deželi. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod št. 3304. (b)

Blagajničarka
restavracijska, vajena kuhinje in točilnice, zanesljiva, z dolgoletnim spravevalom, želi nameščenja. Sivala bi tudi ročna dela. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Stalno 28« št. 3278. (b)

Učenca
iz poštene hiše, zdravega, s prim. šolsko izobrazbo, sprejme takoj špecijalska in delikatesna trgovina Franjo Gračner, Zagreb, Ilica 217. (b)

Pekovski vajenec
močan, se takoj sprejme. Maribor, Meljska c. 23. b

Kovaškega vajenca
iščem z vsi oskrbo v hiši. Nastop lahko takoj. Juri Blažun, kovaški mojster, Senčur pri Kranju. (b)

Služkinjo
sprejme takoj trgov. hiša na Gorenjskem. Zmožne šivanja in gospodinjstva naj se ponudijo na upr. »Slovenca« pod 3305. (b)

Objave

Beseda samo 50 par

Na obroke
lahko kupite kar potrebujete skoraj v vseh večjih ljubljanskih trgovinah s posredovanjem Kreditne zadruge detaljnih trgovcev v Ljubljani. Trgovski dom, Gregorčičeva ul. 27 (pri banski palači).

Izjava!
Podpisana preključujem žaljivke, ki sem jih ob priložnosti požara izrekel o Jožetu Keržu, posestniku iz Vira 19, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. — Hribar Marija, posest. žena, Vir 17. (a)

GREŠITE MNOGO
Če ne čitate redno SLOVENEČA

Ambroževi kupujejo pohištvo.

Pri Ambroževih so se pripravljali k poroki. Materi ni bilo nič kaj prav pri sre. Hotela bi, da hčerka še doma ostane. Oče pa je menil, da je le dobro, če pride hčerka končno iz hiše.

Tako se je mladi par skupaj z očetom Ambrožem napotil ogledovat pohištvo. Mlada dva sta stopila kar v prvo največjo trgovino, z njima pa oče Ambrož. Ali se je razjezila? Vse mu je bilo predrago. Tako drugega pohištva pa že ne kupim! in jo je ubral domov, mlada dva pa hoče nočeti tudi, ker denar je imel oče Ambrož.

Teden dni pozneje pa je prišel ženin k Ambroževim s »Slovencem« v rokah in je opozoril očeta Ambroža na ceno pohištva v listi veliki trgovini. Obenem mu je predložil cenike več drugih trgovin, ki niso inserirale. To je gledal oče Ambrož! Taka razlika v cenah! V trgovini, ki je inserirala, je bilo pohištvo skoraj za polovico ceneje. »Le kako je to mogoče?« je vprašal ženina. »Večja reklama, večji promet, zato pa je tudi vse ceneje!« mu je ta kratko odgovoril.

Pa je kupil oče Ambrož pohištvo v listi veliki trgovini in odedel pridno prebiral »Slovenca«. Poznal je natanko ceno, ki so bile važne zanj. Odslej je rad pripovedoval, da mu je »Slovenec« prihranil velike vsote denarja.

Ta oglaš. v rubriki »Ženitev« stane 18 — Din. Vsaka beseda 2 — Din.

Ne ženite se brez pohištva trdke Novak, Slovenska 24.

„Veliki z malimi oglasi!“

Zasluzek

Beseda samo 50 par

Motorno dvokolo
zastonj! Vsak, ki posreduje prodajo 10 motornih dvokoles, dobi eno motorno dvokolo za nagrado. Ceniki franko! »Tribuna« F. Batjel, Ljubljana, Karlovska c. 4. (z)

Zastopnikom
kateri so vpeljani pri privatnih strankah, oddamo kot podzastopstvo razprodajo Trenchcoat plaščev in drugih konfekcijskih oblačilnih predmetov. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod št. 3316. (z)

Popolnoma zastoj
lahko dobite električno svetilko za nočno omario ali električni likalnik ali kuhalič. — Pišite po poštali na Jože Markše, elektrotehnično podjetje, Jesenice. (z)

Akviziterje
s finim nastopom za Ljubljano in okolico sprejem. Za navodilo je poslati 3 Din na upr. »Slovenca« pod »Trajen zaslužek« št. 3322. (z)

Pozor, Trboveljčani!
Naznanjam c. občinstvu, da prevzamem najceneje vse vožnje premoža in drugega blaga od kolodvora. Cena vožnje: voziček premoža do Sokolskega doma 10, Dimnika 12, Skrata 15, v Trbovlje 18 in Gabarsko 22 Din. — Drugo blago od kolodvora, teža nad 1000 kg — Vode 2.50, Dimnik 3 Din, Trbovlje 3.50 Din za 100 kg. — Za naročila se priporoča Franc Kmet — Trbovlje. (z)

Ženitbe
železniški uradnik rezervni kapetan, 52 leten Ljubljčanec, vsled smrti matere osamel, veren in soliden, premožen, išče soprogo enakih lastnosti. Pisma pod »Po bratovsko« št. 3330 na upr. »Slovenca«.

Denar
Beseda samo 50 par

Državni uradnik
nujno išče posojilo 20.000 Din proti menici, sigurnemu poroštvu in mesečnemu odplačilu 800 do 1000 Din. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Varnost« št. 3325. (d)

Posojila
proti zalogu ali poroštvu daje Splošno kreditno društvo, Aleksandrova c. št. 5. (d)

Kateri gospod
ali gospa mi plača 30.000 Din, dobi dosmrtno sobo blizu kolodvora. Ponudbe pod »30.000 Din« št. 3271 na upr. »Slovenca«.

Vsi dolgov!
Prijava za ustanovitev zaščite dolžnikov sprejema »Marštan«, Maribor, Koroska cesta 19. Vpisnina 10 Din. (d)

Brezobrestno posojilo

za zidavo, nabavo parcele, za izvedbo že obstoječe vknjižbe v vknjižbo na cenejše obresti dobite pri Zagrebški stavbeno-kreditni zadrugi, zastopstvo »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25/1. Išče mo poverjenike! (d)

Stanovanja

Beseda samo 50 par

IŠČEJO:
Stanovanje
dvo- ali trisobno — išče stranka brez otrok. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod št. 3110. (c)

Dvosobno stanovanje
z vsemi pritliklinami išče tričlanska družina v bližini tobačne tovarne. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Vrt, 500—600 Din« št. 3194. (c)

Stanovanje
eno ali dve sob. v predmestju išče uradnik. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Uradnik 3407«. (c)

V št. Vidu
ali drugje v Ljubli, okolici ob tramvajski ali avtobusni zvezi iščem sobo s 1. aprilom. Ponudbe pod »Prof. L.« št. 3232 na upr. »Slovenca«.

Stanovanje
dvo- ali trisobno v središču mesta išče za takoj ali s 1. aprilom zakonski par brez otrok. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Suho« št. 3286. (c)

Stanovanje
eno- ali dvosobno s pritliklinami, v centru ali v bližini, išče mirna zakonca z aprilom. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Snažno« 3447. (c)

Stanovanje
trisobno, išče za april družina 3 odraslih oseb. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Novo pohištvo« št. 3463. (c)

REALITETNA PISARNA JOŽE GRAŠEK
Ljubljana, Kolodvorska 24 posreduje pri oddaji in pri najemu stanovanj. Ima na razpolago več stanovanj v Ljubljani in okolici.

ODDAJO:

Dve prazni sobi
na prometni cesti, v prvem nadstropju, oddam za ordinacijo ali pisarno. Električna, plin, vodovod. Naslov v upr. »Slovenca« št. 3283. (c)

Stanovanje
sobo in kuhinjo oddam. Dravljica št. 135, Rokova pot. (c)

Sobo in kuhinjo
oddam. Marmontova ulica 19. (c)

Trisobno stanovanje
in vse pritlikline, eventualno sobo in kuhinjo, oddam. Povšetova cesta 39 (siva hiša), Kodeljevo. (c)

Stanovanje
dvosobno in trisobno, s pritliklinami, se odda — Riharjeva ulica št. 6 — Mirje. (c)

Sobo in kuhinjo
tako oddam. Mencingerjeva 39, Kolesarjeva. (c)

Štirisobno stanovanje
odda za maj Tribuš, Glince, Tržaška 6 — telefon 2605. (c)

Enosobno
visokopritl. stanovanje — oddam s 1. aprilom. — Zadruga 3 (Kodeljevo). (c)

Stanovanje
obstoječe iz velike, zračne in solne sobe, kuhinje in šrambe se odda takoj ali pa s 1. aprilom na Kodeljevem, Ulica ob Mladinskem domu 1. (c)

Stanovanje

enosobno, s pritliklinami, oddam. Guncle pri št. Vidu, št. 29. (c)

Opremljena soba
svetla, se odda gospodični z vsi oskrbo v centru mesta. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3406. (c)

Opremljeno sobo
solčno, strogo separiran vhod s stopnišča, oddam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3408. (c)

Opremljeno sobo
oddam boljšemu, solidnemu gospodu — blizu glavnega kolodvora. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3374. (c)

Prazno mesečno sobo
in stanovanje treh manjših sob s kuhinjo, se odda s 1. aprilom. Ponudbe pod »Trnovo« v upr. »Slovenca« št. 3372. (c)

Dve zelo mirni sobi
opremljeni, v vili, sredi velikega vrta, takoj oddam. — Naslov v upr. »Slovenca« št. 3382. (c)

Oddam sobico
s posebnim vhodom za 130 Din s 15. marcem. — Moste, Vodmatska 19. (c)

Stanovanje
sobo in kuhinjo oddam. Franciška Mrak, Vnanje gorice 98, Brezovica. (c)

Brezplačno stanovanje
dam oseb, ki mi posodi 30 do 60 tisoč Din proti obrestim za par let. — Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Brezplačno« št. 3323. (c)

Sostanovalec
se sprejme. — Cankarjevo nabrežje 7/II., d. Matija Rozman. (c)

Gospodično
čez dan odsotno, sprejem na stanovanje v središču mesta. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3458. (c)

Sostanovalko
išče mlada gospodična v sobo s posebnim vhodom za 150 Din. Naslov v upr. »Slovenca« pod 3459. (c)

Dvosobno stanovanje
v vili blizu art. vojašnice oddam za maj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3462. (c)

Prazno sobo
lepo, zračno, parketirano, z elektriko, vhod iz predsobe, v centru mesta odda boljša stranka. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3437. (c)

Vnajem

Beseda samo 50 par

IŠČEJO:
Gostilno
na prometnem kraju vzajem v najem. Joško Poljanšek, Kamnik, Majstrova ulica. (m)

Iščem osebo
ki bi imela gostilniški lokal in osebo pravico na prometnem kraju v Ljubljani ali okolici Ljubljane. Imam veliko zalogu svojega vina ter stopim po dogovoru v kompanijo. — Prosi se samo resne dopise na pošto: Brežice št. 150. (m)

Mešano trgovino
prevzamem. Ponudbe pod »Ljubljana ali okolica« št. 3327. (m)

2665

1000 Din plačam

ako Vam »Radiobalzam« ne odstrani: kurjih oči, bradavic, trde kože, bul itd. — Prosim še 3 R. Balzama. Najlepša hvala za to čudežno sredstvo. Vsak, komur sem dal ta balzam, se je rešil kurjih oči. S spoštovanjem Jakob Kozuh, Skofjavska 33 p. Celje. — Zahtevajte povod samo »R. Balzam«. — Po pošti 1 lonček 10 Din (predplačilo), na povrtje 18 Din, dva 28 Din, tri 38 Din z jamstvom pošlje: R. Cotič Ljubljana VI, Kamniška ul. 10 a (Janševa)

ODDAJO:

Trgovina

z mešanim blagom, na deželi, tik farne cerkve, se da po ugodnih pogojih v najem. Ponudbe na upr. »Slovenca« Maribor pod »Trgovina« št. 2687. (n)

Delavnica

lepa, se odda takoj v najem. Istotam se sprejme več sostanovalec. Vprašati v gostilni Vodnik, Celovška cesta 41. (n)

Lokale

uporabne za skladišče ali delavnice, ob glavni cesti, pri postajališču cestne železnice, oddam v najem. Vprašati v tovarni kisa Jos. Vodnika dediči, Ljubljana VII, Celovška cesta 42. (n)

Lokal

v centru Novega mesta, primeren za trgovino ali boljšo obrt, oddam. Naslov v upr. »Slovenca« št. 3426. (n)

Trgovino

z mešanim blagom in trafik. oddam v industrijskem kraju na Gorenjskem v najem. Stanovanje na razpolago. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3224. (n)

Poslovne prostore

lepe, oddam. Dalmatinova ulica 11. (n)

Pekarijo

stara, dobro vpeljana, v mestu, oddam vsled družinskih razmer takoj v najem. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Pekarija« št. 3329. (n)

Več pisarniških sob
v 1. nadstropju v Gledališki ulici 8 odda takoj skupaj ali posamično Pokojniški zavod za nameščenje v Ljubljani.

Poslovni lokali
v 1. nadstropju se oddaja takoj v najem. Vprašati na Dunajski cesti št. 29.

Redka prilika!

Radi osamljenosti in starosti oddam takoj v najem v Karlovcu, Riječka ulica 5, enonadstropno hišo za več let, v kateri se nahaja vpeljan in dobro poznani, že več let obstoječi

hotel Janje

Glasba

Beseda samo 50 par

Orgle

harmonije, pianine, pišale in ventilatorje za orgle izdeluje, popravlja in uglašuje najceneje Anton Darnič, izdel. orgel, Radovljica.

11588

DIREKTNO IZ

TVORNICE

izredno poceni na pr.

Violina od Din. 68

Mandoline • 129

Gitare • 169

Ročne harmonike 69

KROMATičNE HARMONIKE,

MAVAJSKE GITARE I.T.D.

Zahlevajte brezplačni tvojinski

CENIK:**HEINEL & HEROLD**

MARIBOR št. 102.

Harmoniko

znamke »Lubase«, trivrstno,

v dobrem stanju, poceni prodaja D. M. v

Zalog 13, post. D. M. v

Polju. (g)

Radio

prodaja za nizko ceno.

Naslov v upravi »Slovenca«

pod št. 3373. (g)

Radio

dvocevalni, kompletan, še

malo rabljen, napredaj. -

Ponudbe na upravo »Slo-

venca« pod značko »Zelo

glasen« št. 3337. (g)

2110

ZA MAL DENARJA

DOSTI MUŽKE

IZPOSODJEVALNICA

Slager

POSODJE IN GRANDFONOV

LJUBLJANA - ALEKSANDROVA ULICA 20

MARIBOR - GREGORČEVA ULICA 20

Glasovir

prvovrsten, ter mali har-

monij napredaj po zelo

nizki ceni. Turin, Celje, g

Klavir

dobro ohranjen, črn, po-

ceni prodam. - Naslov v

upravi »Slovenca« pod št.

3450. (g)

Klavirji

Zaloga in izposojevalnica

klavirjev prvovrstnih sve-

tovnih trdk. Prodaja naj-

cenejša in na najmanjše

obroke - z garancijo.

Najcenejša izposojevalnica

R. Warbinek, Ljubljana,

Gregorčičeva 5. (g)

Črn, kratak klavir

radi selitve prodam. Cena

5200 Din. Ljubljana, Glin-

ce, Tržaška cesta, trgo-

vina Marn. (g)

Gramofon

(kovček) skoraj nov, z 22

ploščami, zamenjan z do-

brim radio aparatom z

zvočnikom. Naslov pove

uprava »Slovenca« pod

št. 3438. (g)

Razno

Beseda samo 50 par

Stiriletno deklico

dam za svojo radi izgube

matere. Naslov v upravi

»Slovenca« Maribor. (r)

Gnojne sode

700 litrov vsebine, najtr-

pežnejše izdelane, zame-

njam za semenski krom-

pir. Velika zaloga novih

hrastovih sodov po zmer-

nih cenah. Ivan Pirc, so-

dar, Dravljica pri Lj. (r)

Grintovec

• obiteljski pensionat •

Predvor nad Kranjem.

Najboljša oskrba, v pred-

sezoni znižane cene. (r)

Otroka

enega ali dva vzajem v

dobro oskrbo proti plačilu

200-250 Din mesečno. -

Naslov v upravi »Slov.«

pod št. 3278. (r)

Za zavarovanje

dobite po možnosti vsa potrebna pojasnila, ako pošljete 3 Din v znamkah na upravo »Sl.« pod zn. »Zavarovanje« 3321. (r)

Starejša oseba

se vzame v dosmrtno oskrbo. - Ponudbe pod »Oskrba« na upravo »Slovenca« v Mariboru. (r)

Šestletnega fantka

dam v oskrbo - samo v bližini Medvedove ceste v Spodnji Siški. Drugo po dogovoru. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3338. (r)

3107

Ljubitelji in gojitelji

kanarčkov! Blizu se nam vesela pomlad in pričinja se doba paritve, zato vam nudim nekaj parov čistokrvnih harških kanarčkov. Gojitelj Piskar Alojzij - Sv. Petra cesta 52. (r)

VALLET EXPRES

naznanja cenj. damam in gospodom, da je preselil svoj obrat na Smartinsko cesto 24 (kavarna »Viadukta«). - Likanje obleke 16 Din, kemično čiščenje 55 Din, obračanje 280 D. Na željo obleke renovira in modernizira. Pišite dopisnico, pošljemo iskati. r

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadst. (r)

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (r)

Žaluzije

(polkne), dobro ohranjene, kupimo. Večerin Rudolf, V. Vodnikova 11, p. Moste. (k)

647

Vsakovrstno**zlato kupuje**

po najvišjih cenah

CERNE, juvelir, Ljubljana

Wolfova ulica št. 3.

»Mladiko« 1. 27.

nevezano, kupim; lahko je tudi samo št. 9. istega leta. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3340. (k)

Kupim motor .

na ogljenj plin 10-12 ks, ali samo peč za ogljenj plin. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Novem mestu. (k)

Žage

gaterice, krožne, mlinske skobelne nože in vse drugo jekleno orodje kupite najugodnejše pri »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg. (r)

1936

Gosje perje

kemično čiščeno, dobavlja od Din 15, 25, 35, 50, 70 do 90 dinarjev za 1 kg franko Čonoplja po povzetju, kakor tudi gotove blazine in pernice

ADOLF WOLKENSTEIN,

ČONOPLJA

(Dunavska banovina).

Zahtevajte cenik. (r)

Krasne spalnice

masivne, trdi les, 4000 Din, jedilnice 5000 Din, kuhinje 800 Din. Za solidno in trpežno delo se jamči. Vse to dobite le pri trdkih Golmajer, strojno mizarstvo, Ljubno, Podnart. (l)

Marija Rogelj

Ljubljana, Sv. Petra c. 26, ima po znižanih cenah: odeje, deke, plašče, obleke, predpasnike, zimsko in letno perilo za dame in gospode, nogavice itd. (l)

4 konjske prsne

opreme napredaj. - Božič Ivan, gostilničar, Vikeče, Medvode. (l)

Puhasto perje

čisto, čohano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 230 Din kg Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC - Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica peria. (r)

Gojzerce

na obroke

TEMPO, Gledališka ul.

št. 4 (nasproti opere).

Konopne vrvi

40 in 50 m, dve žični vrvi 100 in 150 m dolgi, dve peči za žaganje in ročni voziček - prodaja F. Cvek, Kamnik. (l)

Autobus

znamke »Delahaye«, popolnoma nov, 45 HP, 17 sedežni, zelo ugodno napredaj. Vprašati pod zn. »Autobus« št. 3231 na upravo »Slovenca«. (l)

Šivalni stroj

popolnoma nov, napredaj za 1300 Din. Miklošičeva cesta 7/III. - vhod poleg slaščičarne. (l)

Napredaj

40 komadov štirioglatih steklenih kozarcev, 50 cm globokih - od akumulatorske baterije. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3045. (l)

Velika

1943

je Vaša korist, ako pišete še danes po novo, veliko kolekcijo volnenega blaga, svile, delena in drugih modernih tkanin za fine damske, dekliške in otroške obleke. - Izbira ogromna, cene letos globoko znižane.

Trgovski dom

Stermecki, Celje št. 18

Vzorci in cenik zastoj!

Pohištvo

za spalnico in kuhinjo, zelo lično, poceni prodaja mizar v Mariboru, Mlinška 17. (l)

Mizarji, pozor!

Vsake vrste trdega, suhega, rezanega lesa, tudi mehki les, suho borovino, macesen i. t. d. stalno na zalogi. - Naročila: Poštni predal št. 4, Sv. Peter v Sav. dolini. (l)

Bukovo oglje

suho, vilano, več vagonov prodaja tudi male količine. Naročila: Poštni predal št. 4, Sv. Peter v Sav. dolini. (l)

Semena

vsakovrstnega gozdnega, sadnega in lepotičnega drevja dobite pri trdkih »Suma«, Ljubljana, Dvofakova ulica 3/I. Skladišče: Kolodvorska 6. (l)

Kolesa »Bizmark«

pneumatiko, šival. stroje, gramofone in plošče, dobre in poceni, Vam dobavi R. Dolinar, Jesenice, Gorenjsko. (l)

Krojaško delavnico

z vsem inventarjem, na prometnem kraju, prodam takoj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3423. (l)

Vagon borovih desk

50 mm, 4 m dolgih, popolnoma suhih, imam napredaj. Emil Koprivnikar, Litija. (l)

Šivalni stroj

»Singer«, veliki cilindri, prav dober, prodam. Gornol, Gradaška ul. 8. (l)

Jedilnico

kompletno, prodam za 3000 Din. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3401. (l)

Stelažo

s 144 kartonastimi predali poceni prodam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3284. (l)

Dva aparata

za trajno kodranje napredaj po nizki ceni. Česalni salon »Maly«, Maribor, Aleksandrova ceste 22. (l)

Moško kolo

skoraj novo, po nizki ceni prodam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3457. (l)

Zimo

za modroce od najcenejše do najfiniješe po tovarniških cenah prodaja Sever Rudolf, Marijin trg št. 2. (l)

Posestva

Beseda samo 50 par

Parcelo

za Bežigradom prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2870. (p)

Hiša

dvostanovanjska, z vrtom (elektrika) - napredaj. - Vprašati pri: Ivan Koder, krojač, Rudnik 75, Ljubljana. (p)

Večje posestvo

z dobro idočo gostilno, 20 minut od mesta Laško, ob banovinski cesti, napredaj. Posestvo obsega 21 ha njive, travniki in gozd. Sadonosni vrt ob hiši, nosi ob srednje dobri letini do 20.000 Din čistega. Hiša kot gospodarsko poslopje v najboljšem stanju. Ponudbe na podružnico »Slovenca« Trbovlje pod »Ugodna prilika« št. 2952. (p)

Prodaj

hišo z dvema sobama, kuhinjo, velikim vrtom in gospodarskim poslopjem. Vse v dobrem stanju. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor. (p)

Posestvo

v bližini Ljubljane, tik glavne ceste, napredaj. Vila dvostanovanjska z vpeljano trgovino. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3401. (p)

REALITETNA PISARNA

JOŽE GRAŠEK

Ljubljana, Kolodvorska 24 posreduje pri nakupu in prodaji posestev, hiš in parcel. Ima na razpolago več posestev na deželi ter hiš in parcel v Ljubljani in okolici. (p)

TRDEN TEMELJ

si stavite, ako pridobite Vašemu podjetju stalne odjemalce. Treba pa je od časa do časa opozarjati na Vaše izdelke, na Vaše blago, na novosti Vaše stroke, kar Vam oskrbi novodobna reklama. Vedno kaj novega in vedno kaj zanimivega naj prinaša Vaša reklama, ako naj bo učinkovita, se poslužuje v prvi vrsti slik in ilustracij. - Za časopisno reklamo, za cenike, prospekte itd. so Vam potrebni klišei. - Te Vam dobavi v poljubni obliki, dovršeni izdelavi po ugodnih cenah

JUGOSLOVANSKA TISKARNA LJUBLJANA**AKO VODITE REKLAMO**

v večjem obsegu, se bode te poslužili letakov, plakatov in prospektov. Po Vaših lastnih ali naročenih osnutkih Vam jih izdela v najmodernejši tiskarski tehniki, ki jamči za gotov uspeh, to je v eno- ali večbarvnem

OFFSETTISKU ALI BAKROTISKU**Nekadilec**

postane v 5 dneh. Brezplačno Ti pošljem, samo priloži znamko za 4 Din. Saper, Straža pri Novem mestu. (r)

Kupimo

Beseda samo 50 par

Krompir

kupim, vagonске količine. Ponudbe pod »Split« 3249 na upravo »Slovenca« v Mariboru. (k)

Drako srne

in druge divjačine kupi J. Oražem, Ribnica, Dolensko. (k)

Večjo množino

pristnega domačega hrskovca kupim od producenta. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Domače žganje« št. 2823. (k)

Prodajmo

Beseda samo 50 par

Polenovko

namočeno, dobite pri I. Buzzolini v Lingarjevi ulici. (l)

Volneno blago

od 24 Din naprej, primeren za damsko in otroško pomladne obleke in kostume, v vseh modnih barvah in desenhih priložna trdka F. I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29. 2889 (l)

Drva, premog,

trame, deske, prekle za ližol, dobite najugodnejše pri Josipu Prelesnik - Ljubljana, Siška, Janševa ul. Telef. 33-89. 2707. (l)

6 novih oken

75x125 napredaj. Glince cesta XVII št. 4. (l)

Poljedelci in obrtniki

Opozarjam Vas na mojo stalno zalogo novih in rabljenih elektromotorjev za istosmerni in vrtilni tok v vseh jakostih. Cene zmerne. Fran Perčič, Ljubljana, Gosposvet-ska 16. Domžale št. 59. (l)

Vi želite

pristnega »Ljutomerčana«? Morda za praznike? Za god? Za veselico ali gostijo? Dobro! Naročite si ga pri našem znanem vinogradniku Rob. Košarju, Sv. Bolfen pri Središču. Najfinije sorte, kakor traminec, muškadni silvanec, rizling, Vas ne bodo stale nad 10 Din za liter klub prevoznim stroškom in trošarin. Naročite takoj cenik! Vino se razpošilja v lepih sodčkih od 10 litr. naprej. Poskusite enkrat. - Dobite že fina namizna vina od 3.50 naprej, dokler traja zaloga. (l)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13. (l)

Dva dinamostroja

5 in 6 HP, se prodasta ali pa zamenjata za les. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3042. (l)

Pozor

menze, gostilničarji, restavraciji in trgovci! Po izredno nizki ceni prodajamo na drobno in debelo, dokler traja zaloga, ribane kumarice za salato in omake, ribane jedilne buče za omake, kislo kumarce, kisle zelene paradiznike, zeleni fižol v strokih, slan ali v kislu, paprike za polnjenje (fižol), rdeči paradiznik, cel, v slani vodi. Blago se pošilja v sodih ali kozarčih vsako množino. - M. EGGER, izdel. konzerv, sočiva, Ljubljana, Vodmatski trg 3. (l)

KUPIM po najvišjih dnevnih cenah zla-
denar, star in novo zlato in pa
stare zlate zobne krone.
R. ALMOŠLECHNER juvelir
zlatar
Cela - Prešernova ul. 1

Enodružinsko hišo
v ljubljanski okolici kupim. Ponudbe z opisom in ceno na upravo »Slovenca« pod »80.000« št. 3377. (p)

Posestvo
blizu zdravilišča, kjer je vedno dosti tučev, se radi selitve takoj proda. Pisma pod šifro »Gospodinja dobra kuharica« št. 3414 na upravo »Slovenca«.

Zemljišče
na lepem prostoru, po možnosti ob vodi, kupim. Ponudbe pod »Pomlad« na upravo »Slovenca« št. 3148. (p)

Hišo s trg. lokalom
in pripadajočimi prostori, na prometni točki blizu farne cerkve v Rajhenburgu, prodam ali oddam za daljšo dobo v najem. Ponudbe na naslov: Bavec M., Rajhenburg. (p)

„POSEST“
Realitetna pisarna, družba z o. z.
LIUBLJANA Miklošičeva
cesta št. 4
PRODA:

Vilo, enonadstropno, novozidano, dve trisobni stanovanji, kopalnica — parketi, elektrika, vodo-
vod, dve enosobni stanovanji, lep vrt, na Kode-
ljevem, Slomškova ul. 4, najboljšemu ponudniku. — Ogled v našem spremstvu! **Hišo**, dvonadstropno, dobro ohranjeno, z 8 4-3, v 2 sobni stanovanji, dvorišče, vrt, donos 105.000 Din. blizu centra, 750.000 Din. — **Hišo**, enonadstropno, 6 dvo- in trisobnih stanovanj, v najboljšem stanju, 3000 m² vrta, center, Din 800.000. — **Vilo**, enonadstropno, 7 sob, pritlikline, lep vrt, pri sv. Jožefu, 650.000 Din. **Hišo**, visokopritlikline, eno trisobno, dve enosobni stanovanji, 600 m² vrta, pri novi šolski šoli, 178.000 Din. **Hišo**, novozidano, enonadstropno, tristanovansko, deloma parketirane sobe, kopalnice, vse pritlikline, blizu šolske mitnice, 200.000 Din. **Hišo**, s šestimi enosobnimi stanovanji, novozidano, drvarnica, 180 m² vrta, Glince, 135.000 Din. Donos 1650 Din. hipoteka 80.000 Din. **Hišo**, vili slično, novozidano, 5 enosobnih stanovanj, 600 m² vrta, lepa zgradba, ob Dunajski cesti, Stojce, 175.000 Din. **Hišo**, novozidano, 2 stanovanji, elektrika, vodo-
vod, 400 m² vrta, Trnovo, 110.000 Din. **Hišo**, enonadstropno, 7 enosobnih, l dvosobno stanovanje, 400 m² vrta, Moste, Din 220.000 Din. 8 odstotno obrestovanje. **Hišo**, novozidano, enodružinsko, 400 m² vrta, št. Vid, 80.000 dinarjev.

Prva celotna izdaja!

Prva celotna izdaja!
Doktorja Franceta Prešerna
Zbrano delo
Cena Din 40,—, elegantno vezana Din 55,—
Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Zahvala
Za dokaz iskrenega sočutja ob smrti našega dragega
Viktorja Kvedra
se vsem prisrčno zahvaljujemo. Posebno nas veže dolžnost zahvaliti se gg. dr. Rusu in dr. Misu za zdravniško skrb ob času bolezni, stolinemu župniku g. dr. Klinarju za tolažilne besede in č. duhovščini za spremstvo, Skalašem za tolažbo in tovariško slovo, kakor tudi udeležencem iz Tržiča, nadalje vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja ter vsem onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvaležni smo vsem, ki so nam stali ob strani v težkih urah.
Sveta maša zadušnica se bo brala v stolni cerkvi v sredo, dne 16. marca ob 7 zjutraj.
V Ljubljani, dne 12. marca 1932.
ZALUJOČA RODBINA KVEDROVA.

Prodaj vilo!
Vabim le resne kupce. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3425. (p)

Stavbna parcela
na lepi solčni legi v Zeleni jami, naprodaj. Korosčeva ulica št. 14, podstrešje. (p)

Gozdno posestvo
v izmeri več ha, kupim. Ponudbe pod »Mlad gozd« št. 3412 na upravo »Slovenca«.

Manjšo hišo
v Ljubljani ali v okolici kupim. Ponudbe pod zn. »Tako« 3354 na podruž. »Slovenca« v Celju. (p)

Posestvo
blizu Maribora, obstoječe iz 3 oralov njiv, 3 oralov travnika, 2 oralov gozda in 2 oralov sadnega vrta in pašnika — po ugodni ceni naprodaj. — Hiša in gospodarsko poslopje v dobrem stanju. Natančnejša pojasnila se dobe pri Konrad Zvajker, Maribor, Vetrinjska ulica 22.

Podjetje
živilske stroke, tudi v sedanjem času dobro doide in dobičkasno, v večjem mestu Slovenije, z dvema poslojema in vsemi stroji, ugodno na prodaj. — Natančni podatki pismeno. Dopisi pod zn. »Ugodni pogoji« št. 2978 na upravo »Slovenca«.

Obri

Bučnice
luščene in cele, zamenjam za pravo olje.
Kavo, surovo in žgano — riž vseh vrst — čaj, rum, pristno slivovko in brinovec — polenovko, suho in namočeno, sploh vse specerijsko blago — semena, vrtna in poljska, zanesljivo kaljiva — drevesne žage, trsne škarje, motike, vile, orodje, pločevinasto posodo ter razno železnino — po nizkih cenah in najboljši kakovosti, priporoča **JOS. JAGODIČ**, Celje — Glavni trg, Podružnica: Gubčeva ulica 2.

Cement, železo, kovino, pločevino, štedilnike, kotle, razno okovje, cve in sesalke, mreže, tehtnice, kuh-posodo, barve, firnež, čopiče, lake, terpentini, strojna olja, kupite najboljšje po znižanih cenah
A. SUŠNIK
Ljubljana, Zaloška cesta

Posteljne mreže
podložene s peresi, izdeluje najceneje tv. Alojz Andlovic, Komenskega 34 (na Ledinu). Sprejemajo se popravila. (t)

Posredovalnica »RAPID«, Maribor, Gosposka ul. 28. Lastni avto za ogled na razpolago.

Prva celotna izdaja!

Ni Vas ne stane, nudimo Vam pa 75 nagrad!

„Inserati v „Slovenca“ imajo vedno uspeh!“

RAZPIS NAGRAD

zdržen z glasovanjem:
„Katerih pet inseratov smatrate za najučinkovitejše?“

Kakor smo že objavili 6. t. m., razpisujemo 75 nagrad, izmed katerih znaša prva lepo vsoto 3000 Din.

Prosimo vse bralce in bralce našega lista, da se zanesljivo udeležijo našega razpisa nagrad. V to svrhu morate pregledati vse inserate v dneh 6., 9. in 13. marca in nam potem sporočiti, katerih pet inseratov, ki ste jih našli vse navedene dni v »Slovenca«, smatrate za najučinkovitejše. Za najučinkovitejših pet inseratov se proglase tisti, ki bodo prejeli največ glasov. Med bralce, ki nam bodo odgovorili na stavljen vprašanje, bomo razdelili

1. nagrado v znesku . . . 3000 Din
2. in 3. nagrado v znesku po 300 Din
4. in 5. nagrado v znesku po 100 Din
mimo tega 70 nagrad v knjigah, po izbiri, vsaka knjiga v vrednosti 40 Din.

POGOJI:

1. Naše vprašanje se glasi: Katerih pet inseratov v »Slovenca« v dneh 6., 9. in 13. marca smatrate za najučinkovitejše? Preglejte vse inserate, ki jih najdete navedene tri dni v »Slovenca«!

2. Odgovori se imajo poslati na glasovnice, ki jo priložimo vse navedene dni v »Slovenca«, in si jo naj vsakdo izreže iz njega.

3. Vsaka bralka in bralec, tedaj tudi oni, ki niso naročniki našega lista, se lahko udeležijo razpisa nagrad. Treba jim je le izrezati glasovnico in odgovoriti na zgornje vprašanje.

4. Inserati, ki se smatrajo za najučinkovitejše, se naj označijo na glasovnici s številko, ki se nahaja v desnem zgornjem kotu dotičnega oglasa, in glasovnica naj se pošlje obenem z natančnim naslovom glasovalca na naslov: »Slovenec«, Ljubljana.

5. Kuverta mora poleg naslova: »Slovenec«, Ljubljana imeti še šifro »Inserati v Slovenca«.

6. Odgovore moramo prejeti najkasneje do 18. marca. Poznejši pošiljatev ne bomo upoštevali.

7. O nagradah bo odločil žreb. Pravico žrebanja za prvo nagrado imajo samo oni glasovalci, ki bodo zapisali na glasovnico med petimi oglasi vsaj tri take, na katere bo odpadlo največ glasov; za vse druge nagrade se pa lahko poteguje vsak, ki bo navedel na svoji glasovnici vsaj enega izmed takih oglasov, za katerega se bo izjavilo največ glasovalcev.

8. Zrebanje nagrad se bo vršilo v prisotnosti veččlanske komisije, obstoječe iz članov upravnštva in uredništva »Slovenca«.

9. Vsek udeležene tega razpisa nagrad se podvrže tem pogojem. Odgovori na naše vprašanje bodo za vsakega inserata največje važnosti. Prepričani smo, da bodo inserenti po tem razpisu posvečali svojim inseratom še večjo pažnjo in da bo postal sčasoma tudi inseratni del prav tako zanimiv in nepogrešljiv za vsakega bralca, kakor je uredniški.

Opomba. Glasovnice se lahko pošiljajo tudi skupno, po več izvodov v eni kuverti, morda za eno ali več hiš skupaj. S tem prihranite na poštnini in kuvertah.

Pohištvo!

Spalnice iz trdega in mehkega lesa Vam nudi najceneje edinele Ivan Kuhar, mizarstvo, Vižmarje št. 69. Št. Vid nad Ljubljano (poleg kolodvora). t

Lesne industrije,

zahte drugi interesenti! Kdor si hoče nabaviti, povečati ali preurediti električno napravo, mu vzamem za celotno protivrednost žašan les v račun. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 3431. (t)

Z otomano

vsakovrstno, navadno do najfinije, vas postreže povsem solidno Kobilca Avgust, tapetnik, Ljubljana, Dunajska c. 25, vhod iz Dvorakove ul. 3, dvorišče. (t)

Konfekcija — moda!
Najcenejši nakup Anton Presker — Ljubljana — Sv. Petra cesta 14.

Alojz Grebene
nakup in prodaja vseh LJUBLJANA
Dunajska cesta št. 36.

+
Naznanjamo tužno vest, da nam je nenadoma umrla naša draga mama, sestra in svakinja, gospa
Elizabeta Strmšek
roj. Vidic
vdova po polje. uradniku
Pogreb se bo vršil v nedeljo 13. marca ob pol 4 popoldne iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.
Maribor, Ptuj, Celje, 12. marca 1932.
STEFAN, RUPERT, sinova. MARIJA ČUŠ
roj. VIDIC, sestra — in ostali sorodniki.

Volno za modroce
zelo poceni prodaja Sega — Cankarjevo nabrežje št. 5/L. (t)

Oves in koružo
kupite najceneje pri trdk A. VOLK. LJUBLJANA
Veletrgovina v žitoma.
Restitova cesta 26.

Ako rabite
za svojo hišo okna, vrata, se obrnite na trdk Golmajer, strojno mizarstvo, Ljubno p. Podnart, pa boste zadovoljni. (t)

Slavbeniki, slikarji, pozor!

Zidarske in slikarske čopiče kupite najboljšje in najcenejše pri trdk

SAGER IVAN
CELJE, Aleksandrova ulica

Šivalne stroje
specialne stroje vseh sistemov, popravlja in renovira Cena nizka, delo garantirano Priporoča se: Emil Klobčaver, specialni mehanik, Sv. Petra c. 47.

Vsi tapetniški izdelki
se dobijo po solidnih cenah pri

FRANC VAVPOTIC
tapetnik, Jesenice-Fužine
Sprejme tudi vsa popravila, spada oca v to stroko.

Ivo: »S kakšnim nožem reže tvoja mama kurja ošesa«.
Ankica: »Moja mama ne reže z nožem kurjih ošci (to je nevarno), ona jih namaže s

Hrnjakovim »Clavenom«
in čez par dni izginejo.

Claven
759
najprezlednejša kartoteka
Soklič, Maribor.

ŽELEZO-KOVINE
Prodajam poceni rabljene tračnice, tramvajske je, jermenice, cevi, stroje itd. kakor tudi novo usnjato jermenje, beton-ko železo in tračnice

Kupujem stari baker in medenino Mirosl. Kras, Zagreb, Podvožnjak telef. 66-49 (Jugoturda)

ŽELEZO-KOVINE
Prodajam poceni rabljene tračnice, tramvajske je, jermenice, cevi, stroje itd. kakor tudi novo usnjato jermenje, beton-ko železo in tračnice

Kupujem stari baker in medenino Mirosl. Kras, Zagreb, Podvožnjak telef. 66-49 (Jugoturda)

Prva celotna izdaja!

Izmed sodobnih književnih izdaj so
dr. Ivan Pregljevi izbrani spisi
priznana tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu
Vsak zvezek stane broš. Din 45,—, eleg. vezan Din 60,—
Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Zahvala
Vsem, ki ste se me kakorkoli spomnili ob težki izgubi moje nepozabne
Ančke
in mi stali ob strani, moja iskrena zahvala.
V Ljubljani, dne 12. marca 1932
DR. LJUDEVIT MERCUN

Priporočamo Vam

naibol še šivalne stroje in kolesa

Adler - Gritzner

Šivalski pletilni stroji
DUBIED

edino le pri trdk

Jos. Petelinc, Ljubljana

za vodo.

Brezplačen pouk v vezenju. Večletno jamstvo.

Tudiv naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Doma-ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne
Telefonska številka 3030.

Furnir

izdelek domače tovarne Ivan Zakotnik, Ljubljana, Kobaridska ulica 45 (za Bežigradom) krasi vsako, po najmodernejših načrtih izdelano pohištvo. — Oglejte si zalogo furnirja.

2477

Pohištvo.

Kdor si želi nabaviti pohištvo, moderno, solidno izdelano, naj si pred nakupom ogleda zaogo pri

Mati'a Andlovic
Komenskega ul. 34

2348

la vinsko trsje

Zahtevajte cenik!
Trsnica
Dolinšek
Kamnica - Maribor

Jougurt

bolgarsko kisl mleko — vedno sveže, kakor tudi vse mlečne izdelke prodaja Mlekarna, Dunajska cesta 17 (poleg kavarne »Evropes«). — Po želji dostavlja tudi na dom. (t)

Vsakovrstne 3397

DAMSKO OBLEKE
izdeluje hitro, solidno in poceni

ELYSE'E

Ljubljana, Novi trg št. 5 (preje Turjaški trz)

Zidarska dela

vseh vrst Vam solidno in ugodno izvrši stavbno podjetje **IVAN VIZINTIN** Ljubljana, Močnikova ul. (zade, za vojaško bolnico)

Prva celotna izdaja!

Izmed sodobnih književnih izdaj so
dr. Ivan Pregljevi izbrani spisi
priznana tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu
Vsak zvezek stane broš. Din 45,—, eleg. vezan Din 60,—
Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Zahvala
Vsem, ki ste se me kakorkoli spomnili ob težki izgubi moje nepozabne
Ančke
in mi stali ob strani, moja iskrena zahvala.
V Ljubljani, dne 12. marca 1932
DR. LJUDEVIT MERCUN

Jugoslovanska zavarovalna banka

„SLAVIJA“

v Ljubljani, Gosposka ul. 12 Tel. 2176, 2276

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

2540

Medni kamgarni, sportni ševio, ZA FINE OBLEKE.

Večja izbira, ugodne cene.

R. Miklavc - Pri Škofu

Ljubljana

KRIZE BO KONEC, ČE BOMO KUPOVALI DOMAČE IZDELKE!

Če rabite pile, rašple ali drugo orodje, potem je vaša dolžnost, da se obrnete na domačo tvrdko

„TRIGLAV“

mehanično delavnice in pilarno v Trzinu.

To je edina delavnica v naši državi za iglaste pilice v vseh oblikah in finisah.

Specialni oddelek za orodje izdeluje:

Ročna kladiva od 15 dkg do 2 kg teže, ročne sekače in prebijače, nastavna in gladilna kladiva, gozdna kladiva s sekirico za žigosanje; klešče za kovače, klešče za matice do 1/4", utope za nako-vala, sekače za kovače, držala za stružne nože.

Blago je vedno v zalogi!

Različna naročila iz jekla sprejema tudi po risbi ali vzorcu. — Za vse izdelke nudi jamstvo, za upravičene reklamacije izdela nadomestek ali vrne denar.

Če želite, da bo krize kmalu konec, potem podpirajte domačo industrijo. Zahtevajte ponudbo!

Prostov. javna dražba

Dne 21. marca 1932 ob 11 dopoldne se bo prodala v Javnih skladiščih, d. z. o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 33, partija usnja, obstoječa iz 72 polovic kruponov in nekaj koncev in podplatov v skupni teži približno 360 kg, najboljšemu ponudniku. Vsak ponudnik ima položiti pred dražbo 10% vadij od izklicne cene. Izdražitelj mora najvišji ponudnik takoj položiti v gotovini, ali v hranilni knjižici ali v vrednostnih papirjih ter plačati zakonite takse. — Blago se lahko ogleda ob določenem času dražbe. — Morebitna pojasnila daje g. dr. D. Treo, odvetnik, Ljubljana, Dunajska cesta 1a.

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem prijateljem, sorodnikom in znancem, da je snobi umrl naš dobi sin, soprog, oče, stari oče, brat, stric in svak, gospod

Rudolf Lukež

sočni uradnik v pokoji

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo 18. marca ob 2 popoldne iz hiše žalosti, Dolenjska cesta 8, na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. marca 1932.

Marijeta, soproga; Jakobina, mati; Rudolf, Jože in Aleksander, sinovi; Tinka in Ana, hčeri; Aleksander in Viljem, brata; Ema in Elza, sestre; Vlasta, Boža, Valerija, Božo, Branko, Rudi in Francei, vnuki.

Na Orinoku in v pragozdovih Južne Amerike

(Dalje.)

Nova, od misijonarja kupljena piroga je bila do večera pripravljena za pot in vsa hrana in oprava vkrana. Bila je kakor vsi indijanski čolni z ognjem in sekro izvoljena iz velikega drevesnega debla ter 40 čevljev dolga in 3 čevlje široka. Niti tri osebe niso mogle druga poleg druge sedeti v tem vozilu. Te piroge so tako gibljive in na njih je treba tako enakomerno porazdeliti prtljago, da mora, kadar hoče za trenutek vstati, opozoriti veslače, da se naslonijo na nasprotno stran, kajti sicer bi sigurno izgubili ravnotežje in voda bi vdrla v pirogo. Težko si je predstavljati, kako neprijetno se je voziti v tako ubornem čolnu.

Misijonar od Ravdalov ali brzije je vodil priprave za odpotovanje z večjo vneto kakor je bilo Humboldt in tovarišem drago. Mož se je namreč bal, da za vožnjo preko brzije ne bi imel zadosti Makos- in Guahibos Indijancev, kateri dobro poznajo vse kanale in slapove v velikem labirintu Orinokovih kataraktov. Zato je ukazal dati v taboru dva Indijanca v »cepo«, to se pravi, da so ju položili na tla, vtaknili noge v lesene, primerno izrezane klate, katere so speli z verigami. Zjutraj je presenetilo popotnike bolešno kričanje nekega mladega Indijanca, katerega so pretepalj z jermenom iz lamantinove kože. Bil je to Cerepe, zelo inteligenten mož, ki je pozneje na potovanju popotnikom najboljši služil, a se je sedaj pred odhodom branil udeležiti se ekspedicije. Doma je bil iz mi-

K Matek & Mikešu gremo najraščji ...

3061

Ze letim!

Hito možaki Pri MATEK & MIKEŠU se kar tate ljudji!

Matek & Mikeš

Ljubljana

poleg hotela Strukelj

Proti predložitvi tega oglasa, ki ga izrežite, dobite pri nakupu kakršnegakoli predmeta zastonj »BREDA« robe!

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti 7 Din. stenski prti, rdeče ali modro obrobljeni, 10 Din. prtički od 1 Din naprej, blazine milje etc. — Novi vzorci, čist tisk, dobro blago

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strukelj 465

Vezanje zaves, perila monogramov etc. Entlanje, azuriranje — »Breda« žepni robci komad 2 Din

Kdo uganec. kaj se vse izdeluje in prodaja v veletrgovini in industriji

V. WEIXL Maribor

Oglejte si izložbe in vedeti boste!

2830

Pri krompirju in pesi

se obrestuje uporaba nitrofoska Ruše 100%

2349

Jari ječmen

semenski, zdrav, čisto blago kupite ugodno pri tvrdki

A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 33

Zahtevajte ponudbo.

3351

Za pomlad

kupito vse oblačilne predmete prvovrstne kakovosti po konkurenčni ceni. Oglejte si brezobvezno zalogo, kjer se bodele osebno prepričali.

Se priporoča za obilni obisk

Alojz Drogenik - Celje

Glavni trg šte. 9

2858

TEŽKOVIM OLJEM ZA ŽIVINO!

Vorabili boste, zakaj se tako prisrčno smeemo pri krizi, ki mori ves svet? Odgovor je lahak: »Ker smo zdravi in debeli, ker nam dobro gre, ker nam naša skrbna gospodinja da vzlic krizi dobrega — »TEŽAKOVEGA OLJA ZA ŽIVINO«, ker ve, da more krizo s tem odvrniti, ako nas pravilno postreže, pa ji mi tistih Din 100 —, ki jih da za eno ročko od 5 kg dobro p. vrnemo.« Kdor še ne ve, kje se dobi to dobro olje, naj si to dobro zapomni, da se dobi edino pri R. M. TEŽAK, Zagreb, Gunduličeva 13, ki ni pozabila na nas ubogo živino, temveč nam je dala nekaj tako učinkovitega in dobrega za razvoj, česar prej ni nihče storil! Hvala!!

3418

ELEGANTNO KONFEKCIJO

Nove modele damskih plaštev, krasne pomadanke obleke in raznovrstne dnevne novosti nudi v veliki izbiri

GRAND MAGAZIN KONFEKCIJE TRGOVSKI DOM MARIBOR

Aleksandrova cesta 25

Sprejemo se strokovno prodajalke, z večletno prakso za konfekcijo.

HALO! 3356 **HALO!**

Prva specialna suho-mesna trgovina nudi specialno prekatene »sunk« za velik nočne praznike, vsakovrstne zimske in letne »sa a se« V hiši prima gostilne z dobro kuhinjo. Postrežba točna in solidna. — Se priporoča za obilni obisk

Josip Gorenjak

Celje, Kralja Petra cesta

2549a

Blago za ženske obleke

svileno, volнено in perilno, zadnje novosti, velika izbira in znano solidne cene

R. MIKLAUC - Pri Škofu

LJUBLJANA

3336

ZA SLIKANJE CERKVA

KAPELIC, ZNAMNJEV, BOŽJIH GROBOV ITD.

se priporoča

IVAN KRIŽNAR

dekoracijski slikar

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

3417

Švicarska svila

v krasnih modnih barvah in modernih tkaninah za elegantne obleke, se dobi v velikanski izbiri po nizki ceni

v veletrgovini

„Trgovski dom“

v Mariboru, Aleksandrova cesta 25

Sprejme se strokovni poslovodja

Za velikonočne praznike!

Otroške nogavice par 3.50 Din; moške nogavice par 3.50 Din; ženske nogavice par 6.50 Din; ženske flor nogavice par 10 Din; moške srajce kom. 25 Din; moške spodnje hlače kom. 16 Din; ovratniki trdi kom. 8 Din; ovratniki mehki kom. 5 Din; samovence, svilene, kom. 7 Din. — Razen tega vsi drugi predmeti po znano najnižjih brezkonkurenčnih cenah pri EKSPORTNI HIŠI »LUNA« — lastnik A. Pristernik, Maribor, Aleksandrova 19.

3420

RADI PRESELITVE

v svojo hišo

Dred Skolijo 21. poleg magistrata

dobite **10%** popusta

„Pri Zvonu“

Manufakturna trgovina

Ivan Strojanshek

Ljubljana sedaj Pogačarjev trg št. 3

sijona Atures; njegov oče je bil iz rodu Mako, mati pa iz rodu Majpurov. Zbežal je v gozdove ter živel tam delj časa med svobodnimi, neodvisnimi Indijanci. Tako se je naučil raznih indijanskih jezikov in misijonar ga je rabil na potovanju za tolmača. Našim popotnikom se je gnusilo mučenje in le težko so preprosil misijonarja, da je pomilostil nepokornega Indijanca.

Šele 10. aprila ob desetih dopoldne so mogli odriniti. Može so se le težko privadili bivanju v novi pirogi, katere jim je postala za dolgo časa ozka ječa. Da bi pridobili na širini, so na zadnjem delu napravili mrežo iz vej, ki je segala čez obe strani čolna. Toda listnata streha nad mrežo je bila žal tako nizka, da se je dalo pod njo samo zelo sključeno sedeti ali pa ležati. Oboje pa ni bilo mnogo vredno, kajti iz takega položaja popotnik ni mogel zadosti opazovati prirode. Višje strehe pa tudi niso smeli napraviti, kajti bližali so se brzici, kjer jih je čakalo težavno delo vlačnja čolna iz kanala v kanal. Večkrat streha bi v hudem vetru tudi ogrozila ravnotežje ozke piroge. Noben indijanski čoln, ki plove po Orinoku navzgor proti Rio Negru, ni drugače opremljen. Streha Humboldtove piroge je bila odmerjena za štiri osebe. Može so se morali zadovoljiti s tem, ter so polegali po mreži ali pa v ostalem delu čolna. Seveda, ležečim na mreži so morale noge daleč izpod strehe in kadar je deževalo, se je zmnožila polovica telesa. Preko trdih vej so pogrnili volovske in jaguarske kože, skozi katere so grče kaj neprijetno tiskale. V sprednjem delu čolna so sedeli indijanski veslači, ki so vporabljali tri čevlje dolga, zelo široka, žličasta vesla. Indijanci so bili popolnoma nagi ter so paroma sedeč veslali v nenavadno točnem taktu. Pri tem so enolično in očno peli. Na strehi in na

spodnjem delu piroge so visele male, proti solnčni pripeki zaščitene kletke z opicami in pticami, katere so znanstveniki v kolikor mogoče velikemu številu zbirali. Bila je to prava potovalna menažerija. Le žal, da so mnoge od teh živalic iz raznih vzrokov, največ zaradi solnčarice, poginile na poti; ob vrnitvi s Cassiquiareja jih je živelo samo še 14. Humboldt je svojim živalim na potovanju posvečal največjo pozornost in jih je z instrumenti vred spravil vedno najprej v sredino vsakodnevnega tabora. Okoli kletk so obesili spalne mreže, nato so bila ležišča Indijancev in v zunanem krogu so goreli ognji, kateri so se Indijancem zdeli neobhodno potrebni za varstvo proti jaguarjem. Ob solnčnem zatonu so se tudi vjete opice pridružile kričanju, ki se je glasilo od opic iz gozda. Bilo je gniljivo in otožno prisluškovati temu občasno srodnihi si živali, ki so si naklonjene in katere se niti videti niso mogle, živeti v ujetništvu, tam one pa v svobodnem gozdu.

Piroga je bila prenapolnjena in za velik del dragocene prtljage ni ostalo nobenega drugega prostora na razpolago kakor tam pod mrežo, na kateri so malone ves ljuhi dan med plobo ždeli naši znanstveniki. Pod mrežo so spravili svoje kovčke, posušene rastline, en sekretant ter inklinacijski kompas. Če so se hoteli poslužiti katere izmed teh reči, so se morali najprej izkrcati, da so mogli priti do zaželenega predmeta. Tem neprilikam so se pridružili še moskiti, ki so se pod nizko listnato streho na čolnu nastanili kar v trumah. Iz strehe iz palmovih listov pa je izžarevala silna vročina, kajti solnčni žarki so malone navpično žgali z neba. Može so si neprestano poskušali izboljšati svoj neprijetni položaj, pa zaman. Medtem ko se je eden skrival pod rute, da bi se ubranil moskitov, je drugi

zahteval, da naj zažgo pod streho svežega lesa, katerega dim naj bi odgnal nadležne žuželke. Ko pa je dim žgal tudi v oči, ogenj pa le še povečeval že itak neznosno vročino, je bilo tudi to sredstvo neporabno. Kljub tem težkočam je ostal duh teh vztrajnih mož vedno enak, svez in živahen, družila pa jih je tudi enako goreča ljubezen do veličastne prirode ob strugi širnega veletoka. Tako sta smisel za vse lepo in prisrčno medsebojno obnavljanje olajšala trpljenje, ki se je palogama izpremenilo v navado. Le eno je bilo Humboldt in Bonplandu hudo, da so ju namreč take malenkosti, kot moskiti in neudobni položaji na čolnu, ovirali v izčrpnem opazovanju prirode, katere je bila to tako izredno bogata na najrazličnejših vrstah živali in rastlin.

Pripluli so v oni del Orinoka, kjer se prično v strugi pojavljati množični otoki, deleži struge na več rokavov. Izmed teh se zapadli kanali v januarju in februarju posuši. Ves veletok je to do šest kilometrov širok! Nasproti otoka Javanavo so ugledali na vzhodu ustje reke Avajakoa. Med to reko in Rio Paruasi ali Paruati postaja dežela bolj in bolj gozdna. Iz nekega palmovega gozda ne daleč od Orinoka se dviguje nenavadno slikovita samotna skala kakor ogromen prizmatični stebler v nebo. Njene stene so do 200 čevljev visoke in se vzpenjajo nad najvišje drevesa. Vrh tega silnega stebra leži vodoravna skalna plošča. Na vrhu, ki ga misijonarji imenujejo Pik ali Mogote de Kokuja, pa rastejo tudi drevesa. Ta veličastno enostavni prirodni spomenik spominja na stavbe kikklopov. Njegovi ostri obrisi in drevesa ter grmovje na vrhu se jasno odražajo od modrega tropičnega neba — gozd, rastoč nad gozdom.

(Nadaljevanje)

2838

MARIBOR

TRENCH COAT

za
dame in gospode
IDEALNO OBLAČILO
za
zimo in leto!

LORNIK
KOROŠKA 9.

3063

ELEGANTNI GOSPOD
nosi samo okusno
izdelano
OBLEKO PO MERI
od **J. KURILJ**
modni
salon za gospode
Ljubljana, Stari trg 11/a

2885

CENJENE DAME!

Eleganten prilagojen plašč ali sportni
trenčcoat za pomlad najlažje izberete
ter najceneje kupite pri

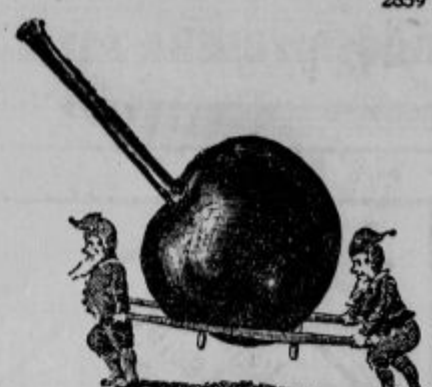
F. I. Goričar
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29
Poseben oddelek za damsko konfekcijo

2859

Črešnje,
mama. črešnje!

Tako bodo vriskali Vaši otroci
od maja do avgusta, ako naro-
čite pri nas 5 la drevesc v pe-
tih od maja do avgusta zorečih
orjaškoplodnih črešnjevih sortah
z imeni za ceno **Din 85**—
z zavojnino vred franko Vaša
postaja. — Zahtevajte pojasnila!

Drevesnice bratov Dolinšek
Kamnica, p. Maribor

3048

Ali že veste?

da se galanterijska knjigovoznica A. Feldstein nahaja
Mestni trg št. 3 (vhod skozi vežo) poleg Magistrata.
Za cenj. naročila se priporoča

A. Feldstein

2873

**Jaz ljubim
Sonjo!**

kakor tudi drugi najnovejši šlagerji so
pri nas le po Din 25— in Din 35—
Samoprodaja EDISON BELL gramofonov
in plošč.
Velika izbira »Dürkoppe« in drugih koles,
tenis raketov, nogometnih žog!
Prave ameriške radioaparate dam 3
dni na poskušnjo.

„Tehnik“ Josip BANJAI, Ljubljana
Miklošičeva c. 20, Palača okrožnega urada
Ceniki na razpolago! Prodaja na obroke!

3068

**OBLAČILNICA
„ILIRIJA“**
Ljubljana, Mestni trg 17-1.

„Vse gre v „Ilirijo“!
Tudi midva morava!“

2789

Zvonovi trdke Zvonoglas
Se slišijo v deveto vas;
Kdor iste tam si naroči,
Bode vesel vse žive dni.
Odločite se, sedaj je čas
Za lepih zvonov mili glas;
Pošteno vlijajo se tam
V veselje Vam, reklamo nam.

Livarna „ZVONOGLAS“ Maribor

2854

Kdor hoče nabaviti dobro
kolo po nizki ceni, naj si
kupi prvovrstni francoski
fabrikat

AIGLON

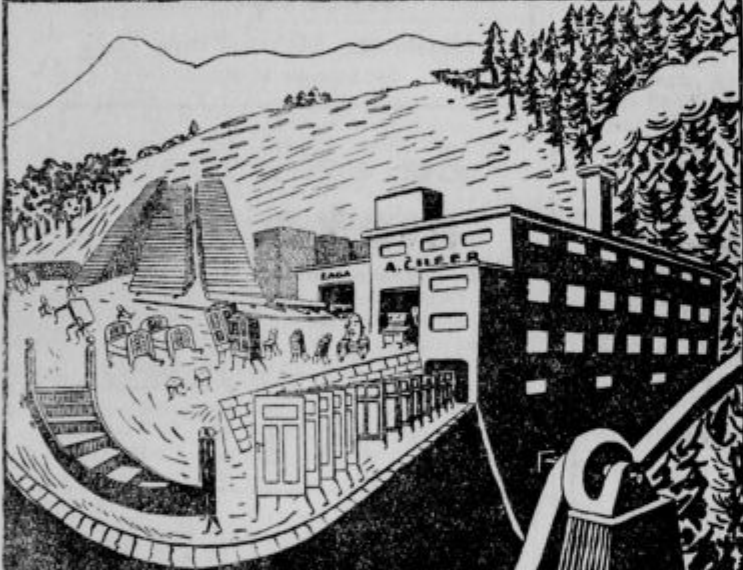
Zastopstvo:
VIKTOR BOHINEC
LJUBLJANA Dunajska c. 21
Cenik brezplačno. Olajšalni
plačilni pogoji po dogovoru

3047

**Popolnost molega obrata na vodni pogon omogoča
nizke cene. • Vaša korist je, če zahtevate moj proračun.**

Mizarstvo A. ČUFER, Jesenice

3001

**Pohištvo.
Vložke.
Tapetništvo**
in dekoracije. Solidno in
poceni, Vam nudi tapetnik
Novak v Mariboru
Slovenska ulica 24

2782

Twornica zrcal in
brusilnica stekla

A. Vrhovec
Ljubljana,
Za gradom šte. 9
(na koncu Streliške ulice)

2338

Karo
Maribor

Odprite oči — Poglejte
Videli bode — Prednost
Koroška cesta šte. 19

2835

Čevljarstvo
Mavricij Pobeška preje Fr. Szantner
se priporočam cenj. občinstvu kakor
tudi prejšnjim naročnikom in pro-
sim še za nadaljno naklonjenost.
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 7/1.

2839

Popolnoma zastonj.

Vse informacije o požarnem, življenjskem, posmrtnem, vlom-
skem, amstvenem, nezgodnem, autocasco, razpoki (zvonov, šip)
zavarovanju, daje vsak čas Šone Viktor, potnik Vzajemne zava-
rovalnice v Novem mestu pri Pelko Francu, Prosvetni dom, Za
poset na dom zadostuje dopisnica!

2828

POMNITE

da so voda, toplota in higijena neobhodno
potrebne za vaše dragoceno življenje v
vašem domu. Z vpeljavo vodovoda in higije-
nično urejene kopalnice s centralno kurja-
vo se Vam pripomore k higijensko urejene-
mu stanovanju. Te naprave Vam napravi
in dobavi specialno podjetje za vodovod,
sanitarne naprave in centralne kurjave:
INKRET LEO, CELJE, Dečkov trg 2
Zahtevajte ponudbe!

2860

Svetlolikalnica

FRANC ŠIMENC
Ljubljana, Kolodvorska 8

2840

Zastonj! Vam ne morem dati ne-
premočljivih pokrival
(ponjav) za konje in vozove. ampak po zelo nizki
ceni!

Alojzij Grlic, Novo mesto

3064

Jakob Fligl
delati

Ljubljana
Rimska cesta 2
Gregorčičeva 5
Telefon 33—53

Najstarejša kleparska delavnica, stavb. krovec,
galanterijski in umetni klepar, instalacije vo-
dovodov, modernih kopalnic, stranišč in drugih
sanitarnih naprav. — Naprava strelovodov.
JAKOB FLIGL dediči, LJUBLJANA
Rimska cesta 2 Gregorčičeva ulica 5

2883

Svilene rute

največja izbira novih vzorcev, najnižje cene v ma-
nufakturni trgovini

I. PREAC
MARIBOR, GLAVNI TRG

3062

Prijazno Vam priporočam svojo bogato zalogo
čevljev
vseh vrst od najfinejših do najnavadnejših. —
Poizkusite prosim! Nudim Vam pravi domači,
trpežni in lepi izdelki. Vsem čevljem sem
tudi znatno znižal ceno.
Zato Vas vlijudno vabi

ANT. MOHORIČ, Jesenice
trgovca s čevlji in čevlj. potrebščinami

2826

HALO!

je rešitev

nagradne uganke

ERMAN-ARHAR-OPREMA-ŠENT-VID

Prepričajte se o solidnosti in nizkih cenah najinega pohištva! Ne zamudite
si ogledati najnovejše modele spalnic, jedilnic itd. Veliki ilustrirani
atalogi po Din 30—.

2951

Prvovrstne voščene sveče

znamke I. KOPAČ & Comp. vedno v zalogi in vse pogrebne potrebščine.
Težakovo olje vedno na zalogi. — Prvo-
vrstna zanesljiva vrtna in poljska semena.

I. PICEK, Novo mesto
Področnica: Florjanski trg št. 9

2.27

Brez vode ni črnega kruha

Občinske in vaše vodovode,
sanitarne naprave
solidno in najceneje od trdke

K. BOGAR, Tržič -- telefon šte. 22

Prva paro-

brzotikalnica

JOSIP BOC

LJUBLJANA, Kolodvorska 6 (vis-a-vis hot. Struškeli)

2872

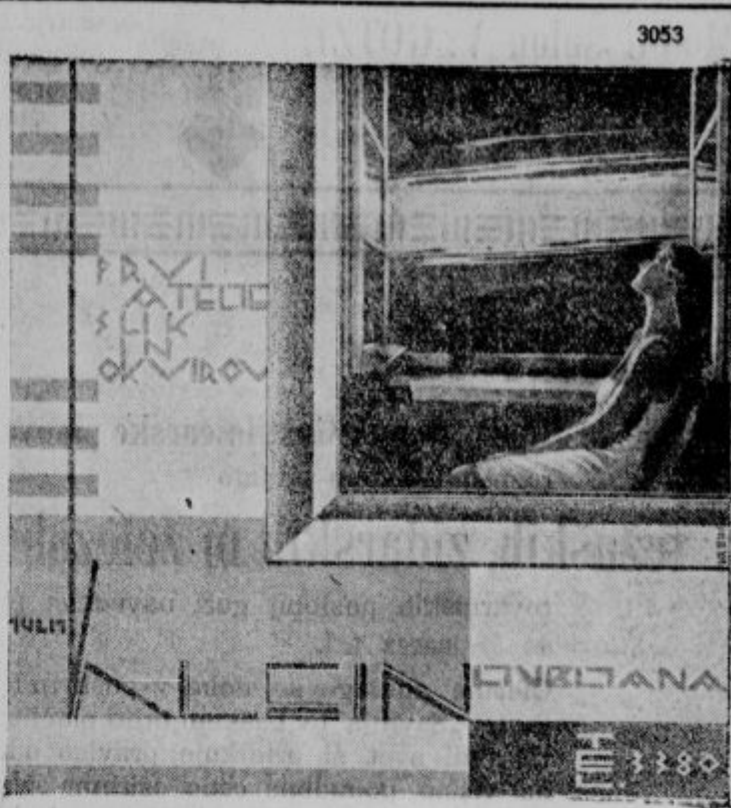
Vam so znižali plače
mi smo znižali cene

Košir

Jesenice
na Gorenjskem

2874

3053

3051

Za dobro
velikonočno pecivo

Jamčijo izdelki
Dr. Oetkerja

ČUJ!

Kedaj te obišče nesreča, ne veš! Veš pa, da je dobro
zavarovanje Tvoj najboljši pomočnik, ki lajša
gorje. — Takoj še danes piši na VZAJEMNO ZA-
VAROVANICO, glavno zastopstvo v Novem mestu,
(ravnatelj Jos. Munda), da Te obišče po svojih zastop-
nikih. Ne odlašaj! Veliko se jih kesa — prepozno!
Saj veš: smrt in požar sta zaveznika in hodita skupaj!
Naša reklama je: solidnost in poštenost! Tvoje geslo bodi: svoji k svojim!

ČUJ!

2855

Delavnica za precizno mehaniko

Telefon 2315 ~ Kongresni trg št. 4 ~ Pošt. ček. rač. 15972

Popravlja foto-aparate, daljnogleda, risalna orodja, brušenje risalnih
peres. Specialna popravilnica računskih strojev in specialnih aparatov.
Izdeluje po naročilu priprave in naprave za kakršneoli aparature. Dela
točno in po zmernih cenah.

IVAN BESENICAR, delavnica za precizno mehaniko, LJUBLJANA

2804

HRANILNICA
KMEČKIH OBČIN

LJUBLJANA, Miklošičeva 19
(Palača Vзаjemne zavarovalnice)

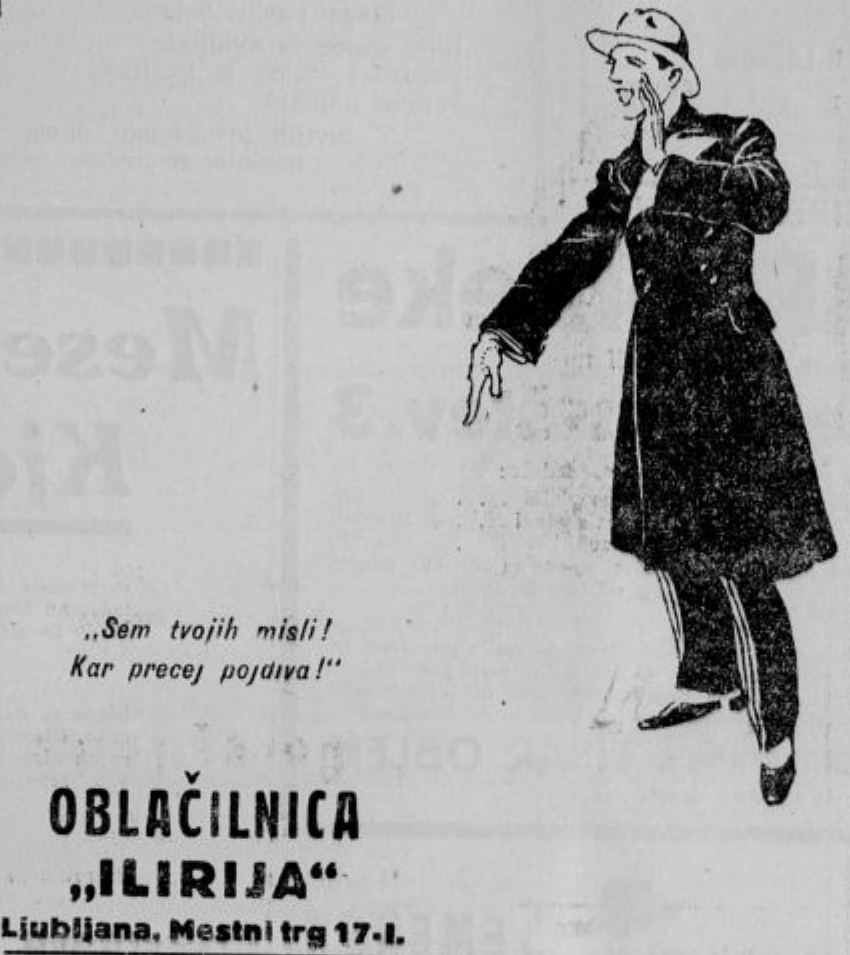
Poštno-čekomni račun št. 10545
Telefon 21-83 Poštni predal 297

Edino pupilarno varen zavod kmečkih
občin, kjer nalagajo tudi sodišča in
občine denar nedoletnih, skrbilencev,
preklicancev, ustanov, ubožnih in dru-
gih javnih zakladov, varščin, zapuščin
itd. — Hranilne vloge se obrestujejo
najugodnejše, vezane vloge po dogo-
voru. Za varnost vlog jamči 19 večjih
kmečkih občin ustanoviteljic z vsem
premoženjem in vso davčno močjo. —
Vložne knjižice vseh drugih denarnih
zavodov sprejema hranilnica kot gotov
denar in se obrestovanje ne prekine.
Vse davke vlog plača zavod sam. —
Špekulacija z vlogami izključena, ker
je hranilnično poslovanje v smislu prav-
vil pod nadzorstvom vlad. komisarija.

„Sem tvojih misli!
Kar precej pojdiva!“

OBLAČILNICA
„ILIRIJA“

Ljubljana, Mestni trg 17-I.

Kdor hoče dobro kavo piti,
Mora le k meni priti.
Dobi se tudi kava Hag,
Katero pije lahko vsak.

Priporoča se
Josip Kobe
Novo mesto

2877

Elegantno, moderno
linijo Vaših oblačil

Vam izdelajo po
najnovejših vzor-
cih in solidni ceni

modni atelje
VILKO JAKLIČ
Tavčarjeva ul. 4/I.
Ljubljana

Specijalna izdelava
visokih ram.
Alpinski in
sportni komadi.
Za dijake popust.

2781

Skobelnike
(Hobelbank) prodaja naj-
ceneje Franc Musič, mi-
zar, Mengeš.

Krušno
moko

to vse mlevske izdelke
vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana, Stari trg št. 32

Nogavice
damske, zelo lepe, svilene,
od 26 Din naprej —
damske flor, zelo trpežne,
od 14 Din naprej — otro-
ške kops in florpatent, od
3 Din naprej — moške
kops in flor, od 4 Din
naprej — nudi v veliki
izbiri v vseh modnih bar-
vah F. I. Goričar, Ljub-
ljana — Sv. Petra cesta
št. 29.

2887 (I)

CARUELLE ROČNA
SESALJKA

za vsako debelino
do 80 metrov

ZAGREB
MOŠINSKOVA 26

2908

PRIVAT.
DETEKTIV
ZAVOD

Rimska c. 9
I. TOPLIKAR

Strogo zaupno

DAME
POZOR!

Trajno ondulacijo za Veliko
noč po znižani ceni izvršuje damski
salon J. POLANC Kopitarjeva ul. št. 1

Spoštovanemu občinstvu

naznanjam, da sem otvoril

specerijsko trgovino v Mariboru

Orožnova ulica 8 (v novi hiši)

Se priporočam za obilen obisk

ANTON PODLAHA.

Prvovrstni orehi

zadnje žetve v vrečah od 50 kg naprej
po ceni Din 360 za kg, franko kolodvor
Križevci, pri večjem odjemu po dogo-
voru se dobijo pri trdki

Berkeš in Poliak

Križevci, Savska banovina

Pleskarji, slikarji in mixerji!

Ne pozabite za prihajajočo sezono na
spec. trgovino barv, lakov, firneža itd.

USTR

V. LAZNIK, Ljubljana

Gospodarska cesta 12

kjer boste v Vaše popolno zadovoljstvo
postreženi. En sam poziv: Vas bo na-
pravil za mogoča stalnega odjemalca.
Moja deviza je: Kupcu vsestransko
ustreči in ga zadovoljiti

Le nikar segati

po tujih večkrat manjvrednih vzorcih, ko pa imate
doma v svoji Sloveniji

atelje za ročna dela

ki z bogatimi in točnostmi lahko konkurira z vsemi
izdelki ročne in strojne vezilske stroke.

Cenjene dame, obrnite se zaupno na

atelje M. Leitgeb Ljubljana, Juričev trg 3

2856

DINAR

kupujte domače proizvode

Nase pro-
izvode upo-
rabljajo slo-
tisoče go-
spodin
Poslužujte
se ga tudi
Vi!

Za Vaš denar Vam nudimo najboljše blago, ter dajemo zato
tudi polno jamstvo.

Zivljenje v oglase, da prisiliti bralce k branju!

Čepice

vsake vrste izdelujem po najnižji ceni. Pri večjih naročilih
znaten popust. Izvršujem vsa krznarska dela v svoji delavnici.
Pirko Krašnja krznar, Wolfova ulica št. 12 (dvoršče).

2829

MEDI!!

Ajdov med za polico, kg
Din 13— Garantirani če-
belni pitance kg Din 13—
Razpošilja se v skafih oz.
se pločevinasta posoda po-
sodi. Najfinejši cvetlični
namizni med, po pošti 5 kg
Din 90— franko. Pri več-
jem odjemu cene pismeno

A. MAČEK

čebelarstvo — VRHNIKA

2878

Splošno čevljarstvo

Jože Mokorel

Ljubljana
Mirje št. 4

Čevlje po meri in želji po
najnižji ceni, ročno delo.
Popravlja vsakovrstna po
najnižjih cenah.

MARIBOR

GLAVNI TRG 2

2881

VESELJE

Vam napravi nova OBLEKA, ako ni predrega in je
lepa. Pa tudi ČEVLJE, SRAJCO, kravato in KLOBUK,
treba primerno pa dober kup. Vse to pa v veliki iz-
biri in najceneje dobite v konfekciji:

JAKOB LAH, MARIBOR

Moške obleke á . . . . . Din 190—, 240—, 290— do 750—
Otroške obleke á . . . . . Din 110— do 240—
Čevlji: moški, nizki elegantni á . . . . . 120— i. t. d.
„ damski, „ . . . . . 95—, 115—, 135— i. t. d.
Nogavice, damske svilene . . . . . 34—, 18—, 10—
„ flor . . . . . 12—, 16—, 20— i. t. d.
„ moške . . . . . 4—, 7—, 9—, 12— i. t. d.

OGLEJTE SI ZALOGO IN PREPRICAJTE SE!

Modni salon V. GÖTZL

Ljubljana, Gledališka 8
(palača pokojninskega
zavoda)

opozarja cenjene dame v mestu
in na deželi na veliko iz-
biro elegantnih ter šik
slamnikov po naj-
nižih cenah

RAZPIS!

Upravni svet Gostilničarske pivovarne d. d., Laško
razpisuje s tem oddajo

težaskih, zidarskih in železobetonskih del

tovarniških poslopij gori navedene pivovarne z rokom
do 31. marca t. l.

Ofertne podlage se dobe v poslovnih prostorih družbe
(hotel „Savinja“) v Laškem proti plačilu zneska Din 200.—.
Upravni svet si pridržuje pravico oddaje del ne glede
na višino ponudene cene oziroma izbrati si stavbenika
po svojem lastnem predarku, ne da bi nastali kateremu
izmed oferentov kakšni odškodninski zahtevki.

V Laškem, dne 10. marca 1932.

Za upravni svet Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem
CIRIL MAJČEN l. r., OGNJESLAV TROP l. r.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem otvorila

kavarno in gostilno

na Bleiweisovi cesti števil. 15, nasproti banske palače,

kjer se bodo točila pristna dalmatinska vina že od Din 8.— dalje, cviček
iz Gadove peči po Din 12.—, fina štajerska vina od Din 12.— naprej.

Za obilen obisk se priporoča

Anita Podlogar.

Razpošiljalnica

3391

EMIL KRAFT & Cie, GRAZ

Jakominiplatz 7 Telefon 10-21, 23-90

hiša dobrih kvalitete

Konfekcijska obleka 1a kvaliteta . . . . . od šil. 85.— dalje
Obleke po meri 1a kvaliteta . . . . . od šil. 150.— dalje
Sportne obleke in kombinacije . . . . . od šil. 59.— dalje
Plašči, loden šil 35.—, angleški covercoat . . . . . od šil. 78.— dalje
Trenchcoat, 1a izdelava . . . . . od šil. 65.— dalje

Vsi modni predmeti za gospode. Velika izbira prvovrstnega
blaga. Lastna delavnica za najboljše in brezhibno delo po meri

Bele srajce 1a kvalitete . . . . . od šil. 8'60 dalje
Frenches srajce, 1a kvaliteta . . . . . od šil. 11'— dalje
Svileni popelin . . . . . od šil. 15'50 dalje

V čevljih prinašamo: damam apartne, najnoveše dunajske
modele, gospodom: eleganten kakovostni čevlji.

TIVAR obleke

se prodajajo tudi na

Mestnem trgu števil. 3

Cene novo dospelih oblek so sledeče:

Obleke za odrasle	Din 190, 240	Hubertus plašči	. . . . . Din 320
	290, 20	Hubertus raglani	. . . . . Din 340
Kamgarn obleke	. . . Din 390, 490	Lovski sukajči	. . . . . Din 270
Kamgarn obleke, črne in modre		Otroške obleke od Din 110 naprej	
	Din 590, 690	Hlače od Din 80 naprej	
Letni površniki	. . . Din 390		

Kvaliteta blaga in naše cene Vam bodo brez dvoma odgovarjale in
postali bodo v svojo lastno korist naš stalni odjemalci.

Vedno smo Vam na razpolago, da Vam brezobvezno razkažemo našo
bogato zalogo. — Kakovost blaga smo izboljšali in cene znižali.

Tovarniška samoprodaja TIVAR OBLEK

IVAN KOS, družba z o. z.

Mesec nizkih cen

Kje? V Prešernovi ulici 54
(poleg kavarne Slon)

se prodaja za velikonočno sezono raznovrstno pomladansko manu-
fakturno blago po neverjetno znižanih cenah — in sicer:

Blago za moške obleke in površnike, češko in angleško

30 0/0 do 40 0/0 ceneje

Blago za damske plašče, obleke, svile za obleke, pralne
svile, šifoni, cefirji, svile za perilo, platno za rjuhe, gradl
za žimnice, odeje, moške srajce, moške in damske noga-
vice, žepni robci itd.

20 0/0 do 30 0/0 ceneje

Vse blago je sveže, direktno iz najboljših tovarn. Izkoristite ugod-
no priliko, gotovo se Vam izplača! Ogled neobvezen! Prepričajte se!

Prešernova ulica 54 Josip Ivančič

Pristne kranjske klobase za veliko noč

nudi trdka JOSIP ROZMAN nudi trdka
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 83
Dobijo se tudi v boljših ljubljanskih delikatesah.

Ali Vam je že znano, da se nahaja
manufakturna trgovina

BRATA ŠUMER

v Prešernovi ulici 15 v Celju
in ne več na Glavnem trgu,

kjer Vam nudimo po naših znanih nizkih cenah
vsakovrstno izbiro.

SEMENSKI OVES

zajamčeno kaljiv,
skrbno očiščen ku-
pite ugodno pri

tvrdki A. VOLK
v LJUBLJANI

Resljeva cesta 24.
Zahtevajte ponudbe

Prva najstarejša in najsposobnejša
prodajalna in posojevalnica glasovirjev

Th. Bäuerle

Maribor Gosposka ulica 56

priporoča svojo veliko zalogo: Ehrbarjevih,
Försterjevih, originalnih Stinglovih glasovirjev,
kakor tudi pianin največjih svetovnih znamk
po raznih cenah in ugodnih plačilnih pogojih.
Obrabljeni instrumenti v veliki izbiri po nizkih
cenah. Uglazevanje, popravila, renoviranje in
ocenjevanje sploh izvršuje točno in najulatneje

Štev. 4823/32.

Razpis.

Načelstvo mestne občine ljubljanske raz-
pisuje dobavo in montažo

nove koflarne

za mestno kopališče v Kolodvorski ulici v
Ljubljani.

Načrt, proračun ter splošni dobavni po-
goji se dobe od 14. marca 1932 dalje v pisarni
mestnega ekonomata, soba št. 12.

Pravilno sestavljene in kolekovane po-
nudbe je vložiti v zapečatenem ovoj pri
mestnem načelstvu v Ljubljani, soba št. 12
do 29. marca 1932 do 11. ure dopoldne.

Mestno načelstvo v Ljubljani
dne 11. marca 1932.

Naročajte „Slovenca“!

ZAHVALA

Vsem, ki ste se nas pismeno ali ustmeno spomnili s pri-
srčnimi tolažili, ko smo izgubili našo najdražjo mamico in
soprogo, gospo

IVANKO PELANOVO

vsem, ki ste jo obsuli s cvetjem in ji poklonili krasne vence,
ji prelepo zapeli v zadnje slovo in jo spremili na njeni zadnji
poti, naša iskreno občutena topla zahvala.

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek 14. marca t. l.
ob 7 zjutraj v župni cerkvi pri sv. Petru.

V Ljubljani, dne 12. marca 1932.

Oton Pelan, soprog, Oton, Vlado, Danica, Ciril, Olga, otroci,
Marta roj. Ažman, Gusti roj. Wohinz, snahi, Antonija Loboda,
sestra — in ostalo sorodstvo.